

1910y_Az_Y2017_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1910y Mikroiqtisadiyyat

1 Ekonomiks termini ilk dəfə harada meydana gəlmişdir.

- qədim Çində
- qədim misirdə
- qədim Romada
- qədim Yunanıstanda
- qədim Babilistanda

2 Siyasi iqtisad termini kimin əsərinin adından götürülmüşdür

- D.Pikardo
- F.Kene
- F. Monkreyen
- U.Petti
- P.Buaqilder

3 İqtisadi nəzəriyyədə riyazi metodlardan geniş istifadə etməyə kim başlamışdır:

- K.Marks, F.Engels
- L.Valras, V.Pareto
- U.Jevons, K.Menger
- A.Smit, D.Rikardo
- Ş.Furye. C.Sismondi

4 Monetarizm cərəyanı iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- keynsçilik
- neoklassik
- institusional-sosioloji
- marksizm
- merkantilizm

5 Tarixən birinci olan iqtisadi nəzəriyyə məktəbi hansıdır?

- neoliberalizm
- keynsçilik
- klassik siyasi iqtisad
- fiziokratlar
- merkantilizm

6 Proletar siyasi iqtisad nəyi iqtisadi nəzəriyyənin predmeti hesab edir?

- milli iqtisadiyyatın fəaliyyəti
- qeyri-məhdud resurslar və onların istifadə edilməsi üsulları.
- millətin sərvəti və onun mənbələri
- istehsal münasibətləri və onların inkişaf qanunları
- təsərrüfatçılıq subyektlərinin davranışı

7 İqtisad elminin bir sahəsi kimi mikroiqtisadiyyat nəyi öyrənir?

- ayrı-ayrı firmaların iqtisadi davranışını
- ayrı-ayrı istehlakçı, firma və resurs mülkiyyətçiləri qrupunun iqtisadi davranışını
- dövlət və təsərrüfat sahələri arasında yaranan iqtisaldi əlaqələri
- milli iqtisadiyyat səviyyəsində baş verən prosesləri

dünya birliyində iqtisadi münasibətləri

8 İqtisadi nəzəriyyənin sahəsi kimi makroiqtisadiyyat öyrənilir:

bazar mexanizminin ayrı-ayrı elementlərini
dövlətin iqtisadiyyatda rolunu
cəmiyyətin iqtisadi inkişafının qlobal meyillərini

- bütövlükdə milli iqtisadiyyatda baş verən prosesləri
sahibkarlıq və iqtisadiyyatda onun rolunu

9 Aşağıda iqtisadi nəzəriyyənin predmetinə müxtəlif iqtisadi məktəblərin baxışları verilmişdir. Hansı baxış klassik məktəbə aiddir?

şəxslərin və sosial institutların davranışı
xarici ticarətlə və ölkəyə pulun gəlməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyət;

- sərvətin yaradıldığı istehsal sferasının həmişinin onun bölüşdürülməsi və istehsalının öyrənilməsi;
kapitalist istehsal üsulu və ona xas olan istehsal və mübadilə münasibətləri;
sərvətin mənbəyinin kənd təsərrüfatı əməyi olduğu istehsal sferasını öyrənmək;

10 Adları sadalanan alimlərdən kim marşinalizmin nümayəndəsidir:

K.Marks, F.Engels
A.Smit, D.Rikardo
L.Erxard, M.Fridman

- U.Jevons, K.Menger
Ş.Furye, C.Sismondi

11 İqtisadi nəzəriyyədə monetarizm cərəyanının banisi kimdir?

A.Marşall
K.Marks
V.Pareto
L.Erxard

- M.Fredman

12 Siyasi iqtisad termini meydana gəlib:

1890-cı ildə
1776-cı ildə
1932-ci ildə

- 1615-ci ildə
1902-ci ildə

13 İqtisadi nəzəriyyənin keynsçi istiqaməti meydana gəlmişdir.

bizim dövrdə
XIX əsrin ortalarında
XX əsrin 70-ci illərində

- XX əsrin 30-cu illərində
XYII əsrdə

14 Ticarət burcuaziyasının mənafeyini ifadə edən nəzəriyyəyə aiddir:

proletar siyasi iqtisadi
klassik siyasi iqtisad

- merkantilizm
fiziokratlar nəzəriyyəsi
marşinalizm

15 F.Kens görkəmli nümayəndəsi olmuşdur:

- neoliberalizmin
- merkantilizmin
- fiziokratların
- marşinalizmin
- keynsçiliyin

16 Siyasi iqtisad elminin adı kim tərəfindən ilk dəfə irəli sürülmüşdür:

- P.Buaqilder
- F. Monkreyen
- K. Marks
- U.Petti
- D.Rikardo

17 Hansı iqtisadi məktəb proteksionist dövlət siyasətinin əsasının qoymuşdur:

- proletar siyasi iqtisad
- fiziokratlar
- keynsçilik
- merkantilizm
- klassik siyasi iqtisad

18 İqtisadi nəzəriyyənin neoklassik istiqamətinə hansı müasir elmi cərəyanlar aiddir:

- keynsçilik, marşinalizm
- marksizm, merkantilizm
- sosial-institusionalizm, marşinalizm
- monetarizm, neoliberalizm
- merkantilizm, monetarizm

19 əmək-dəyər nəzəriyyəsinin ilk müəllifi kim olmuşdur?

- F.Kene
- A.Smit
- A.Monkreyen
- D.Rikardo
- K.Marks

20 İslamın müqəddəs kitabı Qurani-Kərim də nəyə icazə verilmir?

- xüsusi mülkiyyətçiliyə
- sahibkarlıq fəaliyyətinə
- xarici malların alqı- satqısına
- alqı-satqıya, ticarətlə məşğul olmağa
- sələmçiliyə, faiz almaq məqsədi ilə borc verməyə

21 Ekonomiks anlayışı aşağıdakı müəllifin əsərinin başlığında istifadə edildikdən sonra qəbul olunmuşdur:

- Adam Smit
- Jon Stüart Mill
- Alfred Marşall
- Karl Marks
- Jon Meynard Keyns

22 İlk dəfə tədavül sferasını deyil, istehsal prosesini öz təhlilinin predmeti etmiş iqtisadi məktəb:

- proletar siyasi iqtisadi

merkantilizm
● fiziokratlar
klassik siyasi iqtisad
marcinalizm

23 İqtisad elminin metodologiyası anlayışı özünə daxil edir;

- iqtisadi hadisələrin öyrənilməsi üsulları və metodları
iqtisadiyyatın strukturu
iqtisadi nəzəriyyənin müxtəlif cərəyanları
iqtisadçı alimlərin dünyagörüşü
müxtəlif iqtisadi sistemlərinin öyrənilməsi

24 İqtisad elmində normativ yanaşmalar mövcuddur:

- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsilə
iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
iqtisadiyyatın real vəziyyətin öyrənilməsilə
- iqtisadiyyatın neçə olmasının öyrənilməsilə
riyazi metod və modellərin tətbiqilə

25 İqtisad elmində pozitiv yanaşma əlaqədardır:

- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsi ilə
iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsi ilə
riyazi metod və modellərin aparılması ilə
iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- iqtisadiyyatın real vəziyyətin öyrənilməsi ilə

26 Bu gün iqtisad elminin əsas əhəmiyyəti ondadır ki,

- alimlərə öz istedadlarını reallaşdırmağa imkan yaradır;
sahibkarlara uğurlu biznes aparmaqda kömək edir;
insanların içtimai həyatında iqtisadiyyatın rolu müəyyənləşdirir
insanlara onların davranışının həqiqi səbəblərini göstərir.
- insanların tələbatlarını ödənilməsi baxımından cəmiyyətin daha yaxşı quruluşunun təşkilinin yollarını göstərir

27 İqtisad elminin əsas əhəmiyyəti bu gün ondan ibarətdir ki, o:

- iqtisadçı-amillərə öz qabiliyyətlərini reallaşdırmağa imkan verir
sahibkarlara müvafəqiyyətlə bizneslərini aparmağa kömək edir
- insanların tələbatlarının ödənilməsi baxımından iqtisadiyyatın daha yaxşı təşkil edilməsinin yollarını göstərir
insanlara təsərrüfat fəaliyyətlərindən onların davranışlarının həqiqi motivlərini açıqlayır
insanların içtimai həyatlarında iqtisadiyyatın yerini müəyyən edir

28 P.Samuelson iqtisad elminin görkəmli nümayəndələrindən üçünə fərqləndirmişdir. Onlar kimlərdir?

- Kene, Marşall, Fridman
- Smit, Marks, Keyns
Smit, Rikardo, Marks
Marks, Keyns, Marşall
Keyns, Marks, Fridman

29 İqtisad elmində sosial ideyalara ilk dəfə kim baxmışdır?

marksistlər
merkantilistlər
fiziokratlar
neokeynsçilər

- sosial-utopistlər

30 Təbiət və cəmiyyət qanunlarının vəhdəti nədədir:

insanların fəaliyyətindən asılıdırlar

- obyektiv xarakter daşıyırlar
onların arasında heç bir oxşarlıq yoxdur
tarixən keçici xarakter daşıyırlar
insanların iqtisadi fəaliyyəti vasitəsilə təzahür edilirlər

31 İqtisadi nəzəriyyənin sintez metodun elementlərini göstərin:

- aralarında doğmalılıq əlaqələri olan elementlərin birləşdirilməsi, hissələrdən tamın yaradılması.
təfəkkürdə konkretədən abstrakta hərəkət
doğru cavab yoxdur
tədqiq olunan hadisənin tərkib hissələrinə bölünməsi
sadalanan hamısı sintez metoduna aiddir

32 Tələbatların artması qanunu aiddir;

belə bir qanun mövcud deyil

xüsusi iqtisadi qanunlara
spesifik iqtisadi qanunlara

- ümumi iqtisadi qanunlara
iqtisadi qanunlara aid deyil

33 İqtisad elmində belə metodoloji yanaşma mövcud deyil;

bütün sadalanan yanaşmalar mövcuddur

neopozitiv-empirik
dialektik-materialist
subyektiv

- sosial-institusional

34 İqtisadi nəzəriyyənin hansı cərəyanının nümayəndələri iqtisad elminin öyrənilməsinin predmetini mənbəyi ticarət olan milli sərvət hesab etmişlər?

neoliberalılar

- merkantilistlər
fiziokratlar
marginalistlər
neokeynsçilər

35 Elmin tədqiqat predmetini tədaviyən istehsal keçirən elmi cərəyanını göstərin.

merkantilistlər
utopik-sosialistlər

- fiziokratlar
marginalistlər
keynsçilər

36 Zehində hadisəni tərkib hissələrinə bölərək hər birinin ayrılıqda öyrənilməsinə əsaslanan elmi metod necə adlanır?

riyazi modelləşdirmə
elmi abstraksiya
induksiya

- təhlil
deduksiya

37 Mikroiqtisadiyyat nöqteyi-nəzərindən iqtisadiyyatın başlıca problemi ibarətdir:

- bütün sadalananlar düzdür
- vətəndaşlara layiqli həyat səviyyəsi təmin etməkdən
- inflasiya və işsizliyin aradan qaldırılmasından
- resursların səmərəli bölgüsünü təmin etməkdən
- qabaqcıl texnologiyaların tətbiqini təmin etməkdən

38 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələrin əsaslı surətdə öyrənilməsi və onların qiymətləndirilməsi səciyyəvidir?

- dialektik-materialist
- neopozitiv-empirik
- subyektiv
- rasionalist
- bütün sadalanan yanaşmalar üçün

39 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələri qarşılıqlı əlaqədə və inkişafda səciyyəvidir?

- bütün sadalanan yanaşmalar üçün
- subyektiv
- neopozitiv-empirik
- rasionalist
- dialektik-materialist

40 Konvergeniya nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- sosial-institusional
- neoklassik
- neokeynsçilik
- marcinal
- neoliberalizm

41 İctimai seçim nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqaməti çərçivəsində yayılmışdır?

- neoklassik
- neokeynsçilik
- marcinalizm
- sosial-institusional
- marksizm

42 İqtisad elminə iqtisadi insan terminini kim daxil etmişdir?

- D.Rikardo
- F.Kene
- K.Marks
- A.Smit
- A.Marşall

43 Görünməz əl ifadəsi məşhur iqtisadçılardan kimə məxsusdur?

- D.Rikardo
- J.Keyns
- K.Marks
- A.Smit
- A.Marşall

44 Dəyər qanunu;

- xüsusi iqtisadi qanundur
- ümumi iqtisadi qanundur
- iqtisadi qanun deyildir
- iqtisadi kafeqoriyadır
- spesifik iqtisadi qanundur

45 Cəmiyyətin iqtisadi həyatının ən ümumi və mühüm cəhətlərini əks etdirən məntiqi anlayışlar –bu:

- iqtisadi modellər
- ümumi iqtisadi qanunlardır
- xüsusi iqtisadi qanunlar
- spesifik iqtisadi qanunlar
- iqtisadi kateqoriyalardır

46 Ayır-ayrı amillərin öyrənilməsindən ümumi müddəalar və nəticələrə keçid – bu:

- məntiqi metodudur
- iqtisadi eksperimentdir
- elmi abstraksiyadır
- induksiya metodudur
- deduksiya metodudur

47 İqtisadi hadisə və ya prosesin onun öyrənilməsi məqsədilə süni surətdə canlandırılması – bu:

- iqtisadi eksperimentdir
- iqtisadi modeldir
- deduksiya metodudur
- induksiya metodur
- statistik tədqiqat metodudur

48 Elmi apstraksiya metodu ibarətdir:

- iqtisadi hadisənin bütün mənzərəsini bərpa etməkdən
- iqtisadi hadisələrin ayrı-ayrı tərkib hissələrinin öyrənilməsindən
- iqtisadi eksperimentlərin aparılmasından
- iqtisadi hadisələri ikinci dərəcəli cəhətlərdən ayrılmaqdan
- riyazi modellərin qurulmasından

49 Aşağıdakı qruplardan hansının iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsini müsbət qiymətləndirən təlimlər olduğunu göstərin:

- marksizm, keynsçilik, monetarizm
- merkantilizm, marksizm, keynsçilik
- merkantilizm, neoliberalizm, marşinalizm
- fiziokratlar, marksizm, marşinalizm
- fiziokratlar, marksizm, keynsçilik

50 İqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinin nümayəndələri ilk dəfə öz təhlilində son hədd kəmiyyətlərini istifadə etməyə başlamışlar?

- monetaristlər
- fiziokratlar
- marşinalistlər
- merkantilistlər
- neokeynçilər

51 Qədim Yunanıstanın iqtisadi fikri hansı alimlərin əsərlərində öz əksini tapmışdır?

İbn-Xaldun, Foma Akvinski

Qay, Katon

- Platon, Aristotel
- Konfutsi, Syun-Tszı
- Varron, Seneka

52 Azərbaycanda ilkin iqtisadi fikir və təsəvvürlər nədə öz əksini tapmışdır?

heç birində
Əxlaqi-Nasirdə
Xəmsədə

- Kitabı- Dədə Qoqudda
Müqəddimədə

53 İqtisadi fikrin hansı cərəyanı da həmçinin marksizm adı daşıyır:

riyazi məktəb
merkantilizm
klassik siyasi iqtisad

- proletar siyasi iqtisadı
neoliberal istiqamət

54 Fasiləsiz təkrarlanan istehsal prosesi nədir?

maddi istehsal
təsərrüfat fəaliyyəti
doğru cavab yoxdur
qeyri maddi istehsal

- içtimai təkrar istehsal

55 əmək cisimləri –bu:

hazır məhsul
alətlər, mexanizmlər, maşınlardır
fəhlələr və istifadəedicilər heyətidir
binələr, yollar, kanallardır

- sonrakı emala gedən xammal

56 İqtisadi mənafeələr – bu:

insanların yüksək gəlirlər əldə etmək cəhdləri

- iqtisadi fəaliyyət yolu ilə ödəmə bilən tələbatlar
insanın həyat fəaliyyəti və inkişafı üçün ona zəruri olan iqtisadi nemətlər
insanların özünün reallaşdırmağa tələbatı
iqtisadi subyektlərin maraqları

57 İstehsal funksiyası nəyi göstərir?

istifadə olunan istehsal amillərinin kəmiyyəti arasında qarşılıqlı asılılığı

- mümkün olan maksimum istehsal həcmi və istifadə olunan istehsal amillərinin asılılığını
müxtəlif istehsal sahələrində məhsul istehsalının həcmi
firmanın iqtisadi ehtiyatlara və istehsalın başqa şərtlərinə tələbatını
firmanın maksimum istehsal həcmi

58 Aşağıda göstərilən istehsal amillər siyahısından hansılar doğrudur?

- torpaq, əmək, kapital, sahibkarlıq qabiliyyəti
torpaq, əmək, istehsal vasitəsi, texnologiya, idarəetmə
torpaq, əmək, kapital, iş qüvvəsi, idarəetmə
resurslar, texnologiya, sahibkarlıq, kapital

sahibkarlıq, texnologiya, əmək

59 İqtisad elmi təkrar istehsal prosesində neçə mərhələni ayırır:

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

60 Təsərrüfat fəaliyyətinin belə bir mərhələsi mövcüd deyil:

- istehlak
- istehsal
- bölgü
- həddindən artıq ifrat istehsal
- mübadilə

61 Cəmiyyətin məhsuldar qüvvələrinin tərkib hissələri aşağıdakılardır:

- əmək vasitələri və əmək məhsulu
- əmək vasitələri və iş qüvvəsi;
- əmək alətləri və təkrar istehsal olunan əmək vasitələri;
- texnoloji münasibətlər və iş qüvvəsi;
- istehsal vasitələri və iş qüvvəsi.

62 Göstərilən amillərdən hansı iqtisadi resurslara aiddir.

- əmtəə və xidmətlərin istehsalı zamanı sərf olunmuş insanın fiziki və zehni qabiliyyəti
- təbii ehtiyatlar (torpaq), faydalı qazıntılar, su ehtiyatları
- sadalanan hamısı
- sadalananların heç bir
- informasiya amili

63 İstehsalın şəxsi amili nədir?

- iş qüvvəsi
- doğru cavab yoxdur
- əmək predmeti
- əmək vasitələri
- istehsal vasitələri

64 İstehsalın imkanlarına və məhsuldarlığına həlledici təsir göstərən mühüm element nədir?

- maddi nemət
- əmək vasitəsi
- əmək predmeti
- istehsal amili
- texnologiya

65 Nəticədə insanın müəyyən tələbatını ödəyən insanın məqsədəuyğun fəaliyyəti nədir?

- iqtisadi mənafə
- iqtisadi ehtiyat
- maddi nemət
- qeyri-maddi nemət
- xidmət

66 əmək vasitələri harada düzgün göstərilmişdir:

istehsal binaları, qurğular, iş qüvvəsi

- istehsal binaları, avadanlıq, alətlər
alətlər, yanacaq, xammal
iş qüvvəsi, texnologiya
xammal, avadanlıq, nəqliyyat vasitələri

67 əmək kapital, torpaq və sahibkarlıq qabiliyyəti kateqoriyalarını birləşdirən əlamət nədir?

bunlar iqtisadiyyatın fundamental prinsipləridir

bunlar əmtəədir

bunlar hamısı maddi nemətlərdir

bunlar makroiqtisadi göstəricilərdir

- bunlar iqtisadi resurslardır

68 İqtisadi resursların belə növü yoxdur:

maddi

əmək

təbii

maliyyə

- qeyri-maddi

69 Təbii resurslar iqtisadi resurslar qrupundan hansılarına aiddir?

- torpaq
kapital
pul kapitalı
sahibkarlıq qabiliyyəti
əmək

70 Aşağıda göstərilənlərdən hansı qeyri-iqtisadi nemət hesab olunur?

su kəməri

sualtı qayıq

- küləyin enerjisi

bilik

paltar

71 İstehsal vasitələri ibarətdir:

əmək məhsulları və əmək vasitələrindən

əmək cisimləri və əmək məhsullarından

- əmək vasitələri və cisimlərindən
əmək vasitələri və iş qüvvəsindən
iş qüvvəsi və texnologiyadan

72 İctimai təkrar istehsalın aşağıdakı tipləri mövcuddur:

iqtisadi və qeyri- iqtisadi

maddi və qeyri -maddi

nemətlər istehsalı və xidmətlər istehsalı

- sadə və geniş
məhsuldar və qeyri-məhsuldar

73 İş qüvvəsi və istehsal vasitələri arasında qarşılıqlı təsir əks olunur:

sadalananlardan heç biri

istehsal münasibətləri ilə

- istehsal texnologiyası ilə

istehsalın təşkili ilə
idarəetmə metodları ilə

74 Məhdudluq budur:

təkrar istehsalın xarakteristikası
ancaq sənayeləşmə sisteminin səciyyəsi
iqtisadi resursların xarakteristikası

- insan tələbatlarının tam ödənilməsinin qeyri-mümkünlüyünü əks etdirən konsepsiya
inzibati-amirlik sisteminin səciyyəsi

75 İstehsal səmərəlidir-əgər

yüksək mənfəət alınıbsa
əmək resurslarından tam istifadə olunması təmin olunubsa

- bütün resurslardan tam istifadə edilibsə
istehsal resurslarından tam istifadə olunubsa
keyfiyyətli mallar buraxılıbsa

76 Qeyri-maddi xidmətlərə aiddir.

atelyədə pencəyin tikilməsi
içtimai nəqliyyatda gediş
dəlləxanada saç qırılması
turist səfəri

- təhsil alma

77 İqtisadi resursların hansı növləri üçün mütləq məhdudluq səjiyyəvidir:

maddi

- təbii
resursların bütün sadalanan növləri üçün nisbi məhdudluq səjiyyəvidir
informasiya
maliyyə

78 İstehsal amillərinin qarşılıqlı əvəz olması qismən aradan qaldırmağa imkan verir:

işsizliyi
tələbatların qeyri məhdudluğunu

- resursların məhdudluğunu
istehsalın səmərəliliyini
iqtisadi böhranlar

79 Nemət adlanır:

insanın faydalı fəaliyyəti
maddi istehsalın məhsulu
nəticəsi insanın hansısa bir tələbatını ödəyən məqsədyönlü fəaliyyəti

- insanın tələbatını ödəyən əşya və ya əmək məhsulu
iqtisadi tələbatların təzahür forması

80 Qeyri-maddi nemətlərə aiddir:

dərman
dərslük
meyvələr
avtomobil

- kompüter proqramı

81 İqtisadi sistemin istehsal imkanları nə ilə məhdudlaşır.

- insanların tələbatlarının sonsuzluğu ilə
- istifadə olunan ehtiyatların məhdudluğu ilə
- istehsal münasibətlərinin mürəkkəbliyi ilə
- iqtisadi ziddiyyətlərlə
- dövlətin iqtisadi proseslərə müdaxiləsi ilə

82 İqtisadi sistemlərin təhlilinə formasiya yanaşması neçə ictimai-iqtisadi formasiya ayırır:

- 4
- 3
- 7
- 6
- 5

83 İqtisadi sistem aşağıdakı məsələləri həll edir:

- nə, harda, kimin üçün
- nə, necə, kimin üçün
- nə, nə vaxt, kimin üçün
- işsizliyin və inflyasiyanın səbəbi nədən ibarətdir
- gəlirlər necə bölünür

84 İqtisadi sistem:

- dövlətin iqtisadiyyatının tənzimləmə sistemi
- maddi və qeyri-maddi nemət və xidmət istehsalçıları və istehlakçıları arasındakı xüsusi şəkildə nizamlanmış əlaqələr sistemidir;
- mülkiyyət formaları ilə istehsal amillərinin vəhdətidir;
- texnoloji münasibətlərlə texnoloji üsulun qarşılıqlı təsir sistemidir;
- təsərrüfat mexanizmi və iqtisadi subyektlərin qarşılıqlı əlaqələri sistemidir;

85 Dövlət və bazar tənzimlənməsi; habelə müxtəlif mülkiyyət formalarının uzlaşdığı iqtisadi sistem necə adlanır?

- keçid iqtisadiyyatı
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat
- sərbəst bazar iqtisadiyyatı

86 Xüsusi mülkiyyət və bazar tənzimlənməsi üstünlüyünün səciyyəvi olduğu iqtisadi sistem necə adlanır:

- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- keçid iqtisadiyyatı
- sərbəst bazar iqtisadiyyatı
- qarışıq iqtisadiyyat

87 Dövlət mülkiyyəti və dövlət tənzimlənməsi üstünlük edən iqtisadi sistem neçə adlanır ?

- keçid iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat
- azad bazar iqtisadiyyatı
- inzibati- amirlik iqtisadiyyatı

88 İqtisadiyyatda xüsusi müllkiyyətin üstünlük təşkil etməsi aşağıdakının səciyyəvi xüsusiyyətlərini əks etdirir:

- sadalananlardan heç birinin
- azad bazar iqtisadiyyatının
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatının
- qarışıq iqtisadiyyatın
- keçid iqtisadiyyatının

89 Müllkiyyət obyektlərinin xüsusi müllkiyyətdən dövlət müllkiyyətinə keçməsi prosesi adlanır:

- inventarlaşdırma
- milliləşdirmə
- spesifikləşdirmə
- müsadirə
- özəlləşdirmə

90 Müllkiyyət obyektlərinin ictimai müllkiyyətdən xüsusi müllkiyyətə keçməsi prosesi:

- inventerləşmə
- milliləşdirmə
- spesifikasiya
- müsadirə
- özəlləşdirmə

91 Müasir bazar iqtisadiyyatında müllkiyyətin daha geniş yayılmış növü budur:

- xüsusi müllkiyyət
- səhmdar müllkiyyəti
- kooperativ müllkiyyət
- dövlət müllkiyyəti
- bələdiyyə müllkiyyəti

92 Müllkiyyət iqtisadi anlayışı kimi:

- müllkiyyət iqtisadi anlayış deyil
- insanların əşyalara münasibətidir
- əşyanın özüdür
- əşyaların mənimsənilməsi ilə əlaqədar insanların bir-birinə münasibətləridir.
- əşyanın icarəyə verilməsi

93 Müllkiyyət hüququ:

- sadalanan hüquqlardan heç biri
- bütün sadalanan hüquqları
- nemət üzərində müstəsna fiziki nəzarət hüququdur.
- nemətlərin istifadə olunmasından əldə olunan nəticələrə sahib olmaq hüququdur.
- nemətin kim və necə istifadə etməsi qərarını qəbul etmək hüququdur.

94 Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehsalkı ilə əlaqədar insanların münasibətləri nədir?

- məhsuldar qüvvələr
- texnoloji münasibətlər
- sosial münasibətlər
- istehsal münasibətlər
- istehsal imkanları

95 İstehsal vasitələri və onları hərəkətə gətirən bilik və təcrübəyə malik olan insanların məjmuu adlanır.

əmək vasitələri

- məhsuldar qüvvələr
- istehsal münasibətləri
iqtisadi sistem
istehsal üsulu

96 Nə ilə əlaqədar olan xərclər transaksion xərclərə aid edilmir?

- avadanlığın işlək vəziyyətdə saxlanması ilə bütün göstərilənlər transaksion xərclərə aiddir müqavilələrinin yerinə yetirilməsinə nəzarəti ilə tərəfmüqabillərlə müqavilə bağlanması ilə qiymətlər haqqında informasiya axtarışı ilə

97 İqtisadi ehtiyatların tam istifadə olunmasını göstərən hər bir nöqtə:

düzqün cavab yoxdur
şifrdən başqa bütün nöqtələrdir
istehsal imkanları əyrisindən yuxarıda yerləşəndir
istehsal imkanları əyrisindən aşağıda yerləşəndir

- istehsal imkanları əyrisi üzərində yerləşəndir

98 Xüsusi mülkiyyətə aid deyildir?

- bütün sadalananlar aiddir
ev təsərrüfatlarının əmlakı
şəxsi yığımlar
leqal xüsusi müəssisələr
qeyri-leqal xüsusi müəssisələr

99 İcarədarın hüquqlarına aiddir:

- icarəyə götürülmüş əmlakdan istifadə etmə;
icarəyə götürülmüş əmlaka sahib olma;
sadalananların heç biri
sadalanan hamısı
icarəyə götürülmüş əmlakın özgələşdirilməsi;

100 İqtisadi resurslar və insanın iqtisadi fəaliyyətinin nəticələri:

sadalananlardan heç biri deyildir
mülkiyyətin subyektləridir

- mülkiyyətin obyektləridir
mülkiyyətin hüquqlarıdır
mülkiyyətin funksiyalarıdır

101 Məhsulun istehsalı ilə deyil, onu müşayiət edən məsrəflərlə əlaqədar xərclər adlanır:

son hədd

- transaksion
hesabi
buraxılmış imkanların xərcləri
iqtisadi

102 Hansı xərclər qeyri-aşkar (alternativ) adlanır?

hazır məhsulun reallaşdırılması ilə əlaqədar xərclər
rəqabət mübarizəsi və reklamla əlaqədar xərclər
istehsalın genişləndirilməsilə əlaqədar xərclər

- resursların məhdudluğu şəraitində seçimin zəruriliyi ilə əlaqədar xərclər sadalanan xərclərdən heç biri

103 Hər bir iqtisadi sistem ehtiyatların məhdudluğu faktı ilə üzləşir, nə deməkdir:

heç bir iqtisadi sistem resursların səmərəli istifadə olunmasının təmin edə bilməz məhdudluqla kasıb dövlətlər qarşılaşır, varlı dövlətlərdə isə bu problem həll olunmuşdur.

- bütün insan tələbatlarını ödəmək üçün istehsal ehtiyatları heç vaxt kifayət qədər olmur. hər bir iqtisadiyyatda enmə dövrləri olur ki, bu zaman ehtiyatların məhdudluğu mövcud olur. elə ola bilər ki, bəzi məhsulları yalnız həddən artıq yüksək qiymət almaq olur.

104 Keçid iqtisadiyyatının əsas cəhətlərinə aid deyildir:

rəqabət mühitinin yaradılması və saxlanması
mülkiyyət formalarının dəyişməsi

- dövlət idarəçiliyinin güclənməsi
qiymətlərin liberallaşdırılması
sahibkarlıq fəaliyyəti üçün şərtlərin

105 İstənilən istehsal üsülünün əsasını nə təşkil edir?

əmək vasitələri və iş qüvvəsi
əmək vasitələri və əmək cisimləri
məhsuldar qüvvələr və texnologiya

- məhsuldar qüvvələr və istehsal münasibətləri
iş qüvvəsi və istehsal münasibətləri

106 İqtisadi sistemin fərqləndirici meyarları hesab etmək olar:

doğru cavab yoxdur

- resurslar üzərində mülkiyyətin forması və koordinasiya mexanizminin növü
koordinasiya mexanizminin növü və milli gəlir
iqtisadi artımın tempi və resurslar üzərində mülkiyyətin forması
milli gəlir və iqtisadi artımın tempi

107 İqtisadi sistem üçün sadalanan məqsədlərdən hansı əsasdır?

insanların tələbatlarının ödənilməsinin təmin etmək
İstehsalın texniki şərtlərini müəyyən etmək
İnflyasiya və işsizliyi ləğv etmək
ədalətli ictimai quruluşu qurmaq

- ayrı-ayrı subyektlərin fəaliyyətini uyğunlaşdırmaq

108 Özəlləşdirmə metodlarına aid deyildir:

hər raclardan müəssisələrin satışı
dövlət mülkiyyətinin əvəzsiz verilməsi
səhmlərin səhmdarlaşdırılması və satışı

- xüsusi sahibkarların kooperativlərdə birləşməsi
çək özəlləşdirməsmi

109 Kollektiv mülkiyyətin bir növü deyildir:

- xüsusi firmaların mülkiyyəti
açıq səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
qapalı səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
tam ortaqlıq mülkiyyəti
kooperativlərin mülkiyyəti

110 Sadalanan sahələrdən hansında dövlət mülkiyyətinin daha böyük payının olması məqsədyönlüdür:

- avtomobil istehsalı
- ayaqqabı istehsalı
- mənzil tikintisi
- turizm sahəsi
- elektrik enerjisi istehsalı

111 Vətəndaşların şəxsi əmlakı və yığımları hansı mülkiyyət formasına aiddir?

- səhmdar
- dövlət
- ictimai
- xüsusi
- bələdiyyə

112 Şəhərin bütün texniki xidmətlərinin vahid əldə cəmləşməsi, istismarını qaydaya salmaqla əhaliyə əlavə rahatlıqların verilməsinə hansı mülkiyyət forması imkan yaradır:

- Səhmdar mülkiyyəti
- Kollektiv mülkiyyət.
- xüsusi mülkiyyət;
- dövlət mülkiyyəti;
- bələdiyyə mülkiyyəti

113 Hansı meyarə görə firmaların (müəssisələrin) xüsusi, dövlət və qarışıq formaları fərqləndirilir?

- Kapitalın həcminə görə
- təşkili formasına görə.
- mülkiyyət formasına görə.
- sahə mənsubiyyətinə görə.
- Məhsulun xarakterinə görə.

114 Xüsusi mülkiyyət – aşağıdakılardan hansının üzərində vətəndaşların hüququnun möhkəmləndirilməsi formasıdır?

- hər hansı əmlakın istifadəsi, sahib olması, yiyələnməsi
- hər hansı əmlaka yiyələnmək və tətbiq etmək.
- hər hansı əmlakdan istifadə etmək və onunla əlaqədar sərəncam vermək;
- hər hansı əmlakın istifadəsi və onunla əlaqədar sərəncam verilməsi
- hər hansı əmlakla əlaqədar sahib olma, istifadə və sərəncam vermə

115 Universitetdə tələbənin təhsil almasının alternativ hərcləri əks olunur:

- təqaüdün miqdarı
- təhsili atıb işləyərkən əldə edəcək maksimum əməkhaqqı
- orta statistik mütəxəssisin təhsilinə dövlətin xərcləri
- tələbənin saxlanması valideynlərin çəkdiyi xərclər
- təhsilini bitirəndən sonra alınan gəlirlər

116 İstehsal imkanları əyrisində məhsullardan birinin istehsalının artmasına uyğun olaraq:

- qəbirlər artır
- o biri məhsulun istehsalı artır.
- o biri məhsulun istehsalının həcmi sabit qalır.
- o biri məhsulun istehsalı dayandırılır
- o biri məhsulun istehsalı aşağı düşür.

117 İstehsal imkanların əyrisi üzərində resursların tam istifadəsinin göstərir istənilən

- düz cavab yoxdur
- 0 –dən başqa nöqtələr
- istehsal imkanların əyrisindən yuxarı olan nöqtə
- istehsal imkanların əyrisindən aşağı olan nöqtə
- İstehsal imkanların əyrisi üzərində olan nöqtə

118 İqtisadi sistemin səmərəli fəaliyyətinin əsas problemi:

- təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin daha yaxşı bölgüsü problemdir
- resursların bölgüsünün ən yaxşı üsulunun seçilməsi problemdir
- iş qüvvəsinin istehsal sahələri üzrə bölgüsü problemdir
- inflyasiya problemdir
- işsizlik problemdir

119 Hansı sahədə dövlət mülkiyyətinin üstünlüyü məqsədyönlü deyildir:

- bank sahəsi
- ekoloji təhlükəsizlik
- tarixi abidələrin mühafizəsi
- təhsil
- fundamental elm

120 İri müəssələrin özəlləşdirilməsi üçün zəruri şərt nədir:

- iri müəssələri özəlləşdirmək lazım deyil.
- onların əvvəlcədən səhmdar cəmiyyətə çevrilməsi
- onların ixtisaslaşdığı fəaliyyət növünün müəyyənləşdirilməsi
- onların dinamik inkişafının təmin edilməsi
- həmin müəssisələrin fəaliyyətinin rentabelliyyətinin müəyyənləşdirilməsi

121 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 2001-ci il
- 1993-cü il
- 1998-ci il
- 2003-cü il
- 1995-ci il

122 Hansı sahədə mülkiyyətin kooperativ forması daha geniş yayılmışdır?

- kənd təsərrüfatı
- pərakəndə ticarət
- ictimai iaşə
- kömür hasilatı sənayesi
- avtomobil istehsalı

123 Qapalı ev təsərrüfatı, şəhər təsərrüfatı, xalq təsərrüfatı – iqtisadi sistemlərin bu növləri bu əsasla ayrılır:

- iqtisadiyyatın sənayeləşməsi dərəcəsi
- istehsal və istehlak arasında əlaqənin xarakteri
- resurslara mülkiyyətin formaları
- formasiya yanaşması
- iqtisadiyyatda ETT-nin rolu

124 İqtisadi institutlar anlayışını elmi dövriyyəyə gətirən iqtisadi nəzəriyyə istiqamətini göstərin.

- sosial-institusional
- marksizm
- neokeynsçi

neoliberal
monetarist

125 Özəlləşdirmənin zəruri şərti bu deyildir.

bütün sadalananlar özəlləşdirmənin zəruri şərtidir
özəlləşdiriləcək obyektlərə tələbin qabaqcadan qiymətləndirilməsi
özəlləşdirmənin hüquqi bazasının olması
fond bazarının yaradılması

- iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstünlüyü

126 Kollektiv mülkiyyətin hansı forması xüsusi mülkiyyətin cəhətlərə malikdir?

bu mülkiyyət formalarının heç biri ümumi cəhətə malik deyil
kooperativ mülkiyyət

tam yoldaşlıq mülkiyyəti
məhdud məsuliyyətli yoldaşlıq mülkiyyəti

- səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti

127 Xüsusi mülkiyyətin əsas mövcudluq şərtlərinə aid deyildir:

bütün sadalananlar aiddir
müəssisələrin yaradılması və istənilən sahibkarlıq fəaliyyətinə başlanmasının tam sərbəstliyi
xüsusi mülkiyyətin zəmanətli mühafizəsi
xüsusi kapital qoyuluşlarının stimullaşdırılması

- istehsal ixtisaslaşmasının inkişafı

128 Aşağıdakı baxışlardan natural təsərrüfatı düzgün səjiyyələndirməyəni göstərin.

ictimai əmək bölgüsü natural təsərrüfat şəraitində zəif inkişaf edir.

- natural təsərrüfat şəraitində istehsalçıların bir-birindən sıx asılılığı yaranır;
natural təsərrüfat şəraitində istehsal olunan məhsul mübadilə olunmur.
natural təsərrüfat şəraitində insanın yaşaması üçün lazım olanların hamısını özü istehsal edir.
istehsal qapalı xarakter daşıyır.

129 Hansı təsdiq əmtəə istehsalının mahiyyətini təhrif edir?

əmtəə istehsalı əmək bölgüsü ancaq mövcud olduğu üçün mövcuddur.

- əmtəə istehsalı istehsalçının özünün tələbatlarını ödəmək üçün məhsul istehsalını nəzərdə tutur.
əmtəə istehsalı mübadiləsiz mümkün deyil.
əmtəə istehsalı istehlakçıların tələbi olduğu məhsulların istehsalını nəzərdə tutur.
əmtəə istehsalı – bazar iqtisadiyyatının əsası

130 Bazar:

- sadalanan hamısı
tələb və təklifin qarşılıqlı təsiri
satıcılar və alıcılar arasında qarşılıqlı münasibətlər
sadalnanlardan heç biri
alqı-satqı əməliyyatlarının məcmu

131 Bazarın vasitəçi funksiyası ibarətdir.

bazar iştirakçılarında zəruri informasiyaların çatdırılması

əmtəələrin mübadiləsi üçün ekvivalent dəyərlilərin müəyyənəndirilməsi

- əməyin nəticələrini mübadilə etmək məqsədi ilə istehsalçılar və istehlakçıların görüşməsinə təmin etmək
həcmi və quruluşuna görə istehsal və istehlakın uyğunlaşdırılması
xərclərin azaldılması, yeni məhsulların yaradılmasına istehsalçıların həvəsləndirilməsi

132 Müstəqil qərarlar qəbul edən, öz tələbatlarını maksimum ödəməyə cəhd edən iqtisadi subyekt hansısa istehsal amilinin mülkiyyətçidir, insan kapitalının təkrar istehsalını təmin edir-bu:

fırma

- ev təsərrüfatı
sadalananlardan heç biri
bank
dövlət

133 Bu bazar iqtisadiyyatının subyekti deyildir:

- bütün sadalananlar subyektdir
dövlət
ev təsərrüfatları
firmalar
bütün sadalananlar subyekti deyil

134 Bazar iqtisadiyyatının əsası:

- bütün sadalananlardır
əmtəə istehsalıdır
natural istehsalıdır
rəqabətdir
tələb və təklifdir

135 Təsərrüfat tiplərinin ilkin forması hansıdır?

- əmtəə təsərrüfatı
natural təsərrüfat
sadalananların heç biri
planlı təsərrüfat
kapitalist təsərrüfatı

136 Tədavül sferasında fəaliyyət göstərən kapital necə adlanır?

- dövriyyə kapitalı
əsas kapital
borc kapitalı
sənaye kapitalı
ticarət kapitalı

137 Müxtəlif məhsulların hazırlanmasının istehsalçıların əmək bölgüsünə yönəlməsinə əsaslanması necə adlanır.

- istehsalçıların ixtisalaşması
istehsalçıların müstəqilliyi
iqtisadi mənafeələr
istehsalçıların təcrid olunması
ilkin kapital yığılı

138 İçtimai təsərrüfatın əsas formaları hansılardır?

- əmtəə (bazar), planlı-amirlik təsərrüfatı
natural, əmtəə (bazar)
natural, kapitalist təsərrüfatı
planlı-amirlik təsərrüfatı, sosialist təsərrüfatı
planlı-amirlik təsərrüfatı, kapitalist təsərrüfatı

139 əmtəə istehsalının zəruri şərtləri hesab edilir:

sadalanan heç biri

- sadalanan hamısı
ictimai əmək bölgüsü
istehsalçıların iqtisadi cəhətdən təcrid olunması
istehsalçıların müstəqilliyi, sahibkarların azadlığı

140 Bazarın hansı iki tipi əmtəə və resursların dövrəni modelinə daxil edilmişdir?

informasiya bazarı və istehlak bazarı
iş qüvvəsi bazarı və pul bazarı
valyuta bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı
pul bazarı və resurslar bazarı

- resurslar bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı

141 əmtəə və xidmətləri istehsalı və reallaşdırılması yolu ilə istehsal amillərinin istifadəsi vasitəsilə öz mənafeələrini reallaşdıran təsərrüfat həlqəsi-bu:

sadalananlardan heç biri
ev təsərrüfatı

- firma
dövlət
bank

142 Sadə əmtəə istehsalında əmtəə nədir?

iş qüvvəsi
torpaq
istehsal vasitələri
bütün sadalananlar

- istehsal məhsulları

143 əmtəə istehsalının inkişafının yüksək mərhələsi:

- bazar iqtisadiyyatıdır
inkişafı etmiş əmtəə istehsalıdır
deformasiya
natural təsərrüfat
inzibati-amirlik iqtisadiyyatıdır

144 Bazarın belə bir funksiyası mövcud olmur:

- optimallaşdırıcı
inteqrasiya etmək
tənzimləyicisi
stimullaşdırıcı
nəzarət edici

145 İnkişaf etmiş əmtəə istehsalının sadə əmtəə istehsalından fərqi ondan ibarətdir ki;

əmək məhsulları əmtəədir
ixtisaslaşma olmur
nemət və xidmətlərin istehsalı satış məqsədilə həyata keçirilir
istehsal öz tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə həyata keçirilir

- yalnız əmək məhsulları deyil, həmçinin istehsal amilləri də əmtəədir

146 Bazarın belə tipi yoxdur:

inkişaf etməmiş

- inkişaf etmiş

tənzimlənen
deformasiya olunmuş
azad

147 Ev təsərrüfatının bütün gəlirləri və xərcləri təşkil edir:

- pul axınını
əmtəə və xidmətlərin dövranı
- ailə büdcəsini
əmtəə axınını
resurslar axınını

148 Firmalar əmtəə və resursların dövranı modelində hansı rolu oynayırlar?

- əmtəə və xidmətləri istehlak edənlər
istehsal amillərini təchiz edənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- əmtəə, xidmətləri təchiz edənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
istehlak xərclərini həyata keçirirlər

149 Ev təsərrüfatları əmtəə və resursların dövranı modelində hansı rolu oynayırlar?

- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
istehsal amillərini verənlər , əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
əmtəə, xidmətləri verənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
istehsal amillərinin istifadəsini təşkil edənlər
əmtəə və xidmətləri istehsal edənlər

150 Pul vasitəsi ilə həyata keçirilən mübadilə nədir?

- əmtəə təsərrüfatı
əmtəə tədavülü
sahibkarlıq fəaliyyəti
ticarət
içtimai təkrar istehsal

151 Təsərrüfat münasibətlərinin iki tipini fərqləndirirlər.

- doğru cavab yoxdur
maddi və qeri-maddi
- natural-əşya və əmtəə
sadə və geniş
istehsal və qeyri-istehsal

152 Tarixən natural təsərrüfat forması nəyə əsaslanırdı.

- ixtisaslaşmaya
əmək bölgüsünə
istehsalçıların təcrid olunmasına
- torpaq mülkiyyətinə
xidmətlər istehsalına

153 Bazar iqtisadiyyatının dövlət tənzimlənməsi məqsədlərinə aid deyildir:

- ekoloji problemlərin həlli
iqtisadi artımın təmin olunması
rəqabət mühitinin təmin olunması
işsizliyin azaldılması
- əmtəələrə qiymətlərin təyin edilməsi

154 Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- menecment
- sahibkarlıq
- kommersiya
- biznes
- marketing

155 Firmaların alıcılıq tələbinin qabaqcadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi – bu:

- biznesdir
- marketingdir
- sahibkarlıqdır
- kommersiyadır
- menecmentdir

156 Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- menecment
- sahibkarlıq
- kommersiya
- biznes
- marketing

157 İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir
- ETT-ə və yeni əmtələrin işlənilib hazırlanmasına yüksək məsrəflər
- yüksək idarəetmə məsrəfləri
- sabitlik
- kütləvi istehsal məsrəfləri

158 Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir
- idarəetməyə az xərclərin olması
- uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
- qeyri-sabitlik
- reklama az xərclərin çəkilməsi

159 Resurslar bazarından ev təsərrüfatlarına gedən axın necə adlanır?

- resurslar
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- xərclər
- pul gəlirləri

160 əmtəə və xidmətlər bazarından firmalara gedən axın necə adlanır?

- resurslar
- istehlak xərcləri
- satışdan gəlirlər
- xərclər
- pul gəlirləri

161 Firmalardan resurslar bazarına gedən axın necə adlanır?

resurslar
istehlak xərcləri
satışdan gəlirlər
● xərclər
pul gəlirləri

162 Ev təsərrüfatlarından əmtəə və xidmətlər bazarına axın necə adlanır?

resurslar
● istehlak xərcləri
satışdan gəlirlər
xərclər
pul gəlirləri

163 Dövlət müəssisələri, xüsusi müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, yoldaşlıqlar - firmalarının bu növlərini biz aşağıdakı meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

rəqabətin növündən
buraxılan məhsulun çeşidindən
kapital qoyuluşu sahəsindən
kəmiyyətindən
● kapital üzərində mülkiyyətin formasından

164 Deformasiya olunmuş bazarın səciyyəvi cəhətlərinə aid deyildir:

● azad rəqabətin olması
tələb və təklifin balansızlığı
resurs və əmtəənin bölgüsündə mərkəzləşdirmə
çoxsaylı bazar subyektlərinin və müxtəlif mülkiyyət formalarının olmaması
kəlgə iqtisadiyyatının böyük miqdarda payı

165 Elm bəşər tarixində belə əmək bölgüsünü ayırmır:

xidmət sahəsinin istehsal sahəsindən ayrılması
ticarət kapitalının sənaye kapitalından ayrılması
sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması
əkinçiliyin heyvandarlıqdan ayrılması
● yüngül sənayenin ağır sənayedən ayrılması

166 Bazarın meydana gəlməsinin şərtlərinə aid deyildir:

istehsalçıların mülkiyyətinin olması
istehsalçıların iqtisadi əlahiddəliyi
ixtisaslaşma
əmək bölgüsü
● natural təsərrüfatın üstünolma

167 Hansı anlayış bazarının müasir anlamına daha çox uyğundur:

əmtəə və xidmətlər alqı-satqısının bütün sövdələşmələrinin məcmusu
● iqtisadiyyatın təşkilinin və fəaliyyətinin fəaliyyətinin ictimai forması
əmtəə mübadiləsinin forması
ticarət yeri
alıcılar və satıcıların məcmusu

168 Sadə əmtəə təsərrüfatı üçün səciyyəvi olmayanı göstərin.

əmək məhsullarının alqı-satqısı yolu ilə tələbatların ödənilməsi
insanlar arasında iqtisadi əlaqələrin bazar vasitəsi ilə olması

istehsal vasitələri üzərində xüsusi mülkiyyət
içtimai əmək bölgüsü

- muzdlu əməyin üstünlüyü

169 Bazar münasibətlərinin maddi əsası:

adları çəkilənlərdən heç biri
əmək bölgüsüdür

- maddi nemətlər və xidmətlərdir
əmtələrin və pulun hərəkətidir
tələb və təklifin dəyişiklikləridir

170 Dövlət tənzimlənməsinin belə forması mövcud olmur:

kredit-pul
büdcə-vergi
xarici iqtisadi

- firmadaxili
inzibati

171 Bazarın deformasiyasını aradan götürmək üçün zəruridir:

- bütün sadalananlar
təsərrüfat fəaliyyətinin sərbəstliyini təmin etmək
mülkiyyət formalarının müxtəlifliyini yaratmaq
sərbəst qiymət əmələgəlmə mexanizmini formalaşdırmaq
inkışaf etmiş bazar infrastrukturunu yaratmaq

172 Müasir bazar təsərrüfatının hansı modeli üçün sahibkarlığın inkışafından ötrü dövlətin şərait yaratması səciyyəvidir?

- qarışıq iqtisadiyyat
 korporativ iqtisadiyyat
sadalanalardan heç biri
bütün sadalananlar
sosial bazar təsərrüfatı

173 Bazarın stimullaşdırıcı funksiyası ibarətdir:

həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
istehsal sahələri ilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən
əmtə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

- istehsalçıların məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən

174 Bazarın inteqrasiyaedici funksiyası ibarətdir:

həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
istehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən
əmtə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən

175 Bazarın tənzimləyici funksiyası ibarətdir:

bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən
İstehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən

- həcmi və strukturu üzrə istehsal istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən

əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

176 Bazar iqtisadiyyatının subyekti kimi dövlət hansı rolu oynayır?

- bütün sadalananlar
istehlakçıdır
istehsalçıdır
resursların mülkiyyətçisidir
iqtisadiyyatın tənzimlənməsi həyata keçirir

177 İctimai istehsalda bazarın rolu ibarətdir:

- tələb və təklif tarazlaşdırılması
istehsala istehsalın hansı həcmdə və quruluşda olması haqqında işarə verilməsi
- bütün göstərilənlərdən
köhnəlmiş istehsalların bağlanması təsir etmək
rəqabət qabiliyyətlərinə görə istehsalçıları differensiallaşdırmaq

178 Pulun belə bir funksiyası yoxdur:

- qiymətlərin məşabı
tədavül vasitəsi
qiymət müqyası
tədiyyə vasitəsi
dəyər ölçüsü

179 Pul mənşəyinin təkamül konsepsiyasına uyğun olaraq pul – bu:

- universal əmtəə
pul kimi istifadə olunan şey
əmtəə və xidmətlərin mübadiləsinə qəbul edilən nə varsa, hər şey
insanlar arasında razılaşma məhsulu
- ümumi ekvivalent rolunu yerinə yetirən xüsusi növlü əmtəə

180 İctimai-zəruri əmək məsrəfləri-bu

- cəmiyyətə zəruri olan əmtəələrin istehsalına məsrəflər
- ictimai normal istehsal şəraitində bu növ əmtəələrin əsas kütləsinin istehsalına məsrəflər
dövlət tərəfindən tənzim olunan bazar iqtisadiyyatı şəraitində əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri
mübadilə dəyərinə malik əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri
istehlak dəyərinə malik əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri

181 əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətində digər əmtəələrə mübadilə olunmaq qabiliyyəti adlanır:

- bazar dəyəri
istehlak dəyəri
ictimai-zəruri dəyər
- mübadilə dəyəri
əmtəənin qiymətliliyi

182 əmtəənin hansısa tələbatı ödəmək qabiliyyəti:

- əmtəənin qiymətliliyi
- istehlak dəyəri
mübadilə dəyəri
bazar dəyəri
ictimai-zəruri dəyər

183 əmtəənin əsas xassələrinə aiddir:

sadalanan heç biri

əmtənin çəkisi və ölçüləri

- istehlak dəyəri və mübadilə dəyəri
mübadilə dəyəri və bazar dəyəri
bazar dəyəri və istehlak dəyəri

184 əmtəə – bu:

inkişaf etmiş əmtəə istehsalı şəraitində yaradılmış əmək məhsulu

hansısa tələbatı ödəyə bilən nə varsa hər şey

satıcı ilə alıcı arasında alqı-satqı sövdələşməsinin predmeti olan əşya

digər iqtisadi nemətə və ya müəyyən məbləğ pula mübadilə oluna bilən iqtisadi nemət

- hansısa tələbatı ödəyən və satış üçün nəzərdə tutulan əmək məhsulu

185 Xaricdən pul köçürməsi olarkən pul bu funksiyanı yerini yetirir:

yığılm vasitəsi

tədiyyə vasitəsi

- dünya pulu
dəyər ölçüsü
tədavül vasitəsi

186 Dünya pulu kimi istifadə oluna bilənlər:

bank vekselləri

qızıl və kağız pullar

- dönərli valyuta və qızıl
kağız pullar
sadalanan heç biri

187 Kredit pullarına nə aid deyildir?

banknotlar

veksellər

depozlarda olan pullar

- kağız pullar
çeklər

188 Tam dəyərli pullar:

kağız pullardır

- qızıl və gümüş sikkələrdir
veksellər və çeklərdir
elektron pullardır
sadalananlardan heç biri deyildir

189 Kağız pulun qızıla dönərliliyinin ləğvi adlanır:

pulun likvidliyi

devalvasiya

inflyasiya

- qızılın demonetizasiyası
pulun denominasiyası

190 Pul tədavülü qanunu nəyi ifadə edir?

pul tədavülünü tənzimləyən dövlət orqanlarının hüquqları

tədavüldən çıxan pul kütləsini

pul aqreqatlarının cəmini;

pulun funksiyalarını;

- tədavül üçün zəruri olan pulun miqdarını

191 Dünya pulu üçün xas olmayanı göstərin:

ümumi ödəniş vasitəsi kimi fəaliyyət göstərməsi

ümumi dəyər ölçüsü kimi fəaliyyət göstərməsi

- bütün göstərilənlər dünya pulu üçün səciyyəvidir
içtimai şərvətin ümumi təmsilçisi kimi xidmət göstərməsi
ümumi alqı vasitəsi kimi çıxış etməsi

192 Dövlətin rəsmi ehtiyatları kimi pul bu funksiyaları yerinə yetirir:

dünya pulu

tədiyyə vasitəsi

tədavül vasitəsi

- yığım vasitəsi
dəyər ölçüsü

193 Restoranın menyusunda qiymət göstərilən zaman pul bu funksiyaları yerinə yetirir:

dünya pulu

tədiyyə vasitəsi

tədavül vasitəsi

yığım vasitəsi

- dəyər ölçüsü

194 Supermarketdə əmtəələrin pulu ödənen zaman pul bu funksiyaları yerinə yetirir:

- tədavül vasitəsi
tədiyyə vasitəsi
dünya pulu
dəyər ölçüsü
yığım vasitəsi

195 Vergilər ödənilən zaman pul bu funksiyaları yerinə yetirir:

- tədavül vasitəsi
tədiyyə vasitəsi
dünya pulu
dəyər ölçüsü
yığım vasitəsi

196 Bimetallizm və monometolizm – bu formalarıdır:

kredit pullarının

dünya pullarının

qiymət miqyasının

- pul sistemlərinin
elektron pullarının

197 Pul sistemi – bu:

tədavüldəki pul kütləsidir

pulun iqtisadiyyatda yerinə yetirdiyi funksiyalardır

- ölkədə pul tədavülünün təşkili formasıdır
metal və kağız pul tədavülünün nisbətidir
milli və xarici valyuta kurslarının nisbətidir

198 Hansı bənddə pulun təkamülünün düzgün ardıcılığı göstərilmişdir:

- metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- sikkələr, müəyyən əmtəələr, kağız pullar, kredit pullar
- müəyyən əmtəələr, metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- qızıl, gümüş, kağız pullar, kredit pullar
- sikkələr, vanknotlar, veksellər, elektron pullar

199 Kim öz konsepsiyasında əmtəə dəyərinin və qiymətinin müəyyənləşdirilməsində xərclər nəzəriyyəsi və faydalılıq nəzəriyyəsini birləşdirmişdir:

- A.Marşall
- L.Valras
- A.Smit
- D.Rikardo
- K.Menqer

200 əmtəənin dəyərinin müəyyən edilməsinə iki əsas yanaşma – bu:

- son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və ictimai seçim nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və mülkiyyət hüquqlar nəzəriyyəsi
- ictimai seçim nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi

201 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin və maddi resurslardan səmərəli istifadənin stimulu:

- əmtəənin ictimai dəyəridir
- əmtəənin mübadilə dəyəridir
- əmtəənin bazar dəyəridir
- əmtəənin istehlak dəyəridir
- əmtəənin nadirliyidir

202 əmtəənin ictimai dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- bazarda əmtəənin miqdarı ilə
- onun istehsal və reallaşma şərtlərilə
- onun istehsal şərtlərilə
- əmtəənin nadirliyilə
- əmtəənin faydalılığı ilə

203 əmtəənin bazar dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- bazarda əmtəənin miqdarı ilə
- əmtəənin faydalılığı
- onun istehsal və reallaşdırılması şərtlərilə
- onun istehsal şərtlərilə
- əmtəənin nadirliyilə

204 Nemətin faydalılığı, onun nadirliyi və onun istehsalına məsrəflər təcəssüm etdirir:

- sadalananlardan heç birini
- nemətin mübadilə dəyərini
- nemətin istehlak dəyərini
- nemətin qiymətliliyi
- nemətin qiymətini

205 Smit paradoksu adlanan paradoks əmtəənin hansı xassəsinə əsaslanır?

- nadirlik
faydalılıq
sadalananlardan heç biri
istehsal dəyəri
mübadilə dəyəri

206 Dəyər qanununun funksiyalarına aid deyildir:

- əmək məhsuldarlığının və ETT-nin stimullaşdırılması
istehsal sahələri və sferaları arasında resursların bölgüsü
- bütün sadalananlar dəyər qanunun funksiyalarıdır
sadalananlardan heç biri dəyər qanununun funksiyalarına aid deyil
əmtəə istehsalçılarının differensiasiyası

207 Barter pulun hansı funksiyasını yerinə yetirə bilər?

- tədavül vasitəsi
dəyər ölçüsü
tədiyyə vasitəsi
dünya pulu
yığılma vasitəsi

208 əmtəə təsərrüfatından fərqli olaraq natural təsərrüfatda əmək məhsulları

- əmtəə təsərrüfatındakı əmək məhsullarından heç nə ilə fərqlənmir
istehlak dəyərində malik olmur
ictimai istehlak dəyərində malik olmur
təsərrüfat fəaliyyətinin nəticəsi deyil
- istehsalçıların özü üçün istehlak dəyərində malik olur

209 Tədavül üçün zəruri olan rulun miqdarını bu formulla müəyyən etmək olar:

- $P=M \cdot V:Q$
 $M=V \cdot P:Q$
 $V=P+Q:M$
 $M=P \cdot V:Q$
 $M=P \cdot Q:V$

210 əmtəənin bazar dəyəri əks etdirir:

- bu əmtəənin nadirliyi, istehlakçıların əksəriyyəti üçün əlçatmazlığı
konkret vaxt məqamında bazarda bu əmtəəyə tələb və təklifin nisbəti
əmtəənin bu və ya digər insan tələbatını ödəmə qabiliyyəti
əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtəələrə mübadilə oluna bilmək qabiliyyəti
- bu əmtəənin istehsalına ictimai-zəruri əmək məsrəfləri və bu məsrəflərin ictimai tələbatlara uyğunluğu

211 Müxtəlif peşə işçilərinin maraqlarının müdafiə edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin

- əmək birjası
- həmkarlar təşkilatı
sahibkarlar cəmiyyəti
istehlakçıların ittifaqı
iqtisadi təhsil sistemi

212 İqtisadiyyatı zəruri miqdarda pulla təmin edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin:

- ticarət palatası
konsaltinq şirkətləri
vergi sistemi

- emissiya sistemi
- sığorta sistemi

213 Bazarın normal fəaliyyətini təmin edən sistemlər, xidmətlər, müəssisələr, təşkilatların məcmusu – bu:

sadalananlardan heç biri deyildir
bazar strukturudur

- bazarın infrastrukturudur
- bazar mexanizmidir
- bazarlar sistemidir

214 Daxili quruluş bazarın ayrı-ayrı elementlərinin yerləşməsi; bazarın ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi- bu:

sadalananlardan heç biri deyildir

- bazarın strukturudur
- bazarın infrastrukturudur
- bazar mexanizmidir
- bazarlar sistemidir

215 Hansı bazarın ərazi əlaməti üzrə bazar strukturunun təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur?

lokal bazar

- leqal bazar
- dünya bazarı
- milli bazar
- reğional bazar

216 Obyektlər üzrə bazar quruluşu və sistemini səciyyələndirməyən meyarı seçin.

innovasiya bazarı
iş qüvvəsi bazarı
istehsal vasitələri bazarı

- satıcı bazarı
- istehlak bazarı

217 Aşağıdakılardan qiymətli kağızların alqı-satqısını həyata keçirildiyi bazar adlanır:

emissiya sistemi
əmtəə birjası
hərrac
lizinq

- fond birjası

218 Bazar infrastrukturuna aiddir:

yarmarkalar
banklar

- sadalanan hamısı

reklama agentliyi
valyuta bircaları

219 Aşağıdakılardan rəqabət dərəcəsinə görə təsniflənməyə aid olmayan bazarı göstərin:

inhisarçı rəqabət bazarı

- leqal bazar
- azad bazar
- inhisarçı bazar
- oligopoliya bazarı

220 Aşağıdakı bazarın bazar əməliyyatlarının təşkili üzrə bazar təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur:

- idxal bazarı
- topdansatış bazarı
- pərakəndəsətış bazarı
- dövlət müəssisələri bazarı
- ixrac bazarı

221 Öz adından və öz hesabı ilə sövdələşmə həyata keçirən şəxs-bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- dilerdir
- maklerdir
- brokerdir
- fyuçersdir

222 Bu bazarlardan hansı subyektlər üzrə bazar təsnifatına aid deyildir?

- bütün sadalananlar aiddir
- alıcılar bazarı
- satıcılar bazarı
- vasitəçilər bazarı
- dövlət müəssisələri bazarı

223 Qiymətli kağızlar bazarında ticarət obyektibü deyildir:

- istiqrazlar
- səhmlər
- çeklər
- lisenziyalar
- beksellər

224 Aşağıdakı bazarda ixtiralar, yeniliklər, patentlər əmtəədir:

- qiymətli kağızlar
- tədavül vasitələri
- innovasiyalar
- informasiya
- istehsal vasitələri

225 Azad iqtisadi zonalar nə vaxt və harada ilk dəfə yaranıb?

- Fransa 1897- ci ildə
- Böyük Britaniyada 1776-cı ildə
- İrlandiya, 1959-cu ildə
- İslandiya 1969-cu ildə
- ABŞ-da 1929-cu ildə

226 Müasir bazarın infrastrukturunun əsas elementlərinə aid olmayanı seçin

- xammal bircaları
- audit şirkətləri
- konsaltinq firmaları
- istehsal müəssisələri
- kommersiya bankları

227 Qiymətlərin tərəddüdlərindən mənfəət əldə etmək məqsədilə həyata keçirilən sövdələşmə necə adlanır?

- forvard sövdələşmələr

- real əmtəə ilə sövdələşmələr
- onkol sövdələşmələr
- mükafatlı sövdələşmələr
- möhtəkir sövdələşmələr

228 əmtəə birjasının funksiyalarına aid deyildir:

- listinq
ticarət üçün yerin verilməsi
qiymətlərin müəyyən edilməsi
informatiyanın verilməsi
mübahisələrin tənzimlənməsi

229 Azad iqtisadi zonalar nə üçün yaradılır?

- bütün sadalananlar üçün
xarici kapitalı cəlb etmək üçün
azad rəqabəti təmin etmək üçün
müxtəlif mülkiyyət formalarının inkişafı üçün
vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün

230 Bazar infrastrukturunun hansı elementi iqtisadiyyatı zəruri kadrlarla təmin edir?

- emmisiya sistemi
həmkarlar ittifaqları
sahibkarların birlikləri
istehlakçıların birlikləri
- iqtisadi təhsil sistemi

231 Satıcı bazarı o yerdə olur ki, əgər orada:

- tələb təklifi üstələyirsə
təklif tələbi üstələyirsə
alıcılar satıcılardan çoxdursa
satıcılar alıcılara nisbətən çoxdursa
bazarda aralıq satıcılar fəaliyyət göstərirərsə

232 Bazar infrastrukturunun funksiyalarını aid deyil.

- sadalanan hamısı aiddir
iqtisadiyyatın ayrı-ayrı subyektlərinin və fəaliyyət növlərinin ixtisaslaşdırılması əsasında bazar subyektlərinin operativliyini və səmərəliliyini yüksəltmək;
hüquqi və iqtisadi nəzarət formalarını, işgüzar təcrübənin dövlət və ictimai tənzimlənməsini sadələşdirmək;
- istehsal sahəlin arasında resursların bölünməsi
bazar münasibətləri iştirakçılarına öz maraqlarını reallaşdırmağı yüngülləşdirmək;

233 əmək birjalarının vəzifələrindən aid olmayanını göstərin

- işsizlərə maddi yardımın verilməsi
işsizlərin ixtisasının artırılmasının və “yaxın” peşələrə yiyələnməsinin təşkili
Boş iş yerlərinin uçuotu
iş axtaranların boş iş yerlərinə yönəldilməsinə
- bazar qiymətlərinin tətbiqi

234 Bazar infrastrukturunun hansı elementi firmanın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini yoxlamağa və təhlil etməyə imkan verir?

- vergi sistemi
konsaltinq şirkətləri

ticarət palatası
sığorta sistemi
● auditor firmaları

235 Qiymət əmtəənin Dəyərinin Pulla İfadəsidir qiymətə bu tərifi verən kimdir?

- M.Fridmen
- K.Marks
- A.Marşall
- A.Smit
- F.Kene

236 əgər əmtəənin qiyməti azalır, onda:

- tələb həcmi artır, tələb ayrışması baş verir
- tələb ayrışması sağa hərəkəti baş verir
- tələb ayrışması sola hərəkəti baş verir
- tələb ayrışması mailliyi dəyişir
- tələb həcmi azalır, tələb ayrışması baş verir

237 Marşall konsersiyasına uyğun olaraq ani tarazlıq şəraitində qiymət asılıdır:

- təklifdən
- avadanlığın istifadə intensivliyindən
- sahədə firmaların miqdarından
- tələb və təklifdən
- tələbdən

238 Tələb və təklifin həcmi bərabər olduğu qiymət adlanır:

- satıcı qiyməti
- normal qiymət
- istehsal qiyməti
- tarazlı qiymət
- alıcı qiyməti

239 Hansı tərifi A. Marşalın nəzəriyyəsi üzrə qiymətin anlayışına uyğun gəlir?

- qiymət- əmtəənin bazarda satışa daxil olduğu kəmiyyətdir
- qiymət – əmtəəyə görə alınan müəyyən miqdarda pul vahidləridir
- qiymət- tələb və təklifin sabit tarazlığı ilə müəyyən olunandır.
- qiymət- dəyərin pul ifadəsidir
- qiymət- əmtəənin müəyyən miqdarının alıcıları cəlb etməyə qabil olduğu səviyyədir

240 Hansı müddə bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin mahiyyəti və rolunu əks etdirmir?

- bütün müddəalar əks etdirir
- qiymətlər sahibkarlar və istehlakçılar üçün onların seçiminə də indikator rolunu oynayır
- bazar subyektləri öz iqtisadi mənafelərini həyata keçirəcək qiymətlərə istiqamətlənirlər
- qiymətlər dövlət orqanları tərəfindən təyin olunur
- qiymətlər sistemi əsas təşkilədiçi qüvvə rolunu oynayır

241 Qiymət üzrə qeyri - elastik tələb o deməkdir ki,

- əmtəənin qiyməti dəyişmir
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmi dəyişməsinə səbəb olur
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmi 1% -dən az olaraq dəyişməsinə səbəb olur
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmi 1% -dən daha çox dəyişməsinə səbəb olur.
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmi 1% -dən daha çox dəyişməsinə səbəb olur.

242 Qarşılıqlı əvəz olunan nemətlərə aiddir:

- rəng və fırça
- paltar və ayaqqabı
- dəftərlər və piroqlar
- taxıl və çörək
- qələmlər və flomasterlər

243 Tamamlayıcı nemətlərə aiddir:

- qələm və flomaster
- avtomobil və benzin
- pivə və kvas
- kabab və qoyun əti
- dəftər və peçeniya

244 əgər bir əmtəənin qiymətinin azalması adətən digər əmtəəyə tələbin artmasına səbəb olur, onda

- bu təsadüfi uyğunluqdur
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəz olunandır
- bu o deməkdir ki, istehlakçıların zövqləri dəyişir
- bu o deməkdir ki, alıcıların qəlirləri artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlandı

245 Qiymət üzrə tələbin çarpaz elastikliyi nəyi göstərir?

- bir - birini qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə tələbin həcmnin dəyişməsi
- bir - birini qarşılıqlı surrətdə tamamlayan əmtəələrin qiymətlərinin dəyişməsi
- tələbin əmtəə qiymətindən və istehlakçıların gəlirlərindən asılılığı
- istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsindən asılı olaraq qiymətlərin dəyişməsi
- digər əmtəənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq bir əmtəəyə tələbin həcmnin dəyişməsi

246 Gəlir üzrə tələbin elastikliyi necə hesablanır?

- tələbin həcmnin dəyişməsi faizi gəlirin dəyişməsi faizinə bölünür
- gəlirin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə vurulur:
- tələb həcmnin dəyişməsi faizindən gəlirin dəyişməsi faizi çıxılır
- gəlirin dəyişməsi faizinə tələb həcmnin dəyişməsi faizinə əlavə olunur.
- qiymətin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə bölünür

247 Tələbin qiymət üzrə elastikliyi göstərir:

- təklifə təsir edən qeyri- qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin dəyişməsi
- qiymətin 1% dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin nisbi dəyişməsi
- qiymətin azalması zamanı təklifin həcmnin aşağı düşməsi
- qiymətin artması zamanı təklifin həcmnin artması
- təklifin həcmnin resursların qiymətində asılılığı

248 Tələb əyrisi aşağıdakını əks etdirən xətti təcəssüm etdirir:

- tələbin kəmiyyətinin müxtəlif amillərdən asılılığı
- tələb və təklifin qarşılıqlı əlaqəsi
- alıcıların gəlirlirinin dəyişməsindən asılı olaraq tələbin dəyişməsi
- əmtəənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq ana olan tələbin həcmnin dəyişməsi
- alıcıların bu əmtəəni əldə etmək arzusu

249 Başqa şərtlər dəyişməməklə qiymətlər yüksəlsə təklif qanununa görə:

təklifdə azalma baş verir.

təklifdə artım baş verir.
qiymətlərin dəyişilməsi təklif qanunda nəzərə alınmır
təklifin həcmi azalar.

- təklifin həcmi artır.

250 əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq üçün:

qiymət istehsal xərclərilə mənfəətin cəminə bərabər olmalıdır.
bu əmtəə həmişə dəbdə olmalıdır
əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq mümkün de

- tələbin həcmi təklifin həcminə bərabər olmalıdır.
texnologiyanın səviyyəsi tədricən dəyişməlidir.

251 Bazar mexanizmi elementinə aid deyil

tələb
təklif
sadalanan heç bırı aid deyil
qiymət

- sadalanan hamısı aiddir

252 Bazar tələbinə təsir etməyən amil:

əhalinin strukturunun dəyişməsi
istehlakçıların gəlirləri
qarşılıqlı əvəz olunan əmtəələrin qiyməti

- resursların qiyməti
alıcıların sayı

253 Aşağıdakı terminlərdən hansı insanların məhsulu almaq imkanları və istəklərini əks etdirir:

faydalıq
istək
tələbat

- tələb
zərurət

254 Tələb qanununa müvafiq olaraq, əmtəənin qiyməti artarsa:

istehsalçıların arasından rəqəbat güclənir
tələb də artır
tələb azalır;

- tələbin kəmiyyəti artır;
tələbin kəmiyyəti azalır;

255 Təklif qanunu əks etdirir:

tələb və təklif arasından əlaqəni
satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı əks əlaqəni
elastik və qeyri-elastik əmtəələr arasındakı əlaqəni

- satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı birbaşa əlaqəni
hər bir əmtəənin elastiklik dərəcəsinə

256 Tələb əyrisinin yerdəyişməsinə təsir etməyən amil:

əhalinin yaş səviyyəsinin sayları

- əmtəələrin qiyməti
istehlakçıların istək və arzuları
gəlirlərin kəmiyyəti və bölgüsü

əvəzedici malların qiyməti

257 Texnologiyanın təkmilləşdirilməsi hansı yerdəyişməyə səbəb olur?

- tələb əyrisinin sağa
- təklif əyrisinin sağa
- heç bir dəyişiklərə səbəb olmur
- təklif əyrisinin sola
- tələb əyrisinin sola

258 İki əmtəə qarşılıqlı əvəz olunandırısa, birincinin qiymətinin qalxması ilə nə müşaiyət olunur?

- ikinci əmtəəyə tələbin həcmi artır.
- heç bir dəyişiklik baş vermir
- ikinci əmtəəyə tələbin həcmi azalır.
- ikinci əmtəəyə tələb azalır.
- ikinci əmtəəyə tələb artır

259 əgər iki əmtəə bir-birini qarşılıqlı tamamlayırsa birinci əmtəənin qiymətinin artması bu nəticəyə səbəb olur:

- ikinci əmtəəyə tələbin həcmnin aşağı düşməsi qarşılıqlı tamamlayandırsa, onda birinciyə
- heç bir dəyişiklik doğurmur
- ikinci əmtəəyə qiymətin yüksəlməsi
- ikinci əmtəəyə tələbin həcmnin artması
- ikinci əmtəəyə qiymətin azalması

260 Hər bir mövcud anda bazarda yaranan şərtlərin məcmusu-bu:

- bazar tarazlığı
- son faydalılıq qanunu
- bazar mexanizmidir
- bazarın konyukturudur
- dəyər qanunu

261 Təklifi formalaşdıran amillərə aid deyildir:

- əmtəə ehtiyatları
- istehsalın əmtəə məhsulu
- əhalinin yığımları
- bütün sadalananlar aiddir
- idxalın həcmi

262 əmtəəyə tələb əyrisi üfiqi düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki,:

- qiymət üzrə tələb elastikliyi 0 –a bərabərdir
- əmtəəyə tələb mütləq elastikdir
- əmtəəyə tələb elastikliyi mənfidir
- əmtəəyə tələb mütləq qeyri- elastikdir
- qiymət üzrə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir

263 Təklif əyrisi şaquli düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki,

- əmtəənin təklif elastikliyi mənfidir
- təklifin qiymət üzrə elastikliyi 0 –a bərabərdir
- təklifin qiymət üzrə elastikliyi 1-ə bərabərdir
- əmtəənin təklifi mütləq elastikdir
- əmtəənin təklifi mütləq qeyri- elastikdir

264 əgər əmtənin qiymətinin 5% düşməsi əmtənin təklifinin 8% azalmasına səbəb olursa, on da bu əmtənin təklifi:

- mütləq qeyri- elastikdir
- elastikdir
- qeyri- elastikdir
- mütləq elastikdir
- vahid elastikliyə malikdir

265 Tələbin qiymət elastikliyi yüksək olacaq:

- ən zəruri əmtələrə nisbətən zinət şeylərinə zinət şeylərinə nisbətən ən zəruri əmtələrə əmtənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər çoxdursa əmtənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər azdırsa o hallarda ki, bu zaman istehlakçılar əmtəni özü üçün daha az fayda ilə istifadə edirlər

266 əgər iki əmtə üçün qiymət üzrə çarpaz elastikliyi 0-a və bərabərdirsə onda bu o deməkdir ki,

- hər iki əmtəyə tələb mütləq qeyri – elastikdir
- hər iki əmtə aşağı keyfiyyətlidir
- bu qarşılıqlı əvəzədən əmtələrdir
- bu qarşılıqlı tamamlayan əmtələrdir
- əmtələrə tələb bir- birindən asılı deyildir

267 əmtə istehsalçısı onun qiyməti 5% endirdi, nəticədə satışın həcmi 3% qalxdı. Bu əmtəyə tələb:

- mütləq qeyri- elastikdir
- vahid elastikli tələbdir
- qeyri-elastikdir
- elastikdir
- mütləq elastikdir

268 Hörümçək toru teoreması nəzərdə tutur ki:

- əmtə qiyməti yalnız istehlakçı üstünlüklərindən asılıdır
- təcrübə topladıqca sahibkarlıq qiymət dəyişikliklərinə daha yaxşı uyğunlaşırlar bazarda yalnız uzunmüddətli tarazlıq mümkündür qısamüddətli dövrdə əmtələrin qiymətləri dəyişmir əmtə qiyməti yalnız onun istehsalına çəkilən xərclərdən asılıdır

269 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq istehsal qiyməti bu prosesin nəticəsində formalaşır:

- sahələrarası rəqabətin yalnız tələbin dəyişikliklərin istehsal şərtlərinin dəyişməsinin tələb və təklifin tərəffüdlərin yalnız təklifin dəyişikliklərin

270 Qiymətlərin bazar sistemi üçün qiymətlərin aşağıdakı növü səciyyəvi deyildir:

- bütün sadalananlar səciyyəvi deyildir
- müqavilə qiymətləri
- pərakəndəsatış qiymətləri
- topdansatış qiymətləri
- bütün sadalananları səciyyəvidir

271 əmtənin qiyməti bu səbəbdən arta bilər:

- əmtənin istehsal xərclərini aşağı salan yeni texnoloqiyanın tətbiqi
- əmtəyə tələbin azalması
- əmtənin istehsal olunduğu xammalın qiymətinin aşağı düşməsi
- əmtə istehsalçılarının sayının artması
- əmtə təklifinin azalması

272 Dövlətin təyin etdiyi qiymətlərin yuxarı tavanı belə olur:

- tələb qiyməti səviyyəsində
- tarazlı qiymətdən yüksək
- tarazlı qiymətdən aşağı
- tarazlı qiymət səviyyəsində
- təklif qiyməti səviyyəsində

273 Dövlət nə üçün qiymətin aşağı həddini təyin edə bilər?

- tədiyyə qabiliyyətli tələbi yüksəltmək üçün
- rəqabəti saxlamaq üçün
- istehlakçılarla yardım etmək üçün
- istehsalçılara yardım etmək üçün
- bazar tarazlığını təmin etmək üçün

274 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin hansı metod daha çox bazar mexanizminə uyğundur?

- bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi yol verilməzdir
- vergi və subsidiyaların köməyi ilə
- qiymətlərin aşağı həddinin təyin olunması
- qiymətlər tavanının təyin edilməsi
- qiymətlərin mərkəzləşdirilmiş şəkildə təyin edilməsi

275 Bazar qiyməti müvazinət qiymətindən aşağı olarsa:

- əmtənin təklifi artır.
- satıcılar bazarı formalaşır.
- əmtələrin qıtlığı əmələ gəlir.
- əmtə artıqlığı yaranır.
- ehtiyatların qiyməti azalır.

276 Sadalananlardan nə əmtə təklifinin həcmnin dəyişməsinə səbəb olmur?

- əmtə qiymətinin dəyişməsi
- alıcıların gəlirlərinin dəyişməsi
- istehsala vergilərin dəyişməsi
- əmtənin istehsal edildiyi xammalın qiymətlərinin artması
- əmtə istehsalçılarının sayının azalması

277 Sadalananlardan nə əmtə təklifinin həcmnin dəyişməsinə səbəb olur:

- bütün sadalananlar təklifin həcmnin dəyişməsinə səbəb ola bilər
- bu əmtənin istehsalının daha səmərəli texnologiyasının tətbiqi
- istehsala vergilərin artması
- bu əmtənin istehsalı zamanı istifadə edilən resurslara qiymətlərin azalması
- sadalananlardan heç nə təklifin həcmnin dəyişməsinə səbəb olmur

278 İlk dəfə kim tələbin azalması qanununu formulə etmişdir?

- H.Hossen
- A.Kurno
- İ.Bentam

A.Smit
A.Marşall

279 əmtəyə tələbin qiymət elastikliyi bundan asılı deyildir:

bütün sadalanan amillərdən asılı deyil
istehlakçıların gəlir kəmiyyətindən
istehlakçının büdcəsində əmtənin xüsusi çəkisindən
əmtənin məxsus olduğu əmtəə qrupundan

- təklifin həcmindən

280 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı ən zəruri əmtəələrə aiddir?

göstərilənlərdən heç biri

1

- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- 0-dan kiçik
- 1-dən böyük

281 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı zinət əşyalarına aiddir?

göstərilənlərdən heç biri

1

- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- 0-dan kiçik
- 1-dən böyük

282 əmtənin tələbinə təsir göstərməyən amilləri göstərin.

verilmiş əmtənin əmtəə istehlakçılarının sayı
istehlakçıların gəlirlərinin kəmiyyəti

- ehtiyatların qiyməti
- əmtənin qiyməti
- əvəzləyici əmtəələrin qiyməti

283 Təklifin elastikliyi nə dəyişdirə bilər:

göstərilənlər təklifin elastikliyinə təsir göstərmir
istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsi
dəb

- texniki tərəqqi
- əmtəyə olan tələb

284 əmtəə bazarında yeni istehsalçıların meydana çıxması səbəb olur:

əmtəə bazarında heç nə dəyişmir
qiymətin və təklifin həcmnin azalmasına
qiymətin artması və təklifin həcmnin azalması

- qiymətin azalması və təklifin artması
- qiymətin artması və təklifin həcmnin çoxalmasına

285 əgər əmtəyə təklif və tələb artırsa, onda:

heç nə dəyişməz
tarazlı qiymət azalar
tarazlı qiymət artar

- əmtənin tarazlı həcmi artar
- əmtənin tarazlı həcmi azalar

286 əmtəyə tələbin azalması nəyə səbəb ola bilər?

bu əmtəyə qiymətlərin qalxmasını gözləmək

bu əmtənin təklifinin azalması

- bu əmtənin istehlakçılarda böyük ehtiyatlarının olması
istehlakçıların qəirlərinin artması
əmtə- əvəzedicilərinə qiymətlərin azalması

287 əgər iki əmtənin çarpaz elastiklik əmsalı 1,5 –ə bərabərdir sə, onda bu o deməkdir ki,

bir əmtəyə tələb digər əmtəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır

bu əmtələr qarşılıqlı tamamlayandırlar

- bu əmtələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
bir əmtənin qiyməti ikinci əmtənin qiymətindən 1,5 dəfə aşağıdır
bir əmtənin qiyməti digər əmtənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

288 əmtə təklifinin azalması nəyi artırır?

- əmtə – əvəzedicilərinə olan tələbin
bu əmtəyə olan tələbin
bu əmtənin gəlir üzrə tələb elastikliyinə
bu əmtənin qiymət üzrə təklif elastikliyinə
qarşılıqlı tamamlayan əmtələrə olan tələbin

289 Aşağıdakı müddələrdən hansı qiymət üzrə qeyri-elastik tələbə malik əmtə səciyyəsinə aid deyildir?

bu əmtə ən zəruri əmtədir

alıcılar əmtənin alqısına öz xərclərinin cüzü hissəsinə sərb edirlər

qiymət elastikliyi əmsalı 1 –dən azdır

əmtəyə tələb həjminin faiz dəyişməsi əmtə qiymətinin dəyişməsinə nisbətən azdır

- bu əmtənin çoxlu miqdarda əvəzediciləri vardır

290 əgər gəlir üzrə əmtəyə tələb elastikliyi əmsalının kəmiyyəti-0,7- yə bərabədirsə, on da bu əmtə:

zinət əşyasıdır

ən zəruri əmtədir

tamamlayıcı əmtədir

əmtə- əvəzedicisidir

- aşağı keyfiyyətli əmtədir

291 əmtə qiymətinin azalması səbəbi ola bilər:

- resurslara qiymətlərin aşağı düşməsi
istehlakçıların gəlirlərinin artması
əmtə- əvəzedicisinin olmaması
istehsal vergilərin artması
qarşılıqlı tamamlayan əmtəyə qiymətin enməsi

292 A.Marşall öz konsepsiyasında qiymət anlayışına hansı yaraşmaları birləşdirmişdir?

təkrar istehsal nəzəriyyəsi, xərclər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi

son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsi

- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsi
xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehlak davranışı nəzəriyyəsi
istehsal amilləri nəzəriyyəsi və tələb təklif nəzəriyyəsi

293 Vergilərin köməyi ilə qiymətlərin dövlət tənziplənməsi siyasəti hansı neqativ effektə səbəb ola bilər?

sadalanarlardan heç birinə

- əmtələrin keyfiyyətinin aşağı düşməsi
- əmtələrin istehlakının artması
- əmtələrin istehsalının artması
- qiymətoərin artması

294 əgər əmtənin qiyməti tələb və təklif ayrılarının kəşimə nöqtəsindən yüksəkdirsə, on da

- həç nə baş verməz
- əmtə artıqlığı əmələ gələr
- əmtə defisiti meydana çıxar
- təklifin həcmi azalar
- tələbin həcmi artar

295 Hansı halda həm tələbin həcmnin, həm də təklifin həcmnin azalması zamanı əmtənin qiyməti artar?

- belə ola bilməz
- əgər tələbin həcmi təklifin həcminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- əgər təklifin həcmi tələbin həcminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- əgər bu əmtə üçün əmtə- əvəzediciləri vardırsa
- əgər alıcıların gəlirləri artmışdırsa

296 əgər benzinin qiymətin artması baş verərsə, onda bu səbəb olar:

- avtomobilin qiyməti artacaq
- benzinə tələb artacaq
- nəqliyyat xidmətlərinə tələbin azalacaq
- nəqliyyat xidmətlərinin təklif ayrısının sola doğru hərəkət edəcək
- nəqliyyat xidmətlərinin təklif ayrısının sağa doğru hərəkət edəcək

297 Sadalananlardan hansı bazar tarazlığı vəziyyətinin səciyyəsinə aid deyildir?

- tarazlıq şəraitində qiymət üzrə əmtəyə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir
- tarazlıq resursların bölgüsü səmərəliliyini əks etdirir
- əmtə tarazlıq qiymətilə satılır
- tarazlıq istənilən rəqabət bazarında yarana bilər
- əmtəyə tələb və təklif üst- üstə düşür

298 əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmərsə, onda:

- təklif qanunu fəaliyyət göstərir
- əmtənin qiyməti sabit olacaq
- təklif ayrısı daha az mailli şəklə malik olur
- təklif ayrısı daha dikedir
- əmtəyə tələb yüksək olacaq

299 İqtisadi nəzəriyyədə hansı müddə tələb və təklif qaydalarından biri deyildir?

- tələbin azalması tarazlı qiymətin aşağı düşməsinə və tarazlı əmtə miqdarının artmasına gətirib çıxarır
- tələbin artması həm tarazlı qiymətin, həm də tarazlı əmtə miqdarının artmasına səbəb olur
- təklif ixtisarı tarazlı qiymətin artmasına və tarazlı əmtə miqdarının azalmasına səbəb olur
- əmtənin təklifinin artması tarazlı qiymətin azalması və tarazlı əmtə miqdarının artması ilə nəticələnir
- tələbin azalması tarazlı qiymətin və tarazlı əmtə miqdarının aşağı enməsinə gətirib çıxarır

300 Tələbin qiymət üzrə elastik əmsalının kəmiyyəti 2-ə bərabərdir. Bu o deməkdir ki:

- tələbin həcmi, hətta dəyişməz qiymət zamanı dəyişəcək
- əgər əmtənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5% azalar
- əgər əmtənin qiyməti 1% azalarsa, onda ona tələbin həcmi 2% artar
- əgər əmtənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5 % artar

əgər əmtənin qiyməti 1 % enərsə, onda ona tələbin həcmi 2% azalar

301 Aşağıdakı müddəalardan hansı əmtəyə tələb elastikliyinə səciyyəsinə aid deyildir?

əmtəyə tələbin həcmnin faiz dəyişməsi əmtənin qiymət dəyişməsinə nisbətən çoxdursa
alıcılar əmtə qiymətinin dəyişməsinə sürətlə reaksiya verirlər

- qiymət elastikliyi əmsal 1-dən kiçikdir
əgər əmtənin qiyməti artırsa, satışda əldə olunan pul gəliri satıcıda ixtisar olunursa
əgər əmtənin qiyməti azalırsa, satıcıda satışdan əldə olunan pul gəliri azalırsa

302 əgər iki əmtə üçün qiymət üzrə çarpaz elastiklik -2 yə bərabərdirsə, onda bu o deməkdir ki,

bu əmtələr qarşılıqlı əvəzəndirlər

- bu əmtələr qarşılıqlı tamamlayandirlər
bir əmtəyə tələb digər əmtəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
bir əmtənin qiyməti digər əmtənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır
bir əmtənin qiyməti ikinci əmtənin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır

303 Təklif elastikliyi birinci növbədə asılıdır:

bu əmtənin alqısına yönəldilmiş istehlakçı xərclərinin payından
bu əmtənin əvəzəndicilərinin sayından
əgər əmtəyə tamamlayıcı əmtələr vardırsa

- bu əmtənin istehsalçılarının qiymətin dəyişməsinə hansı sürətlə reaksiya verə bilməsindən
bu əmtənin ən zəruri əmtə və ya zinət əşyası olmasından

304 əmtənin təklifi mütləq qeyri-elastikdir. əgər bu əmtəyə tələb artarsa, onda:

həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtə miqdarı artır
həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtə miqdarı azalar

- tarazlı qiymət artır, tarazlı əmtə miqdarı isə dəyişməz
tarazlı qiymət azalar, tarazlı əmtə miqdarı isə artır
tarazlı qiymət artır, tarazlı əmtə miqdarı azalar

305 əmtənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən yuxarı olarsa nə müşayiət olunur?

bazarda qısamüddətli müvazinət mövcud olar
bu əmtəyə tələb elastikdir
bu əmtəyə tələb qeyri-elastikdir

- bazarda əmtə qıtlığı yaranar
bazarda əmtə artıqlığı yaranar

306 Nəyin nəticəsində artıq istehsal effekti meydana çıxar bilər?

- dövlət tərəfindən qiymətlərin aşağı həddinin təyin edilməsi nəticəsində
dövlət tərəfindən qiymətlər tavanının təyin edilməsi nəticəsində
qısamüddətli tarazlıq nəticəsində
sahələrarası rəqabət nəticəsində
vergilərin artması nəticəsində

307 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq əmtənin bazar dəyəri nəyin əsasında formalaşır?

bazar mexanizminin fəaliyyəti və dövlət qiymət siyasəti nəticəsində

- müxtəlif istehsal şəraitlərində istehsal olunmuş əmtələrin müxtəlif fərdi dəyərləri əsasında
tələb və təklifin tərəddüdləri əsasında
istehlakçıların zövq və üstünlükləri əsasında
sahələrarası rəqabət nəticəsində

308 A.Marşall öz qiymət nəzəriyyəsində qiymətin hansı növünə baxmamışdır?

- A.Marşall göstərilən bütün qiymət növlərinə baxmışdır
- tələb qiyməti
- təklif qiyməti
- normal qiymət
- istehsal qiymət

309 Hansı əmtəə normal əmtəə sayılır:

qiymətlərin dəyişilməsi ilə onlara tələbin dəyişmədiyi əmtəələrdir stabil olaraq tələbi çox olan əmtəə

- istehlakçının pul gəlirinin dəyişilməsi ilə ona olan tələbin düz mütənasib asılılıqda dəyişdiyi əmtəə
- istehlakçının pul gəlirinin dəyişilməsi ilə ona olan tələbin tərs mütənasib asılılıqda dəyişdiyi əmtəə
- stabil olaraq tələbi az olan əmtəə

310 Səciyyələrin təhlili metodunun müəllifi kimdir.

- İ.Bentam
- C.Hiks
- K.Lankaster
- C.Klark
- Y.Slutski

311 Fayda nədir?

- nemətin insanın bu və digər tələbatı ödəmək qabiliyyəti
- nemətin istehlakçıya fayda gətirmək xassəsi
- qeyri iqtisadi kateqoriyadır
- insanın sağlamlığı üçün faydalı olan elementlərinin mövcudluğu
- əmtəələrin istehsal olunmasının səbəbi kimi onların obyektiv xassəsi

312 Qiffen paradoksu bunlara münasibətdə təzahür olunur:

- əvəzləyici əmtəələr
- zinət əşyaları
- kənd təsərrüfatı məhsulları
- aşağı keyfiyyətli məhsullar
- tamamlayıcı əmtəələr

313 Bütçə xətti göstərir:

- bazar qiymətlərinin dəyişməsini
- tələbin ödənilmə dərəcəsini
- tələbin həcmnin qiymətdən asılılığını
- istehlakçının malik olduğu gəlirin müqabilində ola biləcək iki əmtəənin müxtəlif kombinasiyalarını
- istehlakçıya eyni faydalılıq verən iki əmtəənin mümkün olan müxtəlif kombinasiyalarını

314 Ordinalist istehlakçı davranışının nəzəriyyəsi başqa cür adlanır

- faydalılığın kəmiyyət nəzəriyyəsi
- faydalılığın sıra nəzəriyyəsi
- ənənəvi nəzəriyyə
- menecer nəzəriyyəsi
- davranış nəzəriyyəsi

315 Son faydalılıq - bu:

- istehlakçının əlavə nemət vahidinin istehlakından aldığı məmnunluq
- istehlakçının almaq istədiyi faydalılığın maksimal səviyyəsi
- ümumi faydalılıq

müəyyən miqdarda pul vəsaitinin xərclənməsi müqabilində əldə edilə biləcək maksimum faydalılıq müəyyən miqdar nemətin istehlakından əldə edilə biləcək maksimum faydalılıq

316 İstehlakçının müəyyən dəst əmtəələrin istehlakından aldığı məmnunluq necə adlanır?

- yutil
- ümumi faydalılıq
- əvəzetmə effekti
- son faydalılıq
- gəlir effekti

317 İstehlakçıların onların gəlirləri və şəxsi üstünlükverimlərindən asılı olaraq müxtəlif məhsul və xidmətlərə tələbin formalaşması prosesi adlanır:

- təklifin elastikliyi
- bazar qiymətlərinin formalaşması
- bazar tələbinin formalaşması
- istehlakçı davranışı
- tələbin elastikliyi

318 Faydalılığın ölçülməsinə iki əsas yanaşma:

- marksist və klassik
- ordinalist və kordinalist
- keynsçi və neoliberal
- istehsal və qeyri-istehsal
- marksist və monetar

319 Faydalılıq məfhumunu iqtisadi tədqiqatlarda ilk dəfə kim işlətmişdir:

- K.Marks
- A.Smit
- U.Cevons
- İ.Bentam
- K.Menger

320 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinin əsas tədqiqat obyektini:

- bütün sadalananlar
- istehsal sferası
- mübadilə sferası
- qeyri-istehsal sferası
- maliyyə bazarı

321 Son hədd faydalılığının azalması prinsipi şəraitində nemətlərin istehsalının artması;

- ümumi faydalılığın kəmiyyətinin mənfi qiymət almasına səbəb ola bilər
- ümumi faydalılığı azaldır
- doğru cavab yoxdur
- son hədd faydalılığını azaldar, ümumi faydalılığı isə artır
- son hədd faydalılığını azaldar və nəticədə ümumi faydalılığı azaldar

322 Qiymət-istehlak xətti birləşdirir.

- əmtəələrdən birinin qiymətinin dəyişməsi zamanı istehlakçının tarazlığının bütün nöqtələrini gəlirlərin müxtəlif səviyyəsində istehlakçının tarazlığının bütün nöqtələrini
- doğru cavab yoxdur
- büdcə xətlərinin kəsişmə nöqtələrini
- fərqsizlik əyrilərinin kəsişmə nöqtələrini

323 Nemətlər dəsti istehlakçı üçün optimal olur, əgər:

son hədd faydalılığı maksimaldır

istehlakçının büdcəsindən xərclər minimaldır

- verilmiş gəlir səviyyəsində istehlakçının maksimum faydalılıq əldə etməsi təmin edilir
nemətlərin əvəzlənməsinin son hədd norması onların qiymətlərindən aşağıdır
istehlakçının əldə etdiyi faydalılıq əmtəə dəstlərinin dəyərindən çoxdur

324 Aşağıkefiyyətli adlanan nemət:

səmərəsiz texnologiya əsasında istensal edilləndir

istehlak xassələrinin aşağı səviyyəli olması ilə səciyyələnir

bazar qiymətlərindən aşağı qiymətə satılır

istehlakçının sağlamlığına ziyan vurur

- istehlakçının gəlirinin artması ilə ona tələbin azalması isə səciyyələnir

325 Üstünlükvermənin tranzitivlik aksiomu fəaliyyət göstərsə, istehlakçının fərqsizlik ayriləri:

- kəsişə bilməzlər
şaquli ola bilməz
üfüqi ola bilməz
müsbət meyilli ola bilər
mənfi meyilli ola bilməz

326 koordinalist faydalılıq nəzəriyyəsinin ordinalist nəzəriyyədən fərqi:

faydalılığın maksimumlaşdırılması şərtlərini öyrənmir

fərdi istəklərin nəzərə alınmamasındadır

modellərdən istifadə edilməməsidir

- faydalılığın kəmiyyətinin müəyyənləşdirilməsini mümkün hesab etməsindədir
bütün göstərilənlər doğrudur

327 Engel ayrısı göstərir:

fərqsizlik ayrılarının məcmusunu

- istehlakçının gəlirləri ilə aldığı əmtələrin miqdarı arasındakı nisbəti
istehlakçının pul gəlirləri ilə aldığı əmtələrin keyfiyyəti arasındakı nisbəti
istehlakçının tarazlıq vəziyyəti
Y nemətinin X neməti ilə əvəz olunmasının son hədd faydalılığını

328 . İstehlakın ödənilməsi səviyyəsinin dəyişilməzliyi şəraitində X nemətindən istifadənin bir vahid artırılması üçün Y nemətindən imtinanın – bu:

X və Y nemələrinin ümumi faydalılığı

Y nemətinin son faydalılığı

X nemətinin son faydalılığı

- Y nemətinin X neməti ilə əvəz olunmasının son hədd norması
düzgün cavab yoxdur

329 əgər istehlakçı büdcə xətti ilə hüdudlaşmış üçbucaq daxilindəki nöqtədə təmsil olunan kombinasiyanı seçərsə, o

faydalılığı maksimumlaşdırır

istehlakçı tarazlığı vəziyyətində olur

- öz gəlirini tam istifadə etmir
gəlirinin imkan verdiyindən çox əmtəə almaq istəyir
bütün gəliri əmanətlərə xərcləyir

330 Fərqsizliklər ayrısının vəziyyəti və mailliyi izah olunur:

əvəzedici əmtəələrin qiymətləri ilə
istehlakçı gəlirlərin miqdarı ilə

- istehlakçının üstünlükverimləri ilə
əmtəələrin qiymətləri və istehlakçının gəlirləri ilə
alınan əmtəələrin qiymətləri ilə

331 Son hədd faydalılığının azalması qanunu - bu o deməkdir ki, ümumi faydalılıq:

dəyişmir
artan sürətlə artır
artan sürətlə azalır
yavaş sürətlə azalır

- yavaş sürətlə artır

332 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinə görə istehlakçı maksimallaşdırmağa çalışır:

- ümumi faydalılığı
ümumi və son faydalılıq arasındakı fərqi
əldə olunmuş əmtəələrin miqdarını
öz gəlirini
son faydalılığı

333 əgər son faydalılıq mənfi olarsa ümumi faydalılıq:

mənfi olur
artır
dəyişməz qalır
nisbətən zəif artır

- azalır

334 Son hədd faydalılığının azalması qanunu ifadə edir ki;

istehlakçının gəlirinin artımı nəticəsində əldə olunmuş əmtəələrin faydalılığı artır
zinət əşyalarının son hədd məhsuldarlığı zəruri yaşayış vasitələrinin-kindən azdır
bütün əmtəələr üçün son hədd faydalılıqlarının qiymətlərə nisbəti eynidir

- satın alınan əmtəələrin miqdarı artdıqca hər sonrakının faydalılığı azalır
istehlakçının gəlirləri artdıqca alınan əmtəələrin faydalılığı azalır

335 əmtəələrdən birinin qiyməti dəyişildikdə:

- büdcə xətti sağa dəyişilir
büdcə xəttinin mailliyinin dəyişilməsinə səbəb olur
fərqsizlik əyrisi dəyişilir
büdcə xəttinə təsir etmir
büdcə xətti sola dəyişilir

336 Büdcə xəttinin yerdəyişməsi yaranır:

- son faydalılıq dəyişildikdə
əmtəələrdən birinin qiyməti azaldıqda
bu məhsulların qiymətinin artmasında
gəlirin həcmi dəyişildikdə
ümumi faydalılıq dəyişildikdə

337 Fərqsizlik əyriləri konsepsiyasını işləyib hazırlamışdı:

- L. Valras
B.Pareto
İ. Bentam

K.Menger
C.Hiks

338 Fərqsizlik əyrisi – bu əyri:

aşağı keyfiyyətli əmtəələrə tələbi
bərabər miqdarda iki nemətin

- əmtəələr dəstəsinin faydalılığının bərabər səviyyəsi
istehlakçı gəlirlərin bərabər səviyyəsi
əmtəələrin qiymətlərinin bərabərliyi

339 İstehlakçı davranışı qaydası başqa cür adlanır:

dəyər qanunu
tələb qanunu
Qiffen paradoksu
Qossenin birinci qanunu

- Qossenin ikinci qanunu

340 Yutil – bu şərti vahid əks etdirir:

əvzləmə səmərəsinin həcmi

- tələbatın ödənilməsi dərəcəsini
büdcə məhdudluğu həcmi
ümumi və son məhsuldarlığın nisbəti
gəlir effektinin həcmi

341 Son faydalılığın azalması prinsipi adlanır:

dəyər qanunu
gəlir effekti
əvzləmə effekti
Qiffen paradoksu

- Qossenin birinci qanunu

342 əmtəəyə fərdi tələbin qrafiki nəyin əsasında yenidən qurula bilər?

“gəlir-istehlak” xətti
Enqel əyrilsi
əvzləmə effektinin qrafik təsviri
gəlir effektinin qrafik təsviri

- “qiymət-istehlak” xətti

343 İki əmtəənin istehlakı zamanı əmtəələrdən birinin qiyməti düşərsə istehlakçının tarazlıq nöqtəsi yerini dəyişir:

daha aşağı fərqsizlik əyrisi və yeni büdcə xəttinə

- daha yüksək fərqsizlik əyrisi və yeni büdcə xəttinə
istehlakçının tarazlıq nöqtəsi dəyişmir
yeni büdcə xəttinə
həmin fərqsizlik əyrisi boyunca

344 Enqel əyriləri.

- “gəlir-istehlak” xətləri əsasında qurulur.
“qiymət-istehlak” xətləri əsasında qurulur.
təklifdə dəyişiklikləri əks edilir
faydalılığın səviyyəsində dəyişiklikləri əks etdirir.
fərqsizlik əyriləri ilə üst-üstə düşür

345 Hansı halda aşağı kefiyyətli nemətlərin qiyməti düşdükdə onların istehlakı azalır.

“Gəlir-istehlak” xətti azalan olduqda

- gəlir effekti əvəzləmə effektindən yüksək olduqda və onlar müxtəlif istiqamətə yönəldikdə gəlir effekti və əvəzləmə effektləri eyni istiqamətə yönəldikdə gəlir effekti və əvəzləmə effekti müxtəlif istiqamətlərə yönəldikdə əvəzləmə effekti gəlir effektindən yüksək olduqda

346 İstehlakçı seçimi nədir?

doğru cavab yoxdur

alternativ gəlir mənbəyinin seçilməsi

- faydalılığı maksimumlaşdırmaq məqsədilə gəlirin bölgüsü haqqında qərar qəbul etmək hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi siyasətə münasibət nemətin faydalılığının hesablanması

347 Tələb əyrisinin mənfə meyilliyi izah oluna bilər:

- son faydalılığın azalması qanunu ilə Qiffen paradoksu ilə gəlir effektilə fərqsizliklərin əyriləri ilə Qossenin ikinci qanunu ilə

348 Nemətlərin son faydalılığı arasındakı nisbətlər aşağıdakıların nisbətləri kimidir:

düzgün cavab yoxdur

- onların qiymətləri onların dəyərləri fərqsizlər əyriləri büdcə xətləri

349 Ümumi faydalılığın aşağıdakı siyahıda hansı son hədd faydalılığının azalması qanununu əks etdirir:

- 300,400,500,400
300,400,500,600
300,550,850,1200
300,500,1700,9700
300,350,370,380

350 Aşağıdakı müddəalardan hansı düz deyildir?

- fərqsizliklər əyrisi üzərində olan bütün nöqtələr pul gəlirlərinin eyni səviyyəsini əks etdirir büdcə xətti üzərində olan hər hansı nöqtə iki müxtəlif əmtənin müəyyən kombinasiyasını əks etdirir bütün mülahizələr doğrudur büdcə xətti üzərində olan bütün nöqtələr pul gəlirlərinin eyni səviyyəsini əks etdirir fərqsizliklər üzərində olan bütün nöqtələr tələbatın ödənilməsinin eyni səviyyəsini əks etdirir

351 İstehlakçı davranışı nəzəriyyəsinə görə istehlakçı maksimallaşdırmağa çalışır:

- ümumi faydalılığı ümumi və son faydalılıq arasındakı fərqi əldə olunmuş əmtəələrin miqdarını öz gəlirini son faydalılığı

352 Son hədd faydalılığının azalması qanunu ifadə edir ki;

- satın alınan əmtəələrin miqdarı artdıqca hər sonrakının faydalılığı azalır

bütün əmtəələr üçün son hədd faydalılıqlarının qiymətlərə nisbəti eynidir
istehlakçının gəlirinin artımı nəticəsində əldə olunmuş əmtəələrin faydalılığı artır
zinət əşyalarının son hədd məhsuldarlığı zəruri yaşayış vasitələrinin-kindən azdır
istehlakçının gəlirləri artdıqca alınan əmtəələrin faydalılığı azalır

353 İstehlak tarazlığı nöqtəsi – bu:

düzgün cavab yoxdur

- büdcə xətti ilə fərqsizlik əyrisinin toxunma nöqtəsi
büdcə xətti ilə fərqsizlik əyrisinin kəsişmə nöqtəsi
büdcə xəttində yerləşən istənilən nöqtə
fərqsizlər əyrisinin ən yuxarısında yerləşən istənilən nöqtə

354 Qiffen paradoksu ibarətdir:

əmtəələrin bütün qiymətlərində tələbin dəyişməzliyində

- əmtəənin qiyməti azaldıqda ona tələbin azalmasında
əmtəənin qiyməti azalarsa ona tələb artmaqda
son faydalılığın artmasında
ümumi faydalılığın azalmasında

355 əvəzləmə effekti ondan ibarətdir ki;

son hədd faydalılığı son hədd faydalılığını üstələyir
istehlakçı üçün bütün nemətlər bərabər qiymətlidir

- qiymətlərin azalması əmtəəyə nisbi cəlbədiciliyi artırır və ona tələbin artmasına səbəb olur
əgər əmtəənin qiyməti azalarsa istehlakçının həmin əmtəədən real gəliri artır
təkrar istehlakçılarda əmtəənin faydalılığı azalır

356 İstehlakçı davranışı qaydası ondan ibarətdir ki;

istehlakın ödənilməsi səviyyəsinə müvafiq olaraq nemətin faydalılığı artır
istehlakın ödənilməsi səviyyəsinə müvafiq olaraq nemətin faydalılığı azalır
əmtəənin qiyməti azalarsa istehlakçının bu əmtəədən istifadəsinin real gəliri artır
istehlakçı üçün bütün nemətlər eyni qiymətlidir

- hansı əmtəənin alınmasına, sərflənməsinə baxmayaraq xərclənmiş sonuncu pul vahidi eyni faydalılıq
gətirməlidir

357 Özəlləşmənin I proqramında müəssisələrinin kiçik, orta və iri müəssisələrə bölünməsi üçün meyar kimi qəbul olunmuşdur.

belə meyar yoxdur

məntətin həsmi

kapitalın həsmi

- işləyənlərin sayı
iştehsalın həsmi

358 Avanslaşdırılmış kapitalın dəyəri üzrə artdığı və öz ilkin formasına qayıtdığı vaxta deyilir:

kapitalın təkrar istehsal prosesi

kapital dövrü

kapitalın dövriyyə sürəti

- kapitalın dövriyyə vaxtı
investisiya dövrü

359 İntestisiya mənbəyinə aid deyil:

sadalananların hamısı investisiya mənbəyi ola bilər

səhmlərin buraxılışı və satışından vəsaitlər

bank kreditləri
mənfəət
● dividendlər

360 Gəlir əldə etmək məqsədilə təsərrüfat fəaliyyətinə vəsait qoyulması belə adlanır:

- investisiya
amortizasiya
kapitalın dövriyyəsi
kapitalın dövrəni
diskontlaşdırma

361 Ticarət mənfəəti əldə etməyə yönümlənmiş ticarət fəaliyyəti belə adlanır:

- sahibkarlıq
marketinq
menecment
● kommersiya
biznes

362 Gəlir və ya şəxsi mənfəət gətirən istənilən fəaliyyət növü belə adlanır:

- biznes
menecment
kommersiya
sahibkarlıq
marketinq

363 Açıq və qapalı səhmdar cəmiyyətləri arasında fərq nədədir?

Onların arasında heç bir fərq yoxdur

Açıq səhmdar cəmiyyətləri daha aşağı dividend verirlər

- Qapalı səhmdar cəmiyyətinin səhmləri qiymətli kağızlar bazarında satışa çıxarılmır
Qapalı səhmdar cəmiyyətlərinin öz məhsullarını xaricə satmaq hüququ yoxdur
Açıq səhmdar cəmiyyətlərinin səhmlərinin bir hissəsi həmişə dövlətə məxsusdur

364 Firmanın hüquqi şəxs kimi fəaliyyətini dayandırılmasına səbəb ola bilər:

- diversifikasiya
rəqabət
qovuşma
● İri firma tərəfindən udulması
əksmərkəzləşdirmə

365 Mülkiyyətçi gündəlik operativ əməliyyat nəzarətini və firmanın fəaliyyətinin idarə edilməsini həyata keçirir fikri aşağıdakılardan hansına aiddir:

- yuxarıdakıların heç biri
davranış nəzəriyyəsi
artımın maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
menecer nəzəriyyəsi
● ənənəvi nəzəriyyə

366 Bir istehsal tsiklində öz dəyərini bütövlükdə hazır məhsul üzərinə keçirən istehsal vasitəsi necə adlanır?

- investisiya kapitalı
maliyyə kapitalı
əsas kapitalı
● dövriyyə kapitalı

nizamnamə kapitalı

367 İstifadə olunması prosesində fiziki aşınma nəticəsində öz dəyərini hissə-hissə məşsul üzərinə keçirən istehsal vasitələri nədir?

- investisiya kapitalı
- maliyyə kapitalı
- əsas kapital
- dövriyyə kapitalı
- nizamnamə kapitalı

368 Xırda mağazaların iri supermarketdə birləşməsi - bu:

- əks-mərkəzləşdirmə
- diversifikasiya
- daxili artım
- şaquli inteqrasiya
- üfüqi inteqrasiya

369 Mənfəətin maksimallaşdırılması – hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

- sadalananlardan heç biri
- həcmənin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi
- firmanın menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
- çoxməqsədli nəzəriyyə

370 Marks nəyi fiktiv kapital hesab edir:

- iqtisadi mənfəət
- əsas kapitalı
- dövriyyə kapitalı
- amortizasiya fondu
- qiymətli kağızları

371 Faiz dərəcəsi əsasında cari və gələcək dəyərin ölçülməsi adlanır:

- avans edilmə
- maliyyələşmə
- investisiya
- amortizasiya
- diskontlaşdırma

372 İntestisiya – bu:

- kapitalın dövriyyəsinin artırılması xərcləri
- məhsul vahidinin istehsalı üçün xərclər
- əsas kapitalın yaradılması, genişləndirilməsi və texniki silahlandırılması üçün xərclər
- istehsal vasitələrinin fiziki aşınması
- istehsal heyətinin əməyinin ödənilməsi xərcləri

373 İntestisiya resursları bunlardır:

- müəssisənin nizamnamə kapitalı
- maliyyə və insan resurslarının məcmusu
- investisiya şirkətlərinin vəsaiti
- istehsalın təşkili üçün zəruri olan kapital elementləri (ünsürləri)
- təkrar istehsal prosesində istifadə edilən iqtisadi resurslar

374 Müəssisənin cari xərclərinə hansı məsrəflər aid deyildir?

- əsaslı tikinti xərcləri
- ictimai fondlara ödəmələr
- əməyin ödənilməsi xərcləri
- kapitalın alınmasına çəkilən xərclər
- avadanlığın alınması xərcləri

375 Xalis investisiyalar ümumilərdən nəyin miqdarı qədər fərqlənir?

- orta istehsal xərcləri
- fiziki aşınma
- mənəvi aşınma
- mənfəət
- amortizasiya

376 Daha məhsuldar texnikanın meydana gəlməsi ilə əlaqədar avadanlıqların qiymətləndirilməsi nə adlanır?

- kapitalın dövriyyəsi
- fiziki aşınma
- mənəvi aşınma
- investisiyalaşdırma
- diskontlaşdırma

377 Fiziki aşınma nəticəsində avadanlıqların dəyərinin itirilməsi nə adlanır?

- kapitalın dövriyyəsi
- fiziki aşınma
- mənəvi aşınma
- investisiyalaşdırma
- diskontlaşdırma

378 Kapital ünsürlərinin artması hesabına istehsalın həcmində artması nə adlanır?

- kapitalın dövrünü
- amortizasiya
- kapitalın dövriyyəsi
- investisiya
- diskontlaşdırma

379 Hansı firma nəzəriyyəsi firmanın məqsədlərinin çox olduğunu irəli sürür?

- sadalananlardan heç biri
- menecer nəzəriyyəsi
- ənənəvi nəzəriyyə
- davranış nəzəriyyəsi
- həmişənin maksimallaşdırılma nəzəriyyəsi

380 Vahid texnoloji prosesin müxtəlif mərhələlərini həyata keçirən firmaların birləşməsi - bu:

- əks-mərkəzləşdirmə
- konqlomerat
- üfüqi birləşmə
- şaquli birləşmə
- diversifikasiya

381 Eynitipli məhsul istehsal edən firmaların birləşməsi - bu:

- əks-mərkəzləşdirmə

konqlomerat

- üfûqi b rl şm 
Şaquli birləşmə
diversifikasiya

382 Birl şm k – bu:

firmanın elmi tədqiqatlar sahəsində birləşməsi
inhisarçı danışıđı

bir firma t r f nd n digərinin alınması

-  irk tl rin birləşməsi haqqında qarşılıqlı müqaviləsi
məhsulların reallaşdırılması sahəsində firmaların fəaliyyətinin birləşməsi

383 Satıřdan gəlirin maksimallaşdırılması hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

firmanın davranıř n z riyy sine) sadalananlardan heç biri
h cmin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi

- firmanın menecer nəzəriyyəsi
 n n vi firma nəzəriyyəsi

384 M nf t n maksimallaşdırılması – hansı nəzəriyyəyə görə firma fəaliyyətinin əsas motivi hesab olunur:

sadalananlardan heç biri
h cmin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi

firmanın menecer nəzəriyyəsi

-  n n vi firma nəzəriyyəsi
 oxm qs dli nəzəriyyə

385 Firmanın belə nəzəriyyəsi mövcud deyil:

bütün sadalananlar mövcuddur
h cmin maksimallaşması nəzəriyyəsi

menecer

 n n vi

- məqsədlərin maksimallaşması nəzəriyyəsi

386 Dövlət müəssisələri, x susı müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, ortaqlıqlar - firmalarının bu növlərini biz ařađıdaki meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

rəqabətin növündən

buraxılan məhsulun  eşid nd n

kapital qoyuluđu sah s nd n

k miyy t nd n

- kapital üzərində mülkiyyətin formasından

387 İnvestisiyaların  d nm  (geri qayıtma) müddətini hesablamaq   n investisiya m bl đini bölmək lazımdır:

illik m nf t 

- illik amortizasiya + illik m nf t
fiziki aşınma m bl đinə
mənəvi aşınma m bl đinə
illik amortizasiya

388 Dövriyyə kapitalına aid deyildir:

bütün sadalananlar aiddir

iř qüvvəsi

- qeyri-istehsal binaları
xammal
materiallar

389 əsas kapitalla aid deyildir:

bütün sadalananlar aiddir
avadanlıqlar
qurğular
istehsalat binaları

- yanacaq

390 Sənaye kapitalının belə forması mövcud deyil:

yuxarıda adları çəkilən bütün formalar mövcuddur
əmtəə

- qeyri-məhsuldar
məhsuldar
pul

391 Kapitalın dövriyyəsi - bu:

pul kütləsinin dövrünü
investisiya prosesi
kapitalın pul formasında əmtəə formasına çevrilməsi

- sənaye kapitalının dövrünün daim təkrar olunması
əmtəənin reallaşdırılması və mənfəətin götürülməsi

392 Sənaye kapitalının hərəkəti hansı formadan başlanır:

adları çəkilənlərin heç biri ilə
məhsuldar

- pul
əmtəə
kapitalın fəaliyyət göstərdiyi sahədən asılıdır

393 Kapitalın hərəkətinin II mərhələsi:

Ə-Ə1
Ə1 – P1

- ... İ ...
P – Ə
P – P

394 Kapitalın hərəkətinin III mərhələsi:

Ə-Ə1

- ...Ə1 – P1
... İ ...
P – Ə
P – P1

395 Firmaların alıcılıq tələbinin qabaqcadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi – bu:

menecmentdir
sahibkarlıqdır
kommersiyadır
biznesdir

- marketingdir

396 Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- menecment
sahibkarlıq
kommersiya
biznes
marketing

397 Firmanın inkişafının daxili mənbəyi deyil:

- bütün sadalananlar
qiymətli kağızların əlavə büraxılışından vəsait
borc vəsaitləri
firmanın öz resursları
● firmaların birləşməsi

398 Həcmnin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsində əsas problem budur:

- son hədd xərclərinin hesablanması
alıcı üstünlükveriminin hesablanması
son hədd gəlirlərinin hesablanması
● mənfəətin bölüşdürülməsi
firma işçilərinin artırılması

399 Alternativ firma nəzəriyyələrindən birinə görə sahibkarlar və menecerlərin məqsədləri eyni olur:

- səhmlərin miqdarının artırılması
satıxdan gəlirin maksimallaşdırılması
● firma həcmnin maksimallaşdırılması
mənfəətin maksimallaşdırılması
istehlakçı tələbatının maksimum ödənilməsi

400 Menecer nəzəriyyəsinə əsaslanaraq firma satışın həcmi maksimallaşdırmağa üstünlük verir:

- oliqopoliya şəraitində
həmişə
üzünmüddətli dövrdə
● qısamüddətli dövrdə
inhisarçılıq şəraitində

401 Boumol və Uilyamson hansı nəzəriyyənin müəllifləridir:

- izafi dəyər nəzəriyyəsi
● menecer nəzəriyyəsi
çoxməqsədli nəzəriyyə
ənənəvi firma nəzəriyyəsi
həcmnin maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi

402 Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- menecment
● sahibkarlıq
kommersiya
biznes
marketing

403 İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir
- ETT-ə və yeni əmtəələrin işlənilib hazırlanmasına yüksək məsrəflər
- yüksək idarəetmə məsrəfləri
- sabitlik
- kütləvi istehsal məsrəflər

404 Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir
- qeyri-sabitlik
- uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
- idarəetməyə az xərclərin olması
- reklama az xərclərin çəkilməsi

405 Xalis investisiyalar və amortizasiyanın cəmi:

- diskontlaşdırılmış dəyərdir
- ümumi investisiyalardır
- dövriyyə kapitalıdır
- əsas kapitaldır
- mənəvi aşınmadır

406 İntestisiyaların təkrar istehsal strukturu göstərir:

- investisiyaların fəal və passiv elementləri arasında nisbəti
- investisiyaların regionlar üzrə bölgüsünü
- investisiyaların sahələr üzrə bölgüsünü
- başa çatmış və başa çatmamış tikintilər arasında nisbəti
- ümumi və xüsusi investisiyalar arasında nisbəti

407 Qida məhsulları istehsal edən müəssisənin parfümeriya fabriki və məişət kimyası vasitələri istehsal edən müəssisə ilə birləşməsi nəyə aiddir:

- diversifikasiya
- daxili artım
- Üfüqü inteqrasiya
- şaquli inteqrasiya
- əksmərkəzləşdirmə

408 Hazır məhsul istehsal edən firmanın tikiş fabrikinə alması nəyə misaldır.

- əksmərkəzləşdirmə
- daxili artım
- şaquli inteqrasiya
- Üfüqü inteqrasiya
- diversifikasiya

409 əsas kapitalın dəyərinin istifadə olunan əmək ehtiyatlarının sayına nisbəti nəyi göstərir?

- əmək məhsuldarlığını
- amortizasiya norması
- fondverimini
- illik amortizasiyanı
- əməyin fondyora yüklənməsini

410 əsas kapitalın dövriyyəsinə aid olmayanını göstərin:

- diskontlaşdırma
amortizasiya
mənəvi aşınma
fiziki aşınma
investisiya

411 Texnoloji səmərəlilik nədir?

mövcud istehsal ehtiyatlarından istifadə olunması texnologiyası;
hazırda ən yeni texnologiyaların tətbiqi;

- verilmiş buraxılış həcminin təmin edilməsi üçün istehsal amillərinin ən yaxşı uyğunlaşdırılması;
istehsalda işçilərin maşınlarla əvəz olunmasının ən yaxşı üsulları;
istehsal xərclərinin azaldılmasının ən yaxşı üsulu;

412 Mikroiqtişadi təhlildə istehsal elədikdə nə başa düşülür:

texnoloji proseslərin cəmidir.
ehtiyatların məhdudluğu probleminin həll edilməsi vasitəsidir;
maddi nemətlərin yaradılması prosesidir;
istehsal ehtiyatlarının nemətə çevrilməsi prosesi;

- bazar tələbinə cavab verə bilən nemətlərinin yaradılması prosesidir;

413 X.Saymonun təklif etdiyi davranış nəzəriyyəsinin əsas anı hesab olunur:

adları çəkilənlərin heç biri ilə

- güzəşt məharəti
vaxt məhdudiyətinin təyin edilməsi
hüquq və vəzifələrin dəqiq bölgüsü
büdcə məhdudiyətinin tətbiq edilməsi

414 Konsern – firma təşkilinin əsas forması olmaqla aşağıdakı yollarla yaradılır:

udulma
daxili artım
üfqi inteqrasiya

- diversifikasiya
əks-mərkəzləşdirmə

415 Marketing termini ilk dəfə nə vaxt və harada meydana gəlib?

XX əsrin sonunda İtaliyada
XX əsrin ortalarında Fransada
XX əsrin ortalarında Böyük Britaniyada

- XX əsrin əvvəllərində ABŞ-da
XIX əsrin sonunda Almaniyada

416 Firmanın kapitalının müxtəlif sahələrə qoyulması və çoxprofilli istehsalın yaradılması belə adlanır:

Kooperasiya edilmə
Sahibkarlıq fəaliyyəti
Səhmləşdirmə

- Kapitalın diversifikasiyası
Mülkiyyətin özəlləşdirilməsi

417 Xırda mağazaların iri supermarketdə birləşməsi - bu:

əks-mərkəzləşdirmə
diversifikasiya
daxili artım

şaquli inteqrasiya

- üfüqi inteqrasiya

418 Məqsədlərin çoxluğu nəzəriyyəsi firmanın məqsədlərinə kimlərin mənafeələrini aid etmir:

- bütün sadalananların marağını daxil edir
menecerlərin
fərdi sahibkarların
fəhlələrin
səhmdarların

419 Nə üçün menecerlər satışdan gəliri maksimumlaşdırmağa çalışırlar:

bu onlara alıcıların mənafeələrini nəzərə almağa imkan verir
bu mülkiyyətçilərin maraqlarını daha dolğun ödəməyə imkan verir
mənfəətin bölünməyən hissəsini artırmaq üçün
firmanın öz resurslarını artırmaq üçün

- bu onların qazancını, həmçinin statusunu artırır

420 Diskontlaşdırılmış dəyər niyə hesablanır:

bütün yuxarıda sadalananlar üçün
əsas və dövriyyə kapitalı arasındakı nisbəti aydınlaşdırmaq üçün

- müxtəlif vaxtlarda baş verən hərcləri və nəticələri müqayisə etmək üçün
amortizasiya normasını hesablamaq üçün
kapitalın dövriyyə sürətini ölçmək üçün

421 İstehsal olunmuş məhsulun əsas və dövriyyə kapitalına nisbəti ifadə edir:

əmək məhsuldarlığını

- fondverimini
kapitalın son hədd məhsulunu
amortizasiya normasını
fondtutumunu

422 Avadanlığın aşınması artdıqca amortizasiya fondu:

əvvəlcə azalacaq, sonra isə artacaq

- artacaq
azalmayacaq
dəyişilməyəcək
əvvəl artacaq, sonra azalacaq

423 Hərəkətin birinci mərhələsində kapital funksional formasına görə hansı kapitala çevrilir:

pul kapitalına
əmtə və pul kapitalına
əmtə kapitalına
dövriyyə kapitalına

- məhsuldar kapital ünsürlərinə

424 İntestisiyaların belə təsnifatı mövcud deyildir:

ərazi quruluşuna görə
təkrar istehsal quruluşuna görə
bütün sadalanan təsnifatlar mövcuddur

- istehsal xərcləri quruluşuna görə
sahə quruluşuna görə

425 Kapitalın hərəkətinin hansı mərhələləri tədavül sahəsində gedir?

bütün mərhələləri

II və III

I və II

- I və III

kapitalın hərəkətinin heç bir mərhələsi tədavül sahəsində getmir

426 əsas kapitalın dəyərini onun işləmə müddətinə bölsək, aşağıdakının kəmiyyətini alarıq:

amortizasiya norması

amortizasiya fondu

fond verimi

kapitalın son hədd məhsulu

- illik amortizasiya

427 Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

Müasir firma adi çoxprofilli istehsaldır

Firmanın tərkibində bir neçə müəssisə ola bilər

Müəssisələr mülkiyyət formasına görə fərqlənirlər

- Bazar iqtisadiyyatında dövlət müəssisələri mövcud ola bilməz
Səhmdar cəmiyyətləri açıq və qapalı olur

428 Doğru olmayanı göstərin:

- menecerial nəzəriyyəyə görə menecerin məqsədi fərdi maraqları ümumi maraqlara uyğunlaşdırılmasından ibarətdir. menecerial nəzəriyyə operativ nəzarətin mülkiyyətçi deyil peşəkar menecerlər tərəfindən həyata keçirilməsi şərtindən çıxış edir.
artımın maksimallaşdırılması nəzəriyyəsi firmanın artımının iki əsas yolunu fərqləndirir.
davranış nəzəriyyəsi firmanın çoxsaylı məqsədlərinin olması şərtindən çıxış edir.
ənənəvi nəzəriyyə firmanın mənfəəti maksimumlaşdırmağa can atdığı izah edir:

429 Firmanın fəaliyyətinin xarici mühitinə aid deyil:

sosial şərtlər

ekoloji vəziyyət

siyasi şərait

içtimai fikir

- firmanın işçilərinin mənəvi səviyyəsi

430 Vahid texnoloji proseslə bağlı olmayan firmaların birləşməsi nəticəsində yaranır:

kartel

inhisar

duopolya

monopsoniya

- konqlomerat

431 Faiz dərəcəsi əsasında cari və gələcək dəyərin ölçülməsi adlanır:

avans edilmə

amortizasiya

investisiya

maliyyələşmə

- diskontlaşdırma

432 Kapitalın dövriyyə sürəti - bu:

pulun dövriyyə sürəti

kapitalın dövrünün həyata keçirildiyi vaxt

- müəyyən dövr ərzində kapitalın dövrünün sayı
kapitalın bir mərhələdən digərinə keçməsi sürəti
müəssisənin başlanğıc kapitalının formalaşması üçün lazım olan vaxt

433 Maliyyə investisiyaları – bu:

Maliyyə Nazirliyinin həyata keçirdiyi investisiyalar

- vəsaitin qiymətli kağızlara qoyuluşu
qeyri-dövlət investisiyaları
dövlət investisiyaları
bank krediti hesabına həyata keçirilən investisiyalar

434 əmək predmetləri və iş qüvvəsi birlikdə nə adlanır?

əsas kapital

- dövrüyyə kapitalı
insan kapitalı
yalançı kapital
nizamnamə kapitalı

435 Firmanın xarici artımının səbəbi:

- qovuşma və udulma
bank krediti
bütün sadalanan amillər
investisiya
qiymətli kağızların əlavə buraxılışı

436 Hansı mülkiyyət formasının yayılması ilə əlaqədar firmanın menecer nəzəriyyəsi meydana gəlmişdir:

bu nəzəriyyənin meydana gəlməsi mülkiyyət forması ilə əlaqədar deyil
dövlət

- səhmdar
xüsusi
bələdiyyə

437 Bixeviorizm adlanır:

sadalananlardan heç biri
həcmnin maksimalaşdırılması nəzəriyyəsi

- ənənəvi firma nəzəriyyəsi
davranış firma nəzəriyyəsi
menecer firma nəzəriyyəsi

438 Firmanın davranış nəzəriyyəsi hansı ölkədə daha geniş yayılmışdır:

Fransa
Böyük Britaniya
Kanada

- Almaniya
Yaponiya

439 Məqsədlərin çoxluğu nəzəriyyəsinə görə firma rəhbərliyinin əsas vəzifəsi:

bütün sadalananlar
mənfəətin maksimumlaşdırılması
firma həcminin maksimumlaşdırılması, onun aktivlərinin artırılması

- xüsusi maraqların və firmanın strateji mənafeələrinin uzlaşdırılması

satışın həcmninə və firma gəlirlərinin artırılması

440 Mühasibat mənfəəti:

aşkar və gizli xərclərin cəmidir

məhsul satışı və tam xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir

- məhsul satışı və aşkar xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- məhsul satışı və gizli xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- iqtisadi və normal mənfəətlərin məcmusudur

441 Firmanın mülkiyyəti olan resursların istifadəsinin alternativ xərcləri – bu :

mühasibat hesabatında əks olunmayan xərclərdir

- qeyri - aşkar xərclərdir
- mühasibat xərcləridir
- iqtisadi xərclərdir
- qısamüddətli dövr üçün nəzərdə tutulmuş orta xərclərdir

442 Orta dəyişən xərclər –bu:

- məhsul vahidinə düşən dəyişən məsrəflərdir
- xammal, avadanlıq, nəqliyyata məsrəflərdir
- kreditlər üzrə faizin ödənişinə məsrəflər və icarə haqqıdır
- istehsalın artımı ilə dəyişən məsrəflərdir
- məhsul vahidinə düşən ümumi məsrəflərdir

443 Orta sabit xərclər - bu:

ümumi və son hədd xərcləri arasındakı fərkdir

xammal, avadanlıq ,nəqliyyata məsrəflərdir

- məhsul vahidinə düşən sabit xərclərdir
- məhsul istehsalının mühasibat xərcləridir
- məhsul istehsalının iqtisadi xərcləridir

444 Sabit xərcləri tapmaq üçün zəruridir :

orta və son hədd xərclərini vurmaq

orta ümumi xərclərdən, orta dəyişən xərcləri çıxmaq

- ümumi xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq
- ümumi xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq və buraxılışın həcminə bölmək
- sabit xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq

445 Qeyri –aşkar xərclər –bu:

- müəssisənin öz resurslarından istifadə edilməsi nəticəsində əmələ gələn xərclər
- istehsalın həcmninə dəyişməsilə dəyişən xərclərdir
- mühasibat hesabatında əks olunmayan xərclərdir
- istehsalın həcmi dəyişməsilə dəyişməyən xərclərdir
- mühasibat xərcləri minus iqtisadi xərclər

446 Orta xərclər – bu:

orta sabit və orta dəyişən xərclərin fərqidir

- məhsul vahidinin buraxılışına düşən xərclər
- məhsul buraxılışını kəmiyyətinə vurulmuş son hədd xərcləridir
- məhsul vahidinə düşmə hesabı ilə sabit xərclərdir
- dəyişən və sabit xərclərin cəmidir

447 Son hədd xərcləri bərabərdir:

- məhsul buraxılışı bir vahid artan halda xərclərin artımına bir vahidə düşən məhsul buraxılışının artımı nəticəsindən sabit xərclərin artımına sabit və dəyişən xərclərin cəminə buraxılan məhsul vahidlərinin sayına vurulmuş orta ümumi xərclərə məhsul buraxılışı bir vahid artan halda orta sabit xərclərin artımına

448 İqtisadi xərclər özünə daxil edir:

- aşkar və qeyri- aşkar xərclər, habelə normal və üstəlik mənfəəti
- aşkar və qeyri - aşkar xərclər, o çümlədən normal mənfəət aşkar xərclər, amma qeyri – aşkar xərcləri daxil etmir qeri-aşkar xərclər, amma aşkar xərcləri özünə daxil etmir nə aşkar, nə də qeri-aşkar xərcləri özünə daxil etmir

449 Dəyişən xərclər ümumi xərclərdən aşağıdakı kəmiyyət qədər fərqlənir:

- daimi xərclər
gizli xərclər
orta xərclər
son hədd xərcləri
aşkar xərclər

450 Xammal və materiallara xərclər aiddir:

- iqtisadi mənfəətə daimi xərclərə
- dəyişən xərclərə
gizli xərclərə
mühasibat mənfəətinə

451 İstehsal amillərinin alınmasına xərclərin məcmusu:

- iqtisadi mənfəətdir
iqtisadi xərclərdir
gizli xərclərdir
- aşkar xərclərdir
mühasibat mənfəətidir

452 Qısamüddətli dövrdə sahibkar istehsal həcmi artırmağa bilər:

- verimin azalması effekti başlayana qədər miqyasda qənaət effekti başlayana qədər qısamüddətli dövrdə istehsal həcmi artırmağa lüzum yoxdur son hədd xərcləri 0 bərabər olana qədər sabit xərclər aradan qalxana qədər

453 Daimi xərclər qrafiki:

- koordinat oxunun başlanğıcından 45 dərəcə bucaq altında çıxan düz xətdir müsbət maillikli əyridir mənfə maillikli əyridir şaquli düz xətdir
- üfüqi düz xətdir

454 İstehsal amillərinin uzlaşdırılmasının bütün mümkün variantları ilə buraxılan məhsulun həcmi arasındakı qarşılıqlı əlaqə aşağıdakı anlayışın köməyi ilə ifadə olunur:

- ümumi xərclər əyrisilə
- istehsal funksiyası ilə

istehsal imkanları əyrisilə
məhsul buraxılışının ümumi həcm əyrisilə
təklifin elastikliyi

455 Texnologiya səmərəliliyi – bu:

ən mümkün istehsal resurslarının istifadə edilməsi imkanındır
istehsal xərclərinin azaldılmasının ən yaxşı üsuludur
mövcud şəraitdə ən qabaqcıl texnologiyanın tətbiqidir
istehsalatda işçilərin məşinlər və avadanlıqla əvəz edilməsinin ən yaxşı üsuludur

- məhsul buraxılışının müəyyən həcmi təmin etmək üçün istehsal amillərinin ən yaxşı uzlaşdırılmasıdır

456 Sabit xərclər – bu :

mühasibat xərcləridir
onların əldə olunması məqamında olan qiymətlər üzrə resurslara məsrəflərdir
daha əlverişli istehsal şəraitində məhsul istehsalının, minimum xərcləridir

- firmanın hətta məhsul istehsal edilmədiyi halda belə çəkdiyi xərclərdir
qeyri- aşkar xərclərdir

457 İstehsal funksiyası göstərir:

hansısa əmtənin istehsalında istifadə olunan müxtəlif istehsal amilləri arasındakı qarşılıqlı əlaqə
istehsal həcminin dəyişməsi ilə istehsal xərcləri və mənfəət neçə dəyişir
bu və ya digər əmtənin istehsalında hansı texnologiya istifadə edilir.
əmtə qiymətinin istehsal xərclərindən asılılığı

- istehsalın həcmində istifadə olunan istehsal amillərinə, miqdarında asılılığı

458 Miqyasda qənaət effekti nədən ibarətdir ?

- ondan ibarətdir ki, istehsal həcmində artması zamanı məhsul vahidinə düşən xərclər azalır
ondan ibarətdir ki, qənaət istehsal miqyaslarının azaldılması hesabına əldə olunur
ondan ibarətdir ki, istehsal həcmində artması ilə dəyişən xərclər artır, sabit xərclər isə azalır:
ondan ibarətdir ki, sahibkarlar daima istehsal miqyasını artırırırlar
ondan ibarətdir ki, istehsal həcmində azalması ilə ümumi xərclər aşağı düşür.

459 Ümumi(məcmu) xərclər – bu:

qeyri – aşkar xərclər– mühasibat xərcləri
mühasibat xərcləri+ iqtisadi xərclər
son hədd xərcləri + orta xərclər
sabit xərclər– dəyişən xərclər

- sabit xərclər+ dəyişən xərclər

460 Aşağıdakı müddəalardan hansı düzgündür:

müddəalardan heç biri düzgün deyildir
aşkar xərclər + qeyri-aşkar xərclər = mühasibat xərclər

- mühasibat mənfəəti - qeyri-aşkar xərclər = iqtisadi mənfəət
iqtisadi mənfəət – mühasibat mənfəəti = aşkar xərclər
iqtisadi mənfəət – qeyri-aşkar xərclər = mühasibat mənfəəti

461 Dəyişən xərclər – bu:

məhsul vahidinin istehsalına düşən xərclərdir
istehsal həcmində dəyişməsindən asılı olmayaraq mövcud olan xərclərdir

- istehsal həcmində dəyişməsindən asılı olaraq dəyişən xərclərdir
aşkar və qeyri –aşkar xərclərdir
alternativ xərclərdir

462 Dəyişən və sabit xərclər anlayışı yalnız mövcud olur:

- təkmil rəqabətli bazar üçün
- qısa müddətli dövrdə
- az müddətli dövrdə
- inhisarçı firma üçün
- inhisar rəqabətli bazar üçün

463 Firma 240 vahid məhsul istehsal etmişdir. Onun ümumi xərcləri 72000, dəyişən xərcləri 62400 olmuşdur. Orta sabit xərclər nə qədərdir?

- 40
- 300
- 260
- 560
- 36

464 Ümumi xərclər 564000, orta xərclər 80-dir. Məhsul buraxılışının həcmi nə qədərdir?

- 12120
- 563920
- 564080
- 5070
- 7050

465 Ümumi sabit xərclər 150, ümumi dəyişən xərclər 360-dır. Məhsul buraxılışının həcmi 179 vahid olmuşdur. Orta xərclər nə qədərdir?

- 5
- 4
- 20
- 40
- 3

466 Orta sabit xərclər 4, orta dəyişən xərclər 14-dür. Məhsul buraxılışının həcmi 180-dir. Orta xərclər nə qədərdir?

- 1800
- 3240
- 45
- 720
- 2520

467 Firma 120 vahid məhsul istehsal edib, ümumi xərcləri 1320 manat təşkil edib. Orta xərclər nəyə bərabərdir?

- 1200
- 1440
- 11
- 12
- 14

468 Orta istehsal xərclərinin dəyişməsi bundan asılıdır:

- iqtisadi və mühasibat mənfəəti arasındakı fərqlər
- miqyasda qənaət qanununun və azalan verilmə qanununun fəaliyyəti
- ümumi istehsal xərclərinin dəyişməsi
- son hədd xərclərinin dəyişiklikləri
- istehsal amillərinin istifadə səmərəliliyi

469 Düzgün müddəanı tapın:

son hədd xərcləri məhsul buraxılışının həcminə bölünmüş ümumi xərclərə bərabərdir
 iqtisadi mənfəət adətən mühasibat mənfəətini üstələyir
 iqtisadi mənfəət qeyri – aşkar xərcləri təjəssüm etdirir
 istehsalın həcmi nə qədər böyükdürsə ümumi sabit xərclər bir o qədər azdır

- ümumi sabit xərclər istehsal həcminin dəyişməsi ilə dəyişmir

470 Son hədd xərcləri əyrisi orta dəyişən xərclər əyrisini o nöqtədə kəsir ki, burada

mənfəət 0-a bərabərdir
 mənfəət maksimumdur
 orta dəyişən və orta sabit xərclər üst-üstə düşür
 son hədd xərcləri minimumdur

- orta dəyişən xərclər minimumdur

471 Sabit xərclərə aiddir:

idarəetmə heyətinin əmək haqqına, xammalı alınmasına məsrəflər, kreditlərə görə faizlərin ödənişi
 ● idarəetmə və mühafizə heyətinin əmək haqqı məsrəfləri, kreditə görə faizlər
 fəhlələrin əmək haqqında məsrəflər, xammal və avadanlığın dəyəri
 işçilərin əmək haqqından, avadanlığın əldə edilməsinə məsrəflər, rentə ödənişləri
 xammal, elektrik enerjisi nə məsrəflər, kreditə görə faizlər, icarə haqqı

472 Orta sabit istehsal xərcləri orta dəyişən xərclərdən onunla fərqlənir ki, onların kəmiyyəti:

- məhsulun buraxılış həcmının artması ilə azalır
 həmişə orta dəyişən xərclərin kəmiyyətindən azdır
 həmişə orta dəyişən xərclərin kəmiyyətindən çoxdur
 məhsulun buraxılış həcminin dəyişməsindən asılı deyildir
 son hədd xərclərinin kəmiyyətindən asılıdır

473 Azalan verilmə qanununun fəaliyyəti bildirir ki:

tətbiq olunan istehsal amillərinin miqdarının artması ilə miqyas effekti
 istehsalın həjminin artması ilə son hədd xərclərinin qiyməti mənfəət olur
 istehsada istifadə olunan resursların keyfiyyəti daima azalır

- istehsalın həcmının artması ilə orta xərclər müəyyən andan başlayaraq artacaqdır
 bəzən texnologiyalar şəraitində məhsul buraxılışının həjmi ixtisar olunmağa meyl edir

474 Normal mənfəət anlayışı bildirir:

- istehsalçıya mövcud sahədə qalmağa imkan verən minimum mənfəti
 mənfəətin orta sahə normasını
 istehsalın inkişafı üçün normal şəraiti təmin edən gəliri
 gəlirin xərcləri üstələməsini göstərən kəmiyyətini
 mühasibat mənfəətinin vergi tutulmayan hissəsini

475 Firma 140 vahid məhsul istehsal etmişdir. Ümumi xərclər 420000, orta dəyişən xərclər 2100 olmuşdur. Orta sabit xərclər nə qədərdir?

- 1400
- 1500
- 900
- 150
- 9000

476 Firmanın ümumi xərcləri 64000, orta dəyişən xərcləri 570, orta sabit xərcləri 70 olmuşdur. Firma neçə vahid məhsul istehsal etmişdir?

- 1200
- 1000
- 120
- 10
- 100

477 Məhsulun satışından firma 720000 gəlir əldə etmişdir. Aşkar xərclər 560000, gizli xərclər 70000 olmuşdur. İqtisadi mənfəət nə qədərdir?

- 65000
- 49000
- 650000
- 490000
- 90000

478 120 vahid məhsulun satışından gəlir 93000 manat olmuşdur. Orta xərclər 700 manat təşkil etmişdir. Mənfəət nə qədərdir?

- 5800
- 775
- 9000
- 93700
- 84000

479 Məhsul satışından gəlir 550000 olmuşdur. Sabit xərclər 15000, dəyişən xərclər 430000 təşkil etmişdir. Mənfəət nə qədərdir?

- 13500
- 105000
- 120000
- 135000
- 10500

480 Firmanın orta gəliri ilə orta xərcləri arasındakı fərq:

- son hədd gəliridir
- orta mənfəətdir
- ümumi mənfəətdir
- orta gəlirdir
- orta xərclərdir

481 Firmanın ümumi gəliri ilə ümumi xərcləri arasındakı fərq:

- son hədd gəliridir
- orta xərclərdir
- ümumi mənfəətdir
- orta mənfəətdir
- orta gəlirdir

482 əlavə əmtəə vahidinin satışından əldə olunmuş gəlir:

- son hədd gəliridir
- minimum gəlirdir
- maksimum gəlirdir
- ümumi gəlirdir
- orta gəlirdir

483 Anti-inhisar Şerman qanunu harada və nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 1937-ci ildə Danimarkada
- 1935-ci ildə Belçikada
- 1914-cü ildə ABŞ-da
- 1890-cı ildə ABŞ-da
- 1889-cu ildə Kanadada

484 Eyni növ əmtənin çoxlu sayda müstəqil istehsalçısı və həmin əmtənin külli miqdarda təcrid olunmuş istehlakçısı ilə səciyyələnən bazar strukturu necə adlanır?

- Polipoliya
- Oliqopoliya
- İnhisar
- Monopsoniya
- Oliqopsoniya

485 Qeyri-təkmil rəqabət növlərinə nə aid deyil:

- inhisarçı rəqabət
- inhisar
- sadalananların hamısı aiddir
- oliqopsoniya
- oliqopoliya

486 Rəqabətin funksiyalarına aid deyil:

- istehsalın səmərəliliyini stimullaşdırması
- istehsalçıların differensiasiyası
- əmtələrin keyfiyyətinin yüksəldilməsini stimullaşdırma
- cəmiyyətdə sosial ədaləti təmin etməsi
- resursların iqtisadi səmərəli bölgüsü

487 Bazar hakimiyyəti dərəcəsinin göstəricisi budur:

- Pareto meyarı
- Lorents əyrisi
- Filips əyrisi
- son hədd əvəzləmə norması
- Lerner indeksi

488 Bazar hökmüranlığı nədir?

- tam rəqabət qabiliyyətlilik
- bazar qiymətinə təsir etmək imkanı
- rəqiblərin öz siyasətinə tabe edilməsi
- firmanın alıcılar üzərində hökmüranlığı
- tələb qanunu ilə hesablaşmaq imkanı

489 Aşağıdakı təriflərdən hansı daha çox normal mənfəət anlayışına uyğun gəlir?

- heç bir tərif
- işlərin normal aparılması şəraitində firmanın alacağı mənfəət
- sahədə tipik firmanın əldə etdiyi mənfəət
- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olduqda firmanın əldə etdiyi mənfəət
- həmin sahədə firmanın qalması üçün zəruri olan minimum mənfəət

490 Qeyri – təkmil rəqabət nəzəriyyəsinin əsaslarını kim yaratmışdır?

- D.Robinson, E.Çemberlin
- M.Fridman, L.Erxard

A.Smit, D.Rikardo
K.Marks, F.Engels
V.Parreto, L.Valras

491 əgər Lerner indeksinin qiyməti 1-ə yaxınlaşarsa, deməli:

bütün sadalananlar düzdür
sahə nadir məhsul buraxır
firmaların təqdim etdiyi məhsul eyninövlüdür

- sahə üçün bazar hakimiyətinin yüksək dərəcəsi səciyyəvidir
bazar payları firmalar arasında bərabər bölüşdürülmüşdür

492 Natural inhisar formalarına aid deyildir:

adı çəkilənlərdən heç biri
sabit forma
● təbii forma
təsadüfi forma
ümumi forma

493 Təkmil rəqabətli firma mənfəəti maksimumlaşdırır, əgər:

əmtənin qiyməti orta dəyişən xərclərə bərabər olarsa
qiymət orta xərclərə bərabər olarsa
● son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olarsa
firmanın təkcə mühasibat mənfəəti deyil, iqtisadi mənfəəti də olarsa
orta gəlir orta xərclərə bərabər olarsa

494 Qısamüddətli dövrdə rəqabət qabiliyyətli firmanın təklif əyrisi hansı əyri ilə üst-üstə düşür?

adları çəkilənlərdən heç biri ilə
orta dəyişən xərclər əyrisi
orta xərclər əyrisi
● son hədd xərcləri əyrisi
ümumi xərclər əyrisi

495 Sahə anlayışı təxmin edir:

ümumi təşkilati prinsiplərlə xarakterizə olunan firmalar qrupu
bir texnologiya istifadə edən firmalar qrupunu
bir-birini qarşılıqlı tamamlayan məhsullar istehsal firmalar qrupunu
eyni resursları istifadə edən firmalar qrupunu
● bir-birini qarşılıqlı əvəz edən məhsullar istehsal edən firmalar qrupu

496 Hansı bazar quruluşunda firmalar sərbəst olaraq sahəyə daxil ola və oradan çıxsa biləcək?

duopoliya
inhisarçı rəqabət
oligopoliya
inhisar
● təkmil rəqabət

497 Heç biri əmtənin bazar qiymətinə təsir edə bilməyən eyni məhsul istehsal edən çoxsaylı firmaların bazar quruluşu - bu:

- duopoliya
- təkmil rəqabət
- inhisarçı rəqabət
- inhisar

oligopoliya

498 Təkmil rəqabətin şərti deyil:

- qiymətlərə təsir etmənin mümkünsüzlüyü
- sahəyə girişin və aradan çıxışın azadlığı
- çoxlu miqdarda sərbəst istehlakçılar
- çoxlu miqdarda sərbəst istehsalçılar
- əmtəələrin differensiasiyası

499 Azərbaycan Respublikasında Antiinhisar qanunvericiliyinə uyğun olaraq hansı müəssisələr inhisarı hesab olunur?

- istehsalın 50% -ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə;
- satışın 50%-ni öz əlində cəmləşdirən iki müəssisə;
- satışın 20%-ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə;
- istehsalın 20%-ni öz əlində cəmləşdirən müəssisə;
- satışın 35 %-ni öz ilində cəmləşdirən bir müəssisə

500 Təbii inhisar

- rəqabət nəticəsində yaranan inhisar.
- nadir və sərbəst təkrar istehsal oluna bilməyən elementlərin sahibi olan istehsalçı
- əlverişsiz istehsal şəraitinə malik olan istehsalçı;
- əlverişli istehsal şəraitinə malik olan istehsalçı;
- istehsalın həcmi razılaşdıran müəssisələr birliyi;

501 İnhisarin səciyyəvi xüsusiyyətlərinə aid deyildir?

- bütün resursların tam mobilliyi
- inhisar mənfəətini mənimsəmək
- bazar qiymətinə təsir göstərmək imkanı
- istehsalın əksər hissəsinin bir firmada təmərküzləşməsi
- digər firmaların bazara girişinə mane olmaq imkanlarının olması

502 Müasir iqtisadi nəzəriyyə neçə bazar strukturu tiplərini ayırır?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

503 İstehsal inhisarçılıığı nədir?

- hansısa bir əmtəənin ancaq iri müəssisələrdə istehsal olunması
- müəyyən növ məhsul istehsalının əsas hissəsinin bir istehsalçının əlində cəmlənməsidir;
- əlverişli satış şəraitidir
- əlverişli istehsal şəraitidir;
- istehsalçı müəssisələrin birləşməsidir;

504 Rəqabət nədir?

- istehsalçılar və istehlakçılar arasında resurslar uğurunda mübarizədir
- istehlakçılar arasında mübarizədir;
- istehsalçılar arasında mübarizədir;
- bazar təsərrüfatı subyektləri arasında əmtəələrin istehsalı və realaşması ən yaxşı şərtləri uğrunda mübarizədir;
- müəssisələr arasında bəhsləşmədir;

505 Rəqabətin hərfi mənası nədir?

bazar

satışda, alışda əlverişli şərait;

iqtisadiyyatın inkişaf etdirmək;

istehsalın nəticəsini yaxşılaşdırmaq;

- latın sözü olub (concuereqo) "toqquşma" deməkdir.

506 Sağlam rəqabətin əsas metodlara aid deyil.

malın keyfiyyətinin artırılması

yeni əmtəə və xidmətlərin yaradılması və ett-nin nəticələrindən istifadə və s.;

reklam, satışa qədər və satışdan sonrakı xidmətin inkişafı;

qiymətin aşağı salınması;

- saxta malların istehsalı

507 Haqsız rəqabətin əsas metodlara aid deyil .

istehlakçıların aldadılması;

rüşvət və şantaj etmə işgüzar hesabatları ilə fırıldaqçılar;

rəqibin məhsulunun saxtalaşdırılması;

iqtisadi (sənaye) kəşfiyyatı;

- satışdan sonrakı xidmətin inkişafı;

508 Mütləq inhisar meydana gələ bilər, əgər:

sadalanan hallardan heç birində

inhisarçı firmanın əmtəəsi böyük tələbə malikdirsə

- inhisarın buraxdığı əmtəənin əvəzediciləri yoxdursa
bazarda həcmiə böyük inhisar firması fəaliyyət göstərsə
inhisarçı firma tarazlı qiymətdən aşağı xərclərlə istehsal etirsə

509 İnhisar hakimiyyəti- bu:

sadalananlardan heç biri

istehlakçıların üstünlüklərilə hesablaşmamaq imkanı

zəmanətli mənfəət əldə etmək imkanı

öz əmtəəsinə istənilən qiyməti təyin etmək imkanı

- maksimum mənfəət götürmək məqsədilə qiymətə təsir etmə imkanı

510 İlk antiinhisar qanunu qəbul edilmişdir:

danimarkada 1937-ci ildə

abş -da 1914-ci ildə

abş -da 1990-ci ildə

- kanadada 1889-cu ildə
belçikada 1935-ci ildə

511 Təkmil rəqabətli firmanın tələb əyrisi hansı görünüşdə olur?

müsbət meyilli

qırıq xətt

- üfüqi xətt
şaquli xətt
mənfi meyilli

512 Aşağıdakı bazarlardan hansı daha çox təkmil rəqabət şərtlərinə uyğundur?

dəbli geyimlər

avtomobil
bərbər xidməti
polad

- firmaların səhmləri və istiqrazları

513 Uzunmüddətli dövrdə təkmil rəqabətli sahədə təklif ayrısı:

bütün cavablar doğrudur
mənfi meyilli
üfüqi xətt
şaquli xətt

- bütün cavablar düz deyil

514 əgər əmtənin qiyməti orta dəyişən xərclərdən aşağı olarsa firma nə etməlidir?

düzgün cavab yoxdur
həmin əmtənin istehsalını olduğu kimi saxlamalı
həmin əmtənin istehsalını azaltmalı
həmin əmtənin istehsalını artırmalı

- həmin əmtənin istehsalını dayandırmalı

515 Təkmil rəqabətli sahədə tarazlıq qərarlaşır, əgər:

orta xərclər son hədd xərclərinə bərabər olarsa
firma iqtisadi mənfəət əldə edərsə

- qiymət minimal orta xərclər səviyyəsində olarsa
firmanın son hədd gəliri orta gəlirdən yüksək olarsa
orta xərclər son hədd xərclərinədən yüksək olarsa

516 Bazar quruluşunun təsnifatı zamanı bu əlamət nəzərə alınmır:

bütün sadalananlar nəzərə alınır
qiymətlər üzərində ayrı-ayrı firmaların nəzarəti
sahəyə müstəqil girmək və ondan çıxmaq
sahədə firmaların sayı

- firmanın fəaliyyət göstərdiyi sahə

517 Təkmil rəqabət üçün sadalananlardan nə səciyyəvi deyildir?

zəif istehsalçılar bazardan sıxışdırılıb çıxarırlar
yüksək keyfiyyətli məhsul istehsalına nail olunur

- cəmiyyətin təbəqələşməsinin qarşını alır
istehsal körtəbiiliyi, təsərrüfat riski
istehsalın qənaətli texnologiyaları istifadə olunur

518 Hansı rəqabətin növü deyildir?

sahəarası
sahədaxili
firmalararası
funksional

- firmadaxili

519 Bazarda təkmil rəqabətin şərtləri o halda yerinə yetirilir ki, əgər:

bütün sadalananların hamısının yeri var

- firmalar bazar qiymətinə təsir göstərmirlər
istehlakçılar bazar haqqında natamam informasiyaya malik olurlar
firmalar qiymətə təsir göstəririlər

bazara yeni firmaların daxil olması üçün baryerlər mövcud olur

520 Antiinhisar tənzimlənməsinin belə tədbirlər qrupu mövcud deyil:

- bütün sadalananlar mövcuddur
- iqtisadi
- inzibati-iqtisadi
- inzibati-hüquqi
- qanunvericiliyi

521 İnhisarçı sahəyə digər firmaların girməsi yolundakı baryerlərə aid deyil:

- bütün sadalananlar sahəyə daxil olmaq üçün baryerdir
- bu əmtənin istehsalına müstəsna hüquqları firmaya verən patentlər
- bu fəaliyyət növünü yalnız bir firmaya icazə verən dövlət lisenziyaları
- nadir xammal resursuna sahib olmaq
- firmanın istehsal etdiyi əmtəyə tələbin yüksək elastikliyi

522 İstehsal kvotası uğrunda mübarizə inhisarın belə formaları üçün səciyyəvidir:

- sindikət və trest
- trest və konsern
- sindikət və kartel
- kartel və trest
- konsern və kartel

523 İnhisar hakimiyyətinin mənbəyi kimi sadalananlardan hansı çıxış edə bilər?

- bütün sadalananlar
- istehsalın miqyası
- istehsal resursları üzərində nəzarət
- bazarın həcmi
- inzibati yardım

524 Müasir antiinhisar tənzimlənməsinin əsas obyektlərinə aiddir:

- bazarın inhisarlaşması
- qiymətləri saxlamaq məqsədilə ticarətin məhdudiyətləri
- qiymətlərlə bağlı sövdələşmələr
- firmaların qovuşması
- bütün sadalananlar

525 İnhisarçı firmanın bazar hakimiyyətinin dərəcəsi hər şeydən əvvəl bundan asılıdır:

- firmanın mənfəətinin kəmiyyətindən
- məhsulun standartlaşdırılması dərəcəsindən
- alıcıların məlumatlandırılması dərəcəsindən
- onun məhsuluna tələb elastikliyindən
- sahəyə daxil olmaq üçün baryerlərin olmasından

526 Məhsul buraxılışının istənilən həcmindən firmanın ümumi xərcləri bərabərdir:

- son hədd xərclərinin əmtəə buraxılışının həcmindən hasilinə
- orta ümumi xərclərin əmtəə buraxılışının həcmindən hasilinə
- orta dəyişən xərclərin əmtəə buraxılışının həcmindən hasilinə
- orta ümumi xərclərlə orta dəyişən xərclərin fərqinə
- orta aşkar xərclərin orta dəyişən xərclərin cəminə

527 Təkmil rəqabətli firmanın ümumi gəlir əyrisi necə olur?

- əmtənin istehlakçıya çatdırılması
- əmtələrə satışdan sonra xidmət
- dempinq qiymətlərinin tətbiqi

535 Ümumi mənfəət bərabərdir:

- ümumi gəlir və ümumi xərclərin cəminə
- orta və son hədd mənfəətin cəminə
- orta gəlirlə orta xərclərin fərqi
- istehsal olunmuş və satılmış məhsulun kəmiyyəti ilə orta mənfəətin hasilinə
- orta xərclər ilə istehsal olunmuş və satılmış məhsulun kəmiyyətinin hasilinə

536 Təkmil rəqabətin üstünlüklərinə nə aid deyil?

- Sadalananların hamısı təkmil rəqabətin üstünlüklərinə aiddir
- Sahibkar fəallığını inkişaf etdirir
- Resursların bölgüsünün səmərəliliyi təmin edilir
- İstehsal səmərəliliyi təmin edilir
- Özünü tənzimləmə qabiliyyəti

537 Təkmil rəqabətli firma üçün qısamüddətli dövrdə əmtənin qiyməti bərabərdir:

- orta xərclərə
- son hədd xərclərinə
- sabit xərclər
- son hədd gəlirinə və orta gəlirə
- orta xərclər + iqtisadi mənfəət

538 İstehsal səmərəliliyi təxmin edir:

- alıcıların bütün tələbatları ən yaxşı halda ödənilir
- cəmiyyətin resursları elə bölünüb ki, hansı ki, ictimai tələbatların ödənilməsini maksimallaşdırır
- cəmiyyət üçün zəruri olan hər bir əmtəə ən bahalı üsulla istehsal olunur
- bütün firmalar tarazılı vəziyyətdə olur
- bütün firmalar iqtisadi mənfəət alır

539 Bütün birləşmiş firmaların öz kommersiya və istehsal müstəqilliyini itirdiyi inhisar forması- bu:

- sadalananlardan heç bir
- konserndir
- kartellidir
- sindikatdır
- trestdir

540 Hər bir məhsul vahidini eyni qiymətə satan inhisar- bu:

- oligopoliyadır
- sadə inhisardır
- təbii inhisardır
- dövlət inhisarındır
- mönopsoniyadır

541 əgər təkmil rəqabətli bazarda fəaliyyət göstərən firma öz məhsulunun təklifinin azalırsa, onda bu:

- bazarda əmtəə artıqlığına səbəb olar
- əmtənin bazar qiymətinin azalmasına səbəb olar
- əmtənin bazar qiymətinin yüksəlməsinə səbəb olan
- bazarda əmtəə difisitinə səbəb olar
- bazara heç cür təsir köstərməz

542 Antiinhisar qanunvericiliyinin başlıca məqsədi:

- kiçik biznesə yardım etməkdir
- bazarda rəqabət şərtlərini saxlamaqdır
- istehlakçıların hüquqlarını qorumaqdır
- aşağı qiymətlərin təyin edilməsidir
- büdcəyə vergi daxil olmalarını artırmaqdır

543 İnhisar şəraitində qiymətlərin artması bu səbəbdən saxlanılır:

- alıcılıq qabiliyyətinin məhdudluğu
- əmtələrin defisiti
- inhisar şəraitində qiymətlərin artması heç nə ilə məhdudlanmamışdır
- resurslara qiymətlərin artması
- qiymət diskriminasiyası

544 Təkmil rəqabətli sahənin tələb əyrisi necə olur?

- doğru cavab yoxdur
- Şaquli xətt
- üfüqi xətt
- mənfi mailliyə malikdir
- müsbət mailliyə malikdir

545 Firmanın məhsulunun sahədə xüsusi çəkisi haqqında verilənlər əsasında hesablamaq olar:

- amortizasiya normasını
- Lerner indeksini
- firma məhsulunun son hədd faydalılığını
- son hədd əvəzləmə normasını
- Herfindal-Hirşman indeksini

546 Bazar qiyməti ilə məhsul satışından əldə olunan pulla onun istehsalına çəkilən son hədd xərclərinin məbləği arasındı fərq:

- istehsalçının əlavə gəliridir
- iqtisadi mənfəətdir
- mühasibət mənfəətdir
- sabit xərclərdir
- dəyişən xərclərdir

547 Məhsulun bazar qiyməti azalarsa, təkmil rəqabət bazarında fəaliyyət göstərən firma

- bazar qiymətindən yüksək qiymətə satış həyata keçirər
- Öz məhsulunun təklifini artırır
- daha çox həcmdə məhsul satar
- daha aşağı səviyyədə son hədd gəliri əldə edər
- öz məhsulunda qiymətin dəyişməz qalmasına çalışır

548 əgər təkmil rəqabəti bazarda bazar tələbinin artması nəticəsində əmtənin qiyməti yüksəlsə, əmin olmaq olar ki:

- təklifin artması nəticəsində qiymət ilkin səviyyəsinə qədər aşağı düşər
- təklifin artması sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının artması ilə nəticələnəcək
- təklifin artması sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının azalması ilə nəticələnəcək
- sahədə fəaliyyət göstərən firmaların sayının azalması ilə qiymət ilkin səviyyəsinə enəcək
- doğru cavab yoxdur

549 Təkmil rəqabət bazarında bazar tələbinin artması nəticəsində qiymətlər yüksəlsə:

doğru cavab yoxdur

- bazara yeni firmaların axını nəzərə çarpır
firmaların arasında rəqabət güclənir
firmalar iqtisadi mənfəət ala bilmir
əmtəə qıtlığı yaranır

550 Qısamüddətli dövrdə təkmil rəqabət bazarı üçün doğrudur.

firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmir
tələbdən heç bir dəyişiklik mümkün deyil
bazar tələbinin kəmiyyəti sabitdər və qiymətdən asılı deyil

- bazar qiymətinin dəyişməsi ilə firmalar istehsalın həcmi dəyişirlər
tələbin qiymətə görə elastikliyi sıfıra bərabərdir.

551 Təkmil rəqabətli firmanın təklif əyrisi qısamüddətli dövrdə ibarətdir:

son hədd xərcləri əyrisindən yuxarıda yerləşən orta dəyişən xərclər əyrisinin bir hissəsidir
orta dəyişən xərclər əyrisindən yuxarıda yerləşən son hədd xərcləri əyrisinin bir hissəsidir
son hədd xərcləri əyrisinin azalan hissəsidir
son hədd xərcləri əyrisinin artan hissəsidir
son hədd xərcləri əyrisindən yuxarıda yerləşən orta xərclər əyrisinin bir hissəsidir

552 Aşağıdakılardan hansı inhisarın bazar hökmürlüğü indeksini göstəricisidir.

I/P

- (P-MC)/P
P/E
(P-MC)/E
P/(P-MC)

553 Qapalı inhisar tipinə aiddir:

düzqün cavab yoxdur
əhəmiyyətli dərəcədə müsbət miqyas effekti mövcuddur;
firma çox aşağı istehsal xərcləri ilə məhsul istehsal edir;
firma məhsulu minimal qiymətlə satır;

- firma məhsul satışı üzrə müstəsna hüquqa malikdir;

554 İnhisar hökmürlüğü tullantısız texnoloqiya əsaslanan mebel istehsalı olan inhisar hansı tipə aiddir?

qapalı inhisar
təbii inhisar
monopsoniya
dövlət inhisar

- açıq inhisar

555 Yeni firmaların sahəyə daxil oşması üçün maneələrə aiddir:

miqyas effekti
patentlər
bütün göstərilənlər
firmaların razılaşdırılmış qiymət siyasəti yeritməsi
tanınmış ticarət nişanları

556 əgər əmtəənin qiyməti onun istehsalına çəkilən orta xərcləri ödəmək üçün kifayət deyilsə, firma:

yeni texnologiyaya keçməli

- qiymətin son hədd xərclərinə bərabər və orta dəyişən xərclərdən çox olduğu səviyyədə istehsalı davam etdirməli
əmtəənin qiymətini artırmalı

istehsalı dayandırmalı
qiymət bütün orta xərcləri örtənəcən istehsalı davam etdirməli

557 Mənfəəti maksimumlaşdıran rəqabət qabiliyyətli firma qısamüddətli dövrdə istehsalı davam etdirməyəcək, əgər:

- orta dəyişən və orta sabit xərclər bərabər olarsa
- məhsulun qiyməti orta xərclərdən aşağı olarsa
- orta sabit xərclər məhsulun qiymətindən yüksək olarsa
- məhsulun qiyməti orta dəyişən xərclər minimumundan aşağı olarsa
- məhsulun qiyməti son hədd xərclərindən aşağı olarsa

558 Təkmil rəqabət şəraitində son hədd xərcləri əmtənin qiymətinə bərabərdir, ona görə ki,

- son hədd xərcləri əyrisinin mövcud olmaması
- tələb əyrisi şaqulidir
- son hədd gəliri əyrisi mövcüd deyil
- tələb əyrisi üfüqidir
- son hədd gəliri şaqulidir

559 AVC əyrisinin ən aşağısında yerləşən nöqtə adlanır:

- düzgün cavab yoxdur
- firmanın bağlanması nöqtəsi
- uzunmüddətli dövrdə firmanın tarazılıq nöqtəsi
- qısamüddətli firmanın tarazılıq nöqtəsi
- itgisizlik nöqtəsi

560 Təkmil rəqabətli bazarda iqtisadi mənfəət:

- daima yeri var
- uzunmüddətli dövr ərzində ola bilməz
- mühasibat mənfəəti ilə üst-üstə düşür
- əgər ümumi xərclər firmanın ümumi gəlirindən çox olarsa ola bilər
- əgər son hədd gəliri son hədd xərclərindən çox olarsa ola bilər

561 Yüksək inhisarçı mənfəət götürmək məqsədilə müvazinətli qiymətdən yuxarı və ya aşağı xüsusi bazar qiymətinin müəyyənləşdirilməsi adlanır:

- sövdələşmə qiyməti
- alıcı qiyməti
- sərbəst qiymət
- inhisarçı qiyməti
- satıcı qiyməti

562 Bir neçə əmtəə istehlakçının və çoxsaylı müstəqil istehsalçının olması ilə səciyyələnən bazar strukturu necə adlanır?

- İnhisar
- Oliqopoliya
- Polipoliya
- Oliqopsoniya
- Monopsoniya

563 Oliqopoliya modelində firmanın davranış strategiyası bundadır:

- bazarda payının qorunmasına çalışmalıdır
- rəqiblərin davranışını nəzərə alaraq qərar qəbul edilməlidir
- dəyişməz qiymət siyasəti həyata keçirməlidir

bütün cöstərilənlər
firmanın mənfəətinin bölgüsü

564 Qiymət diskriminasiyası – bu:

- eyni məhsulun müxtəlif qiymətlərə, müxtəlif alıcılara satışdır daha keyfiyyətli əmtəyə qiymət artımıdır işçiyə onun milliyyətindən və cinsindən asılı olaraq əməkhaqqının müxtəlifliyi istehlak əmtəələrinə yüksək qiymətin təyin edilməsi qiymətlərin daimi artımı

565 Duopoliya aşağıdakı hallarda ola bilər:

sadalanan halların heç birində
təkmil rəqabət

- oliqopoliya
inhisarçı rəqabət
inhisar

566 Firmalar arasında saziş – geniş yayılmış haldır:

bütün sadalanan hallarda
inhisarçı rəqabət
inhisar
təkmil rəqabət

- oliqopoliya

567 Sadalanan sahələrdən hansı bir qayda olaraq oliqopolik quruluşa malikdir:

ticarət
kənd təsərrüfatı
məişət xidmətləri

- avtomobil istehsalı
ayaqqabı istehsalı

568 Müxtəlif məhsullar istehsal edərək rəqabət aparan çoxlu firmaların olduğu bazar quruluşu - bu:

duopoliya
inhisar

- inhisarçı rəqabət
oliqopoliya
təkmil rəqabət

569 Oliqopoliya – bu:

qiymət diskriminasiyası həyata keçirən firma

- bir neçə iri firmanın fəaliyyət göstərdiyi baza tipi müxtəlif əmtəələr istehsal edərək rəqabət aparan çoxlu firmaların bazarı qiymətlərə nəzarət məqsədilə istehsalın məhdudluğu haqqında müqavilə bağlamış firmalar qrupu bazarlarda qiymət artıran və azaldan firma

570 Eyni əmtəə istehsal edən yalnız iki satıcı rəqib olduğu bazar quruluşu modeli - bu:

oliqopoliya
inhisar
təkmil rəqabət

- duopoliya
inhisarçı rəqabət

571 Təkmil və inhisarçı rəqabət bazarlarının ümumi cəhəti:

- bazarda çoxlu alıcılar və satıcılar fəaliyyət göstərir
müxtəlif əmtəələr istehsal edir
təkmil və inhisar rəqabəti üçün sadalananlar arasında ümumi cəhət yoxdur
eyni təbiətli əmtəələr istehsal edirlər
firma məhsuluna tələb qrafiki üfüqi xətt formasındadır

572 Mənfəəti maksimallaşdırmaq üçün inhisarçı firma istehsalın elə həcmi seçməyə çalışır ki, orada:

- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olsun
son hədd xərcləri ümumi xərclərə bərabər olsun
son hədd xərcləri minimal olsun
son hədd xərcləri məhsulun qiymətinə bərabər olsun
son hədd gəliri orta xərclərə bərabər olsun

573 İnhisarçı firmanın davranışına xarakterik olan odur ki, o, cəhd edir:

- alıcı tələbinə uyğun əmtəəni istehsal etsin
● az məhsul istehsal etməyə və ona yüksək qiymət müəyyən etməyə
çox məhsul istehsal etməyə və ona mümkün olan aşağı qiymət müəyyən etməyə
istehsalın elə həcmi ki, $MR=P$ olsun
son hədd xərclərinə müvafiq olan qiyməti müəyyən etməyə

574 İstehlakçının inhisar vəziyyəti – bu:

- duopoliya
inhisar rəqabəti
oligopoliya
oligopsoniya
● monopsoniya

575 İnhisarçı firma bacarır:

- istənilən həcmdə əmtəəni istənilən qiymətə satmaq
öz əmtəəsini istənilən qiymətə sata
● maksimum mənfəət verə bilən məhsul buraxılışı və qiymət kombinasiyasını seçə
istənilən həcmdə məhsul sata
tələbin elastikliyinə təsir edə

576 əvəzedicisi olmayan əmtəənin sahədə vahid istehsalçısı – bu:

- duopoliya
oligopoliya
təkmil rəqabətli firma
monopsoniya
● inhisar

577 Uzunmüddətli dövrdə inhisarçı rəqabət bazarında tarazlıqla uzunmüddətli dövrdə təkmil rəqabət bazarında tarazlığın oxşarlığı ondadır ki;

- bazar qiymətləri son hədd xərclərinə bərabərdir
bazarın bərabər paylara bölünməsi mövcuddur
● firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmirlər
bütün cavablar doğrudur
firmalar əmtəələri eyni bir qiymətə satırlar

578 Qeyri-təkmil rəqabət şəraitində istehsal səmərəliliyinə çatılmaz, çünki:

- sahədə məhdud sayda istehsalçı fəaliyyət göstərir
- əmtəə alıcısının miqdarı məhduddur
- qiymət diskriminasiyası mövcuddur
- firmalar differensiasiya edilmiş məhsullar istehsal edirlər
- firmalar qiymətləri qaldırır və əmtəə istehsalı həcmi azaldırlar

579 İqtisadiyyatda inhisarçı tendensiyalar nə vaxt xüsusilə güclənmişdi?

- XIX və XX əsrlərin hüdudunda
- XIX əsrin birinci yarısında
- XX əsrin ikinci yarısında
- hazırkı dövrdə
- XVIII əsrdə

580 Təkmil rəqabətin çatışmazlıqlarına nə aid deyil?

- Sadalananların hamısı təkmil rəqabətin çatışmazlıqlarına aiddir
- İnsanlar arasında əmlak qeyri-bərabərliyinin təzahürünə aparır
- İnhisarların yaranma tendensiyasını doğurur
- Məhsulun differensiasiyasını nəzərdə tutmur
- Ona bazar qeyri-müəyyənliyi və risk xasdır

581 İnhisarın mənfi xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- sadalananların hamısı inhisarların mənfi xüsusiyyətləridir.
- gəlirlərin qeyri-bərabərliyinin artması
- resur bölgüsünün qeyri-səmərəliliyi
- xammalın qiymətinin aşağı salınması
- məhsulun qiymətinin artırılması

582 Oliqopolianın təkmil rəqabətdən fərqi ondadır ki;

- sahəyə daxil olmaq üçün maneələr mövcuddur
- məhsullar differensiallaşdırılmışdır
- oliqopoliya zamanı daha aşağı qiymətlər müəyyənləşdirillir
- onlar arasında əhəmiyyətli fərqlər yoxdur
- oliqopoliya şəraitində təkmil rəqabətdə olduğundan daha çox məhsul istehsal olunur

583 İnhisarçı rəqabətin inhisarla oxşarlığı ondadır ki;

- əmtəələrə tələbin mütləq elastikliyi mövcuddur
- firmalar iqtisadi mənfəət əldə edirlər
- sahədə iri firmalar fəaliyyət göstərir
- firmalar bazar hökmüranlığına malikdirlər
- firmalar sahəyə tam nəzarətedirlər

584 Firma əmtəələrinin differensiallaşdırmasını həyata keçirir ki;

- dünya standartlarının tələblərinə uyğunlaşsın
- öz mənfəətini artırsın
- istehlakçılara əmtəələrin seçimi imkanlarını asanlaşdırsın
- istehlakçıların tələbatları daha dolğun ödənilsin
- rəqabətin tələblərinə uyğunlaşsın

585 əmtəələrin differensiallaşdırılması anlayışı dedikdə nə başa düşülür:

- doğru cavab yoxdur
- firmanın istehsal etdiyi əmtəənin konstruksiyasında dəyişiklik edilməsi
- firmanın istehsal məhsulunun istehlak kəfiyyətlərinin yüksəldilməsinə çalışması

- rəqabət əmtəələrinin sırasında firmanın öz əmtəəsini fərqləndirməsi firmanın istehsal etdiyi məhsulların keçidinin genişləndirilməsi

586 İnhisarçı firma qiymət diskriminasiyası həyata keçirərsə:

topdansa satış alıqları üstünlük əldə edər
doğru cavab yoxdur

- firmanın gəliri vahid qiymətə satıldığından çox olar onun istehsalının həcmi azalar bazarda əmtəə qıtlığı yaranar

587 Bir qayda olaraq inhisarçı bazarlarda:

əmtəə qıtlığı mövcuddur
təklifin artması ilə son hədd gəliri çoxalır

- qiymətlərin artmasının qarşısı bazar tələbi ilə alınır qiymət yüksək olduqca, mənfəət də çoxalır tarazlı təklifin kəmiyyəti dəyişməyir

588 Tələb sınıq əyrisi modeli, Kurno modeli, Bertran modeli, Ştaketberq modeli – bunların hamısı davranış modelləridir:

monopsoniyaların
təkmil rəqabətli firmaların
inhisarların

- oliqopoliyaların
inhisar rəqabəti şəraitində firmaların

589 Firma hansı bazar quruluşu şəraitində daha çox rəqabət davranışını nəzərə almalıdır:

- oliqopoliya
təkmil rəqabət
monopsoniya
inhisar
inhisar rəqabəti

590 Qiymətdə liderlik modeli nə üçün xarakterikdir:

- monopsoniyalar
● oliqopoliyaya
inhisara
inhisarçı rəqabətə
təkmil rəqabətə

591 İnhisarçı rəqabətin üstünlüyü ondadır ki:

qiymətlər çox aşağı səviyyədə saxlanılır
bazar nöqtəyi-nəzərindən firmalar səmərəli məhsul həcmi istehsal edirlər

- məhsulların müxtəlifliyi istehlakçıların zövqlərini daha yaxşı reallaşdırmağa imkan yaradır təkmil rəqabət firmalar arasında qızğın “qiymət müharibələrinə” aparır cəmiyyət nöqtəyi-nəzərindən resurslardan səmərəli istifadəyə səbəb olur

592 Hal-hazırkı dövrdə bazar münasibətlərinin ən geniş yayılmış tipi:

- mükəmməl rəqabət
inhisar
● oliqopoliya
duopoliya
● inhisar rəqabəti

593 Firmanın davranış strategiyası, bu:

- qiymət diskriminasiyasının həyata keçirilməsi
- uzunmüddətli və qısamüddətli dövrlərdə məqsədlərin koordinasiyası
- bazar payının saxlanmasına can atmaq
- dəyişməyən qiymət siyasətinin aparılması
- rəqiblərin davranışını nəzərə almaqla qərarların qəbul edilməsi

594 İnhisar rəqabəti şəraitində uzunmüddətli dövrdə firmaların davranışı oxşardır

- sadalanan strukturların heç birində
- duopoliyalara
- monopoliyalara
- oligopoliyalara
- təkmil rəqabətli firmalara

595 İnhisar rəqabəti şəraitində qısamüddətli dövrdə firmaların davranışı oxşardır:

- oligopoliyalara
- inhisarlara
- sadalanan strukturların heç biri
- duopoliyalara
- təkmil rəqabətli firmalara

596 İnhisarçı rəqabət təkmil rəqabətdən onunla fərqlənir ki:

- əmtəələrin müxtəlifliyi mövcud olur
- nəinki bütün sahə, hətta ayrıca firma bazara nisbətən az məhsul çıxarır
- sahə bazarında çoxlu firmalar mövcud olur
- sahədə digər kapitalların gəlməsi üçün maneə yoxdur
- bütün sadalanan xüsusiyyətlər ilə

597 əgər əmtəələr bir neçə firma tərəfindən istehsal olunursa, hansı şəraitdə inhisarı onlar daha aşağı xərclərlə istehsal edə biləcəklər?

- duopolya
- oligopolya
- təbii inhisar
- monopsopiya
- sadə inhisar

598 İnhisarçı firmanın təklif əyrisi hansı şəkildə olur:

- şaquli əyrisi
- inhisarçı firmanın öz təklif əyrisi yoxdur
- yüksələn əyri
- enən əyri
- üfüqi xətt

599 Təbii inhisarların adılərdən fərqi:

- çox aşağı son xərcləri
- yüksək mənfəəti ola bilməz
- son hədd gəliri məhsulun qiymətinə bərabərdir
- həmişə iqtisadi mənfəət var
- $MC = MR$ nöqtəsində tarazlıq qərarlaşmır

600 Hansı sahədə inhisar ictimai mənafeələrə cavab verə bilməz?

- qaz təchizatı
- yeyinti sənayesində enerci təchizatı
- rabitə
- su təchizatı

601 İnhisarçı sahəyə digər firmaların daxil olması yolundakı maneələrə aid deyildir:

yuxarıda sadalananlar sahəyə daxil olmaq üçün sədd hesab olunurlar müəyyən məhsulu istehsal etmək üçün firmaya müstəsna hüquq verən patentlər həmin fəaliyyət növü ilə məşğul olmağı yalnız bir firmaya icazə verən dövlət lisenziyaları nadir xammal resurslarına malik olmaq

- firmanın istehsal etdiyi məhsula tələbin yüksək elastikliyi

602 Aşağıda göstərilənlərdən hansı düzgün deyil:

eyni əmtənin müxtəlif qiymətlərlə satışı qiymət diskriminasiyası adlanır inhisarlar üçün qısamüddətli və uzunmüddətli dövrlər arasında heç bir fərq yoxdur inhisarlar öz əmtəə istehsalına can atır və qiymət təyin etmək istəyirlər

- inhisar həmişə mənfəət əldə edir.
- inhisar şəraitində firma və sahə anlayışı eynidir

603 Təbii inhisara misal ola bilər:

- OPEK təşkilatı
- IBM şirkəti
- bütün göstərilən nümunələr təbii inhisara uyğundur
- şəhər metropoliteni
- “Respublika” Bankı

604 Nə oliqopolinın səciyyəvi xüsusiyyəti deyil?

Sadalananların hamısı oliqopolinın əlamətləridir Sahədə bir neçə iri firma fəaliyyət göstərir Oliqopolist firmanın istehsal həcmi sahənin ümumi təklif həcminə təsir edir Sahəyə daxil olmaq müxtəlif maneələrlə məhdudlaşdırılıb

- Oliqopolilər yalnız eyni növ məhsul istehsal edirlər

605 Hansı rəqabət strukturu şəraitində firma uzunmüddətli dövrdə iqtisadi mənfəət əldə edə bilər?

- Oliqopsoniya
- İnhisar
- İnhisarçı rəqabət
- Təkmil rəqabət
- Oliqopoliya

606 Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

İnhisarçı firma öz mənfəətini maksimallaşdırmağa çalışır İnhisarçı firmanın tələb əyrisi mənfəət maillikli olur İnhisarçı firmanın tələb əyrisi son hədd gəliri əyrisindən yuxarıda yerləşir

- İnhisar şəraitində resurslar səmərəli bölünür
- İnhisar şəraitində «firma» və «sahə» anlayışları eynidir

607 Hansı deyim doğru deyil?

Rəqabət mahiyyət etibarilə mütərəqqidir İnhisar alıcının seçim azadlığını məhdudlaşdırır Təkmil rəqabət qeyri-təkmildən daha səmərəlidir

- İnhisar həmişə qiyməti qaldırır
Oliqopoliya qeyri-təkmil rəqabət növüdür

608 Oyunlar nəzəriyyəsi aşağıdakı ehtimal üzərində qurulur:

- firmalar iqtisadi mənfəət əldə etmirlər
- hər bir firma öz rəqiblərinə davranışının rüsviyyət olduğunu hesab edir
hər bir firma öz sahəsində lider olmağa çalışır
firma öz rəqiblərinin strategiyasını nəzərə almır
firmalar həmişə razılaşmasını rəqabətdən üstün tuturlar

609 Kartel yaranması ehtimalı o zaman böyük olar ki, bu zaman:

- bütün göstərilənlər doğrudur
tələb daha yüksək tempə artır
- firmalar istehsal xərclərinin kəmiyyətinə görə çox az fərqlənirlər
firmaların məhsulları daha çox fərqlənir
bazar elastikliyi daha yüksək olur

610 Kurnonun duapoliya modelinin xüsusiyyəti ondadır ki;

- firmalar kartel müqaviləsi bağlayırlar
- firmaların buraxılışlarının həcmi əvvəlcədən veriləndir
firmaların məhsulları bircinslidir
firmaların son hədd xərcləri bərabərdir
qiymətlər əvvəlcədən veriləndir

611 Bertranın duapoliya modelinin xüsusiyyəti ondadır ki;

- qiymətlər əvvəlcədən veriləndir
firmalar mənfəətin maksimumlaşdırmasına yönəlmişlər
firmaların məhsulları bircinsdir
firmaların buraxılışının həcmi əvvəlcədən veriləndir
qərarların birgə qəbul edilməsi qaydası

612 Oliqopolik sahə lider firmanın mövcudluğu ilə səciyyələnərsə, bu zaman;

- outsayder firmalarının qiyməti lider firmanın qiymətlərindən xeyli aşağı olur
yalnız lider firmanın mənfəəti maksimumlaşır
sahədə “qiymət müharibəsi” baş verir
outsayder firmalar mənfəət əldə etmir
- outsayder firmalar qiymətlərini lider firmanın qiymətlərinə uyğunlaşdırırlar

613 İnhisarçı rəqabət şəraitində fəaliyyət göstərən firmalar qısamüddətli dövrdə iqtisadi mənfəət əldə edərlərsə, bu o deməkdir ki, uzunmüddətli dövrdə:

- firmalar daha aşağı son hədd xərcləri ilə istehsal edəcəklər
bazarda firmaların sayı azalacaq
bazarda əmtəələrin qıtlığı yaranacaq
- bazarda firmaların sayı artacaq
onların əldə etdiyi iqtisadi mənfəət artacaq

614 İnhisarçı rəqabət şəraitində fəaliyyət göstərən firmalar üçün əsas rəqabət obyektı:

- firmanın reklam kompaniyaları
- bazar payı və satışın həcmi
əmtəənin keyfiyyəti və onun qiyməti
əmtəənin qiyməti və bazar payı
satışın həcmi və əmtəənin keyfiyyəti

615 Uzunmüddətli dövrdə inhisarçı bazarda tarazlıq o deməkdir ki;

- əmtəələr təkmil rəqabət şəraitində olan qiymətlərə satılır
- əmtəələr son hədd xərclərindən yüksək qiymətə satılır
- əmtəələr son hədd gəlirlərinə bərabər qiymətə satılır
- əmtəələr son hədd xərclərinə bərabər qiymətə satılır
- əmtəələr orta xərclərə bərabər qiymətə satılır

616 İstehsal həcmının artması ilə inhisarlar üçün qaçırmazdır:

- onların məhsullarının qiymətinin yüksəlməsi
- onların son hədd gəlirinin azalması
- onların ümumi gəlirlərinin azalması
- onların mənfəətinin artması
- onların son hədd xərclərinin azalması

617 Təbii inhisar dövlət tərəfindən tənzimlənməlidir, cinsi əks halda:

- firma itkilərlə üzləşəcək
- başqa firmalar sahəyə daxil ola bilməyəcək
- təklif optimal həcmdən az olacaq
- ehtiyatların soyğunçuluqla istifadəsi boş verə bilər
- məhsul artıqlığı baş verəcək

618 Bazarın inhisarlaşması zamanı rifahın xalis itkiləri aşağıdakında təzahür edir:

- inhisarçılığın təklifi mütləq qeyri- elastiklidir
- inhisarçı rəqabət qiymətindən yüksək qiymətə satır və inhisarçının təklifi rəqabət təklifindən aşağıdır
- inhisarçı rəqabət qiymətindən yüksək qiymətə satır və inhisarçının təklifi rəqabət təklifindən yüksəkdir
- inhisarlaşdırma məhsul qıtlığının yaratmasını şərtləndirir
- inhisarlaşdırma məhsul artıqlığının yaratmasını şərtləndirir

619 İstehlakçının əlavə qazancını bütünlükdə mənimsəyən firma:

- yüksək gəlirin maksimallaşdırılmasına çalışır
- təkmil qiymət diskriminasiyası həyata keçirir
- maksimum yüksək qiymətlə satır
- bazarı inhisarlaşdırır
- bazarın segmentləşməsinə həyata keçirir

620 Aşağıdakı müddəalardan hansı doğru deyildir:

- bütün təsdiqlər səhfdir
- inhisar üçün tələb əyrisi həmişə üfüqidir
- dövlət tərəfindən təbii inhisarlara nəzarət zəruridir
- son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olanda inhisar öz gəlirini maksimallaşdırır
- bütün təsdiqlər doğrudur

621 Tələb əyrisinin sınıq şəkli oliqopolist firma üçün mütləq güman olunur:

- ki, firma öz məhsullarının qiymətini dəyişdirir
- ki, əmtəənin qiyməti son hədd gəlirindən yuxarı ola bilməz
- son hədd xərcləri əyrisində qırılma
- son hədd gəliri əyrisində qırılma
- ki, firmanın davranışı optimaldır

622 Təsdiq olunanlardan hansı doğrudur:

- inhisarçı rəqabətdə məhsulun differensiyası yoxdur

olliqopolliya şəraitində resursların səmərəli bölgüsünə nail olunur
 firma inhisar rəqabəti şəraitində həmişə iqtisadi mənfəət əldə edir
 oliqopolik bazarda təkml rəqabət şəraitindən fərqli olaraq qiymətlər daha az dayanıqlıdır

- inhisar rəqabətində istehsal səmərəliliyinə nail olunmur

623 Hansı müddəa düzgün deyil?

inhisarçı rəqabət şəraitində məhsulun differensiasiyası mövcuddur
 inhisarçı rəqabət şəraitində resurslardan istifadənin səmərəliliyinə nail olunmur
 oliqopolliya şəraitində firma davranışının daha dəqiq modeli tələbin “sınıq” əyrisi modeli hesab olunur

- təkml rəqabət bazarında firmalar daha çox müxtəlif əmtələr təklif edir, nəinki inhisarçı rəqabət şəraitində oliqopolliya və inhisar rəqabəti şəraitində istehsalın həcmi aşağı, qiymətlər isə yuxarı olur, nəinki təkml rəqabət şəraitində

624 Hansı müddəa düzdür:

inhisarçı rəqabət şəraitində eynicinsli məhsullar istehsal olunur
 oliqopolist firmaların rəqabəti daha çox qiymətlə, nəinki qeyri-qiymət vasitələrlə həyata keçirilir
 əgər oliqopolist firma məhsulun istehsal həcmi və ya qiyməti dəyişərsə bu rəqib firmaların mənfəətinə və satışın həcminə təsir edir
 təkml rəqabətə nisbətən oliqopolik bazarda qiymətlər daha az sabitdir
 inhisarçı rəqabət şəraitində firma həmişə iqtisadi mənfəət əldə edir

- əgər oliqopolist firma məhsulun istehsal həcmi və ya qiyməti dəyişərsə bu rəqib firmaların mənfəətinə və satışın həcminə təsir edir

625 əmtənin qiyməti onun istehsalının son hədd xərclərindən yüksək olur:

əmtənin əvəzedicisi mövcuddur
 əmtə istehsalı təkml rəqabət şəraitində həyata keçirilir
 əmtəyə tələb qeyri-elastikdir
 əmtəyə tələb elastikdir

- əmtə istehsalı qeyri-təkml rəqabət şəraitində həyata keçirilir

626 Oliqopolliyanın əlamətlərinə aşağıdakılar aid deyil:

sahədə bir neçə iri firmalar üstün yer tuturlar
 oliqopolist firmalar yekcins məhsullar buraxır
 oliqopolliyanın məhsuluna tələb əyrisi inhisar şəraitindəki tələb əyrisinə bənzəyir
 hər firmanın istehsal həcmi o qədər yüksəkdir ki, bütün sahənin təklifinə təsir edə bilər
 oliqopolist firmalar rəqabətin qeyri-qiymət metodlarına üstünlük verirlər

- oliqopolist firmalar yekcins məhsullar buraxır

627 Aşağıdakı müddəalardan hansı doğrudur:

inhisarlar qiymətin aşağı düşməsinə can atır
 inhisar ümumi mənfəətini qiymət ayrı-seçkiliyi tətbiq etməklə artırma bilər
 inhisar özünün yüksək səmərəliliyi müqabilində yüksək mənfəət əldə edir
 inhisar həmişə istehsal üçün qiymət üzrə elastik olan əmtəni seçir
 tələb əyrisi inhisar üçün həmişə üfüqidir

- inhisar ümumi mənfəətini qiymət ayrı-seçkiliyi tətbiq etməklə artırma bilər

628 İnhisarçı firmanın son hədd xərcləri adətən məhsulun qiymətindən aşağı olur, ona görə ki;

əmtənin qiyməti maksimaldır
 son hədd xərcləri orta xərclərdən aşağıdır
 qiymət son hədd gəlirindən yuxarıdır
 qiymət son hədd gəlirindən aşağıdır
 son hədd xərcləri orta xərclərdən çoxdur

- qiymət son hədd gəlirindən yuxarıdır

629 İnhisarçı firma üçün tələb qrafiki və son hədd gəliri qrafiki necə yerləşmişlər?

qrafiklər paraleldir
 tələb qrafiki son hədd gəliri qrafikindən yuxarıdan keçir
 üst-üstə düşür

- tələb qrafiki son hədd gəliri qrafikindən yuxarıdan keçir

tarazlıq nöqtəsində kəşiflər
tələb qrafiki son hədd gəliri qrafikindən aşağıda keçir

630 Təbii inhisar üçün xarakterik deyil:

bütün sadalananlar təbii inhisarlar üçün xarakterikdir
aşağı son hədd xərcləri
yüksək sabit xərclər
yüksək ilkin kapital qoyuluşu

- onun məhsuluna aşağı tələb

631 Sahədə fəaliyyət göstərən firmalar hansı rəqabət quruluşunda bir-birindən daha çox asılıdırlar?

monopsoniya
inhisarçı rəqabət
inhisar
təkmil rəqabət

- oliqopoliya

632 Oliqopoliya məfhumunu ilk dəfə kim işlətmişdir:

K.Marks
Cohan Robinson
Oqyusten Kurno
Edvard Çemberlin
Con Qelbreyt

- Edvard Çemberlin

633 Reklam üçün yüksək xərclər hansı rəqabət quruluşuna xasdır?

duopoloya
inhisarçı rəqabət
oliqopoliya
təkmil rəqabət
inhisar

- inhisarçı rəqabət

634 Bu hallardan hansı inhisarçı rəqabətə uyğundur?

şəhərdə bir neçə super-marketlər
bazarda çoxlu miqdarda satıcılar nisbətən oxşar qiymətlərlə ayaqqabı təklif edirlər
çoxlu miqdarda fermerlər bazarda eyni qiymətlə kartof təklif edirlər
bazarda telekommunikasiya xidmətləri göstərən vahid firma fəaliyyət göstərir
avtomobil şinləri bazarında bir neçə iri firma fəaliyyət göstərir

- bazarda çoxlu miqdarda satıcılar nisbətən oxşar qiymətlərlə ayaqqabı təklif edirlər

635 Kartel nədir?

xeyli firmaların fəaliyyət göstərdiyi bazarın növü
bir neçə iri firmanın fəaliyyət göstərdiyi bazar tipi
müxtəlif əmtəələr sataraq rəqabət aparən firmaların fəaliyyət göstərdiyi bazar quruluşu
eyni əmtəələr istehsal edən iki rəqib firmanın fəaliyyət göstərdiyi bazar quruluşu

- qiymətlər üzərində nəzarət məqsədilə istehsal həcmnin məhdudluğu üzrə sazişə gəlmiş firmalar qrupu

636 Birinci növ qiymət diskriminasiyası müəyyən edir ki:

qiymətlər əmtəənin keyfiyyətindən asılı olaraq fərqlənir
alıcıların müxtəlif kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verilir
qiymətlər alınan əmtəələrin miqdarından asılı olaraq fərq lənir
əmtəələrin müxtəlif vahidləri müxtəlif qiymətlərlə müxtəlif alıcılara satılır
qiymətlər tələbin elastiklik qiymətindən asılı olaraq dəyişir

- əmtəələrin müxtəlif vahidləri müxtəlif qiymətlərlə müxtəlif alıcılara satılır

637 Üçüncü növ qiymət diskriminasiyası müəyyən edir ki,

- qiymətlər əmtələrin keyfiyyətindən asılı olaraq fərqlənir
- alıcıların ayrı-ayrı kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verir
- alınan müxtəlif əmtələrin miqdarından asılı olaraq qiymətlər fərqlənir
- müxtəlif əmtəə vahidləri müxtəlif qiymətlərlə müxtəlif alıcılara svtılır
- qiymətlər tələbən qiymət elastikliyindən asılı olaraq dəyişir

638 İkinci növ qiymət diskriminasiyası o deməkdir ki;

- qiymətlər əmtəənin keyfiyyətindən asılı olaraq dəyişir
- alıcıların müxtəlif kateqoriyalarına qiymət imtiyazları verilir
- qiymətlər alınan əmtəənin miqdarından asılı olaraq fərqlənir
- əmtəənin müxtəlif hissələri müxtəlif alıcılara müxtəlif qiymətə satılır
- qiymətlər tələbin elastiklik qiymətindən asılı olaraq dəyişir

639 Təsərrüfat işləri görmək hüququ əldə etmək üçün istisnasız bütün sahələrə görə ödənilən renta belə adlanır:

- icarə haqqı
- Differensial renta II
- Differensial renta I
- Mütləq renta
- İnhisar rentası

640 Belə torpaq rentası forması yoxdur:

- sadalanmış renta formalarının hamısı mövcuddur
- nisbi renta
- mütləq renta
- inhisar rentası
- differensial renta

641 Kredit kimi verilən pul şəklində kapital belə adlanır:

- məhsuldar capital
- ticarət kapitalı
- borc kapitalı
- sənaye kapitalı
- maliyyə kapitalı

642 Nemətlər və xidmətlər yaratmaq məqsədilə istehsal amillərinin koordinasiyası və kombinə edilməsi üzrə fəaliyyət:

- kommersiya fəaliyyətidir
- kapitaldır
- sahibkarlıq fəaliyyətidir
- texnologiyadır
- əməkdir

643 Nemətlərin istehsalı və xidmətlərin göstərilməsinə yönümlənmiş intellektual və fiziki fəaliyyət:

- kommersiya fəaliyyətidir
- kapitaldır
- sahibkarlıq fəaliyyətidir
- texnologiyadır
- əməkdir

644 İstehsalın mümkünlüyünə və nəticəliliyinə həlledici təsir edən xüsusilə mühüm element və ya obyekt:

- müəssisədir
- səmərəlilikdir
- istehsal amilidir
- texnologiyalardır
- idarəetmədir

645 Əmtənin istehsalı üçün müəyyən miqdarda kapitalın istifadə olunmasının tələb olduğunu səciyyələndirən əmtənin hansı xüsusiyyətidir

- kapital tutumu
- kapital qoyuluşu
- əmək tutumu
- kapital verimi
- ehtiyat tutumu

646 Bu səbəbdən təkmil rəqabətli firmanın tələb əyrisi sağa yerdəyişmə edə bilməz:

- bütün göstərilən hallarda yerdəyişmə ola bilər
- əvəzləyici ehtiyatın qiyməti yüksəldikdə
- tamamlayıcı ehtiyatların qiyməti endikdə
- bu ehtiyatla istehsal olunmuş məhsulun qiyməti yüksəldikdə

- ehtiyatın qiyməti yüksəldikdə

647 Amil gəliri:

- doğru cavab yoxdur
- istehsal amilinin tətbiqindən firmanın əldə etdiyi ümumi gəlir
- istehsal amilinin tətbiqindən əldə olunan mənfəətin firma tərəfindən mənimsənilən hissəsi
- istehsal amilinin satışından onun sahibinin əldə etdiyi gəlir
- istehsal amilinin son hədd məhsulunun pul forması

648 Torpaq qiymətinin ümumi meyli:

- müxtəlif keyfiyyətli sahələrin qiymətlərindəki fərqlərin artmasına
- müxtəlif keyfiyyətli sahələrin qiymətlərinin bərabərləşməsinə
- azalmağa
- artmağa
- sabitləşməyə

649 Bəzi əmtəələrin istehsal şəraitinin təkrarsızlığı səbəb olur, yaranmasına:

- sadalananların heç biri
- differensial rent II
- differensial rent I
- mütləq rent
- inhisarçı rent

650 Torpağa tələb əyrisi:

- sınıq xətt formasında olur
- üfüqi düz xətt formasında olur
- müsbət mailli olur
- mənfi mailliyə malik olur
- şaquli düz xətt formasında olur

651 Kim torpağı sərvətin anasıdır adlandırmışdı?

- U. Petti
- C. B. Sey

D. Rikardo
K. Marks
A. Smit

652 Firma yeni müəssisənin tikilməsi üçün bankdan borc götürmək qərarındadır. İllik faiz dərəcəsi- 18%, gözlənilən mənfəət norması -20% . Bu şərtlərdə firma:

ziyana baxmayaraq firma tikəcək
bu informasiyaya əsasən qərar qəbul edə bilməz

- yeni müəssisə tikəcək
yeni müəssisə tikməyəcək
bütün suallar düz deyil

653 Sahibkar mənfəəti aşağıdakılardan gələn gəliri əks etdirir:

borc kapitalından
kapital - mülkiyyətdən
müddətli əməkdən
torpaqdan

- kapital - funksiyadan

654 əməkhaqqının tənzimlənməsi nəzəriyyəsinin əsası kimin fikrinə əsaslanır?

A.Smit
T.Maltusun
M.C.Tuqan - Baranovskinin
● J.M.Keynsin
K.Marksın

655 Hansı nəzəriyyəyə görə əməkhaqqının səviyyəsi yalnız əmək məhsuldarlığı deyil, sosial qüvvələrin nisbəti ilə də müəyyən olunur:

davranış nəzəriyyəsi
izafi dəyər nəzəriyyəsi
əməkhaqqının tənzimlənməsi nəzəriyyəsi
son hədd məhsuldarlığı nəzəriyyəsi

- əməkhaqqının sosial nəzəriyyəsi

656 Kim əməyi zəruri və izafi əməyə ayırmışdır?

- D.Rikardo
C.B.Sey
● K.Marks
A.Smit
T.Maltus

657 Təbii resursların mülkiyyətçiləri differensial renta alırlar, əgər:

resursun təklifi tam qeyri elastikdirsə
resurs tükənməzdirsə
● müxtəlif ərazilərdə resursun keyfiyyəti müxtəlifdirsə
bütün sahələrdə resursun keyfiyyəti eynidirsə
resursun təklifi tam elastikdirsə

658 Differensial rentanı I kim mənimsəyir?

müddətli işçi
dövlət
icarədar

- torpaq sahibi
dövlət və icarədar

659 Hansı iqtisadi konsepsiyaya görə bütün gəlirlərin, o cümlədən torpaq rentasının mənbəyi izafi dəyərdir?

- merkantilist
- keynsçi
- neoklassik
- marksist
- marcinalist

660 Mütləq torpaq rentasının mövcud olması səbəbi?

- torpaq üzərində ictimai mülkiyyət
- torpaqın keyfiyyətində olan fərq
- torpaq üzərində təsərrüfat obyektinin inhisarı
- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyət inhisarı
- torpağın məhdudluğu

661 Torpağın təbii keyfiyyəti ilə hansı renta əlaqədardır?

- inhisar rentası
- differensial renta II
- differensial renta I
- mütləq renta
- differensial renta I və II

662 Torpaq rentası ödənilir:

- torpaq sahibi – icarədar sahibkara
- muzdlu işçilər- torpaq sahibinə
- muzdlu işçilər – icarədar sahibkara
- icarədar – sahibkar – torpaq sahibinə
- torpaq sahibi- dövlətə

663 Faiz normasının yüksəlməsi nəyə səbəb olur:

- investisiyaların artmasına
- pul kapitalı təklifinin artmasına
- pul kapitalı təklifinin azalmasına
- pul kapitalına tələbin artmasına
- kapital bazarında tarazlığa

664 Müəyyən neməti nə kapital edir:

- bu nemətin xarici görünüşü, fiziki mahiyyəti
- bu nemətdən gəlir əldə etmək üçün istifadə olunması
- bu nemətə insanların subyektiv münasibəti
- bu nemətin bazar qiyməti
- bu nemətin dəyəri

665 Kapitalın belə funksional forması yoxdur:

- bütün sadalananlar kapitalın funksional formasına aiddir
- borc kapitalı
- əmtəə kapitalı
- sənaye kapitalı
- kənd təsərrüfatı kapitalı

666 Qeyri-fiziki kapitala aid deyil:

- sadalananlardan heç biri aid deyil
- qeyri-istehsal binaları və qurğuları
- elmi kapital
- insan kapitalı
- bütün sadalananlar aiddir

667 İntestisiyanın həcmi:

- faiz dərəcəsinin aşağı düşməsilə azalacaq
- faiz dərəcəsi artdıqda azalacaq
- faiz dərəcəsi artdıqda arta və ya azala bilər
- faiz dərəcəsi artdıqda artacaq

668 Borc kapitalı bazarında qiymət rolunu nə oynayır:

- depozit faizi
- renta
- faiz dərəcəsi
- mənfəət
- milli valyuta kursu

669 Kapitalın mahiyyətinin marksist baxışını seçin:

- kapital – puldur
- kapital – toplanmış əməkdir
- kapital – əvvəllər istehsal olunmuş nemətdir
- kapital – izafi dəyər gətirən dəyərdir
- kapital - daha çox iqtisadi sərvət əldə etmək üçün yaradılan və istifadə hər gün edilən resursdur.

670 İstehsal amilləri bazarında firmanın tarazlığı o zaman yaranır ki:

- bütün resurslar əvəz olunandır
- resursların qiymətləri müqayisə edilir
- məhsuldarlığın azalması qanunu fəaliyyətini dayandırır
- ehtiyatlara çəkilən xərclərin son həddi əlavə bir ehtiyatın istifadə olunmasından yaranan gəlirin son hddi ilə bərabərləşir:
- resurs tələb elastikliyi 0 bərabərdir

671 Amil gəlirlərinə nə aid deyil:

- faiz
- təqaüd
- mənfəət
- əməkhaqqı
- renta

672 əmək üçün iş vaxtı vahidində ödənilən qiymət - bu:

- nominal əməkhaqqı
- real əmək haqqı
- minimum əməkhaqqı
- əmək haqqı tarifi
- normal əməkhaqqı

673 İstehsal amillərinin son hədd məhsulu:

qeyri təkmlil rəqabət şəraitində müəyyən etmək mümkün deyil

- istehsal amilinin əlavə vahidinin istifadəsindən əldə edilən ümumi satışdan gəlirin dəyişilməsinə bərabərdir
- istehsal amilinin əlavə vahidinin istifadəsi ilə məhsul həcminin əlavə vahidinin istifadəsi ilə məhsul həcminin artımına bərabərdir
- bu məhsulun son vahidinin satış qiyməti
- təkmil rəqabət şəraitində təyin etmək mümkün deyil

674 Sadalananlardan hansı istehsal amilinə aid deyil:

- bütün sadalananlar istehsal amillərinə aiddir
- əmək məhsuldarlığı
- kapital
- əmək
- torpaq

675 İstehsal amillərinə tələbin əsas əlaməti onun törəmə xarakterli olmasıdır. Bu o deməkdir ki, istehsal amillərinə tələb asılıdır:

- əvəzləyici resurslara olan tələbdən
- bu amillərin köməyi ilə istehsal olunmuş əmtəyə olan tələbdən
- onların qiymətindən
- onların təklifindən
- digər amillərə olan tələbdən

676 İstehsal amilləri bazarının tərkib hissəsi deyildir:

- dünya bazarı
- torpaq bazarı
- kapital bazarı
- əmək bazarı
- valyuta bazarı

677 Nəyin əsasında pul qoymaq vasitəsi kimi, torpaq sahəsinin alınması haqqında qərar qəbul edilməlidir.

- sahənin qiymətinin təhlili əsasında
- torpaq sahəsinin diskontlaşdırılmış dəyərinin hesablanması əsasında
- doğru cavab yoxdur
- sahənin münbitliyinin öyrənilməsi əsasında
- torpaq rentasının kəmiyyətinin təhlili əsasında

678 Torpağın qiyməti.

- həmişə torpağın münbitliyindən asılıdır
- kapitallaşmış rentadan ibarətdir
- rentanın miqdarından asılı deyil
- yalnız tələb və təkliflə müəyyənləşir
- faiz dərəcəsi ilə düzmütənasibdir

679 Torpağa əlavə kapital qoyuluşları səbəb olur:

- sadalananların heç biri
- inhisar rentaya
- mütləq rentanın yaranmasına
- differensial renta I yaranmasına
- differensial renta II yaranmasına

680 Sənayeləşdirmə dövründə torpağın hansı xüsusiyyəti daha üstün olmuşdu:

- torpaq üzərində mülkiyyətin forması
- faydalı qazıntıların olması

torpağın münbitliyi
su mənbələrinə yaxınlığı
yerləşmə məkanı

681 Kapitala investisiyaları həyata keçiriləcək, əgər:

- faiz dərəcəsi artarsa
- faiz dərəcəsi azalarsa
- mənfəət norması çoxalarsa
- onların həyata keçirilməsi nəticəsində alınan məhsulun son hədd xərcləri son hədd gəlirindən yuxarı olmasa
onların həyata keçirilməsi nəticəsində alınan məhsulun son hədd xərcləri son hədd gəlirindən yuxarı olarsa

682 Faiz dərəcəsi ifadə edir:

- kapitalın natural formasını
- kapitalın həcmi
- kapitalın dəyərini
- kapitalın istehlak dəyərini
- kapitalın məsuldar formasını

683 İstehsal amillərindən birinin qiymətinin artması nəticəsində bütün amillərə tələbin azalması göstərir:

- istehsal amilləri bazarında tarazlıq
- məhsul buraxılışı effekti
- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- əvəzləmə effekti
- xərclərin minimləşməsi

684 əmək bazarında monopsonist rəqib firmaya nisbətən:

- çox əməkhaqqı ödəyəcək və çox işçi götürəcək
- yüksək əməkhaqqı ödəyəcək və az işçi götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və çox işçi götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və həmin miqdarda da işçilər götürəcək
- az əməkhaqqı ödəyəcək və az işçilər də götürəcək

685 Differensial renta I əlaqədardır:

- torpaq üzərində mülkiyyətin fərqləri ilə
- sahələrarası rəqabətlə
- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyətlə
- təsərrüfatın ekstensiv metodlarla aparılması ilə
- təsərrüfatın intensiv metodlarla aparılması ilə

686 Differensial renta II əlaqədardır:

- torpaq üzərində mülkiyyətin formasındakı fərqlər ilə
- torpaq üzərində xüsusi mülkiyyətlə
- təsərrüfatın ekstensiv metodlarla aparılması ilə
- təsərrüfatın intensiv metodlarla aparılması ilə
- sahələrarası rəqabətlə

687 Rentanı təbii qüvvələrin bəxşişi hesab edirdilər:

- keynsçilər
- merkantilistlər
- fiziokratlar
- marksistlər
- marcanalistlər

688 Torpağın qiyməti hansı amillərdən asılıdır?

- rentanın həcmi
- borc faizi dərəcəsi
- torpağa tələb və təklif
- bu amillərin hamısından sadalanan amillərin heç biri ilə

689 Torpaqda təsərrüfatın aparılmasında iştirak etmirlər:

- bütün sadalananlar iştirak edir
- icarədarlar – kapitalistlər
- muzdlu işçilər
- sənaye kapitalistləri
- torpaq sahibləri

690 Qısamüddətli dövrdə torpağın təklifi:

- azalır
- artır
- tam qeyri-elastiklik
- vahid elastiklə xarakterizə olunur
- mütləq elastiklik

691 Yeni əmtəə istehsalına kapital qoyuluşunda gözlənilən mənfəət norması -12% -dir. Hansı faiz dərəcəsində bu qoyuluşu etmək məqsədəuyğundur?

- 14%
- 16%
- 12%
- 13%
- 10%

692 Tarixən kapitalın ilk formaları olmuşdur:

- sələm və əmtəə kapitalı
- məhsuldar və əmtəə kapitalı
- pul və məhsuldar kapital
- tacir və məhsuldar kapital
- tacir və sələm kapitalı

693 Dəyişən kapital üsürləri aşağıdakılardır:

- yuxarıda sadalananların hamısında əmək vasitələri
- iş qüvvəsi
- əmək cisimləri
- xammal və materiallar

694 Sabit kapital üsürləri aşağıdakılardır

- işçi qüvvəsi
- əmək vasitələri
- yuxarıda sadalananların hamısında xammal və materiallar
- əmək cisimləri

695 Tarazlı faiz dərəcəsi bərabərləşdirir

- pul kapitalına tələb və təklifi
nominal və real faiz dərəcələrini
xalis və ümumi investisiyaların həcmi
yuxarıda göstərilənlərin hamısını
istehlakı və yığıcı

696 əməyin qiyməti artır, əgər:

- mövcud əmək vasitəsilə istehsal olunan əmtəyə tələb artacaqsa
mövcud əmək vasitəsilə istehsal edilmiş əmtəənin qiyməti düşəcəksə
mövcud əmək vasitəsilə istehsal edilmiş əmtəənin qiyməti qalxacaqsa
mövcud əməyin son hədd məhsulunun həcmi azalırsa
mövcud əmək növü vasitəsilə istehsal edilən əmtəyə tələb azalacaqsa

697 əməyin ödənilməsinin son hədd xərcləri:

bu ümumi və orta xərclər arasında fərkdir
bu məhsul istehsalı həcmi artıranda məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərin artımıdır
bu məhsul istehsalı həcmi artıranda məhsul vahidinə düşən sabit xərclərin artımıdır
inhisarçı üçün mütləq qeyri-elastikdir

- bu əlavə işçinin cəlb edilməsində əməyə ümumi xərclərin artımıdır

698 Resurslara tələb asılı olur:

bütün sadalanan cavablar səhfdir

- bütün bu cavablar düzdür
həmin resursların köməyi ilə istehsal olunan məhsulun qiymətindən
əvəzedici resursların qiymətlərindən
həmin resursun qiymətindən

699 İş qüvvəsinin istehlak dəyəri nədədir?

əmək məhsuldarlığında
əməyin miqdarında
əməyin keyfiyyətində

- iş qüvvəsinin izafi dəyər yaratmaq qabiliyyətində
əməyin ictimai xarakterində

700 Yüksək ixtisaslı işi yerinə yetirməyə imkan verən nəzəri və praktiki hazırlığın məcmusu adlanır:

əsas kapital
təhsilin səviyyəsi

- insan kapitalı
istehsal potensialı
elmi- texniki tərəqqi